

11/10/1

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జనవరి నెల 19-వ తేది మంగళవారము } No. 324
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ ప.షి ౬. } సంచిక ౩౨౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చార్మపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బె.మకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

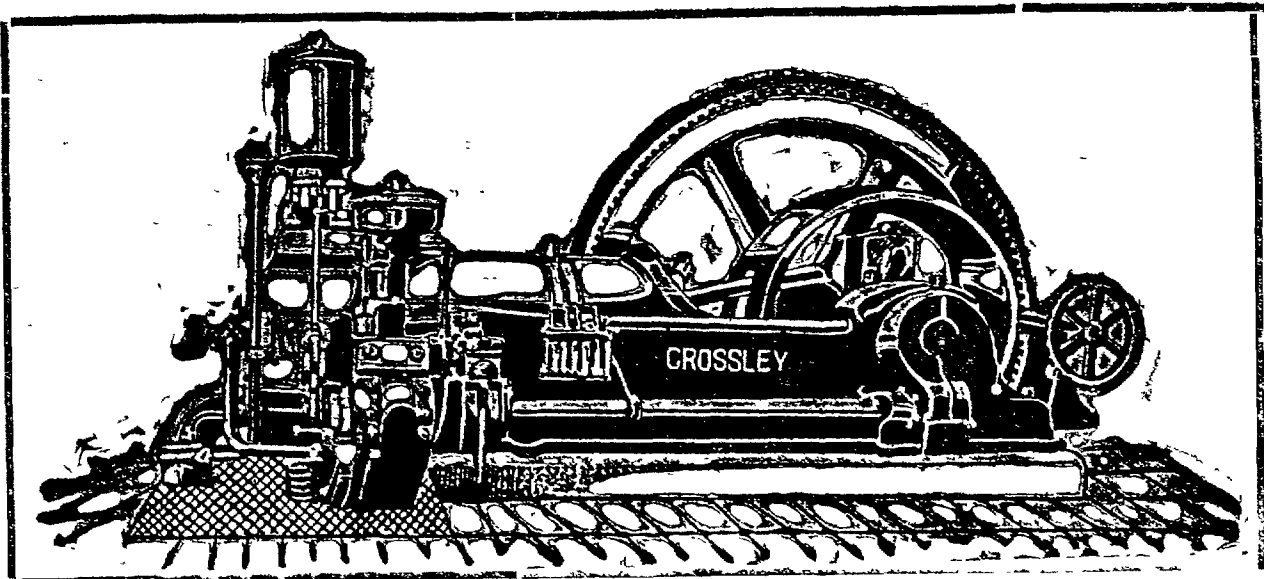
ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రుప్ 0-10-0; డజన్ 1-కి రుప్ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లీ గాసు అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నదు శైలుబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రేము
మూలము మేద
లగు వాటితో
గలదు.

అనుభవము బాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూతనపాయికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజిన్లను, రైసుమిల్లు స్వంత దారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లీ బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

1926 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నామ దివో వారి 1926

ఆంధ్ర మైన రంగుల క్యాలెండరు

శ్రీకృష్ణమూర్తి, మహాత్మాగాంధీ, రంగులపటములతో రెండురకములుగా తయారుచున్నవి. రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు సహా తయారైనది ధర 1-కి 0-4-0

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రూ 1-4-0; 100-కి రూ 9-12-0.

రంగుల చిన్ని బొమ్మకృష్ణమూర్తి 100 కి రూ 3-0-0 పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.

మదరాసు — ఆంధ్రప్రదేశ్ నామ దివో — బొంబాయి

24 గంటలలో అద్భుత మైనగుణము ఇవ్వబడును

తామరమందు - అన్నిరకముల తామర, చాకలిగుడ్డగలుగు గో, మరియితరవర్ణవ్యాధులు తక్షణమే కురుగును. తేలుకాటుకు అమృతమైనవారికి బ. 1 కి ధర రూ 0-8-0 అమరావతి ఏజన్సీ, పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

తెలుగు సులభము: - సాధారణముగా గలుగుచున్న అపాయములను చూచి ప్రసవము చాల భయంకరమైనదని స్త్రీలందరిచే తలపడుచున్నది. మా వహానానెను ఉపయోగించిన కష్టము యేమియు లేక తప్పక సుఖప్రసవము గలుగును. తల్లి, బిడ్డ మంచి ఆరోగ్యస్థితిలో నుండురు. గర్భమును ధరించిన స్త్రీ మానసికముండి దీనిని తప్పక పుచ్చుకొనవలెను. 12 బొమ్మల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 12 క్యాలెండరు ప్రాసిన యివాముగా పంపబడును.

Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy,
P O Box 278, Madras 228, GovindappanAikrit

2518 హిందూమత ప్రచారక గ్రంథములు
ప్రింట్ వరకు తగ్గినది వెల రూ 1-8-0
బ్రాహ్మణులకు ఉపాసకాచార్య పండితులవారి హిందూ మతోపన్యాససారము 195 కొద్ది సంఖ్యలలో పూర్వము హిందూ మతము కలసి తెలియు గణిత పేద, ప్రతిపదార్థమున దేవు డెటుల నిండియుండెనో, అతడు త్రిమూర్తులగుట యెందుతో వారికి భార్యలు వాహనములేనో, బిడ్డలికిని గుడికిని సంబంధ లేదో, గుడిలో శివుడు రూపము, భక్తులకు ప్రసాదమేలే దో, బ్రాహ్మణాది యెల్ల జన్మల మేదో వారవివేచింపదు లా జన్మమున బ్రాహ్మణులైయున్నాడో ప్రాపది పంచపతల వరియ టము కర్మగురోరి పతిచిత్రముగటయు కుంతివ్యభిచరించి సంతతి బడయుటయు నెటుల ధర్మమో కాస్త్రముం బాపి యొప్పించు గ్రంథములు "మతప్రభ" మతస్థలకు మతిశిఖి భగవత్తత్వం భగవత్ప్రజ్ఞ (0-8-0 చొ) మతస్థలకు భగవత్ప్రజ్ఞ అమావాస్య 4 వ భగవద్ధ్యానం (0-2-0 చొ) మతప్రభువు 0-5-0" అని వదిలవు.

హిందూమత ప్రచారక సంఘము
కొచ్చూరు, గోదావరిజిల్లా

చెముడుకు అమృతమైనమందు
చెముడు, చెవులలో పోయినచో, చెముడుకులు కుదు రనిచో, మానామ్మలెరుగియున్నది మనవియ్యెరుగినా మా ప్రాసినపంపబడును. 7 బుడ్డి రూ 4 చిన్ని బొమ్మలకు. డాక్టర్ రత్నంత్రి ద్రవ్యమెడికల్ హాస్ మాదుటెరు. కృష్ణాజిల్లా.

Rubber Balloons
విల్లలు ఆడుకొను
ఆంధ్రప్రదేశ్ నామ దివో వారి
రబ్బరు బెల్లాన్లు
ఇవి విల్లలు ఆడుకొనుటకు చాలా వుపయోగమైనవి అమెరికానుండి తయారుచేసి రప్పించబడినవి. గాలిపోసినయెడల పెద్దవి అయి విల్లలు చాలా అనందమును కలిగించును. పలు రంగులలో గలవు. బహు కొలదిగ రప్పించబడినవి. వెంటనే ఆర్డర్లు పంపుకొనవలెను. ఆలశ్యము ఆశాభంగ మగును.
సెం 1 పాడుగుపాటివి పెద్దరకం డజన్ 1 కి రూ 2-8-0
సెం 2 " మధ్యరకం డజన్ 1 కి " 1-8-0
సెం 3 " చిన్నరకం డజన్ 1 కి " 1-0-0
సెం. 1 గుండ్రమవి పెద్దరకం డజన్ 1 కి రూ 2-8-0
సెం 2 " మధ్యరకం డజన్ 1 కి " 1-8-0
సెం 3 " చిన్నరకం డజన్ 1 కి " 1-0-0
ఏరకములోనైనా 3 కి తక్కువ పంపబడవు. తపాల చార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ నామ దివో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు.

అఖిల భారత దేశబంధు స్మారకనిధి

బర్మాలో వనూలుకు గాంధీమహాత్ముడు పంపుట 1925 డిసెంబరు 31 వరకును అఖిల భారత దేశబంధు స్మారక నిధి 108990-12-0 రూపాయలు వసూలయ్యెను. అహమ్మదాబాదు, జన18 — గాంధీమహాత్మునియొద్దకు వున్న ప్రకారము మిగిలిన కొంతానిగూడ అఖిలభారత దేశ బంధువాసు స్మారకనిధికి వసూలు చేయుటకై క్రిందటిరీతి బర్మాను బయలుదేరిరి (ఆంధ్ర)

తిరుగుబాటుదారుల నాయకుని పట్టుకొనిరి

200రు బహుమాన మీయబడెను. పెరింతాలపు, జనవరి18 — నూత్రిఅయూమీషను తిరుగుబాటు దారులనాయకుడు 5 ఏండ్లపంజీ తప్పించు తిరుగుచుండెను. వానిని సముద్రస్థిల్లన అమృతజాయ్ కొండ జాలివానివలె వేవము చేసికొని వానిని పట్టుకొనెను. ప్రభుత్వము వానిని పట్టుకొనినవానికి రూ200 బహుమానమిస్తునని ప్రకటించిరి (ఆంధ్ర)

గుమస్తాలకును వర్తకమునకును తయారుజేయు

విద్యావిషయక మహాసభ
లాహోరు, జనవరి 18 — ఈ మహాసభను గవర్నరు గారు తెరచుచు కమిటీవారికి చూపుచున్నాననుచు చేసెను. వాణిజ్యకళాశాల నొకదానిని స్థాపించి దా లోని విద్యార్థులను బూటకపు టాకెట్లను కల్పించి వర్తకపుసంఘమునకు వృద్ధాప్యము మనసింపు విద్యాలయమును స్థాపించుటనని నొక్కిచెప్పెను. మామూలు విద్యార్థిత్వమైనవెను బహురకంబులు నేర్చుకొనిన చాలుననిరి. ఇంకను అట్టివిద్యాలయ మవసరమని తోచినయెడల ఒక ఉపసంఘమును ఏర్పాటుచేసి వారుజేసిన స్కీమును అమలులోనికి తీసికొనిరా ప్రయత్నించెదము (ఆంధ్ర)

ఇండియను బ్యాంకు — ఈ బ్యాంకు 88 వ పంచత్సర రిపోర్టును డైరెక్టరులు ప్రకటించిరి. 1925 డిసెంబరు 31 వ తేదీ తో అంతముయ్యే పంచత్సరము నిరర్థక లాభము రూ 175988-4-6 అంతముయ్యే పంచత్సరము రూ 18448-7-5 మొత్తము రూ 1,94,411-11-11 జూను 31 తేదీతో అంతముయ్యే అర్ధసంవత్సరమునకు నూటికి 12 చొ॥ డివిడెండు పంచయిచ్చిరి. ఇందుకు గాను రూ 76752-5-11 అయినది ఆరేటునే చివరకు డివిడెండు పంచయిచ్చుటకు, రూ 76752-10-10 రిజర్వుఫండు యొచ్చుజేయుటకు, రూ 14000 బ్యాంకుభవనములకు, రూ 5000 బ్యాంకు ఉద్యోగులకు బోనసుక్రింద రూ 8089-8-0 ఇచ్చించి మిగిలిన రూ 18865-3-2 మొత్తమును నిల్వయుంచుటకు డైరెక్టరులు నిశ్చయించిరి.

వాటాదారులసభ — వాటాదారుల 19 వ సాధారణసమావేశము బ్యాంకుభవనములందు (నార్తల్లిచిరోడు, మదరాసు) ఫిబ్రవరి 8 తేదీకిరేవారము 4-30 గం॥ జరుగును. ఈవిగువ విషయములు: చర్చించబడును (1) వార్షికనిశ్చయ చర్చించుట (2) విరమింపబడి యున్న డైరెక్టరులు ది బి ఎల్ ఎ గోవిందరావువయ్యరు, ఎల్. ఆర్. ఎమ్ నారాయణం డైరెక్టర్లస్థానే యుండువు. డైరెక్టరుల నెన్నుకొనుట (3) ఆకిటకల నియామకము (4) లాభముల ప్రకటించుట.

మద్రాసు పెన్సన్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్సన్లుయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును. మద్రాసు పెన్సన్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి. వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు

మాకాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

అగ్ర్యలారా! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమునుచూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని వదే వదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు తరతరబ్రాంచిలు లేవు కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును. ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

అమీబందిపోటు

ఒకప్పుడు హెడ్డుకాని పట్టులుగా నున్నవాడే దొంగయని తెలిసెను

హైదరాబాదు (సింధు) జనవరి 18 - అమీబందీయన వారును మేపురు తండ్రికి యిండ్లను లూటీచేసిన అమీబందిపోటును గూర్చి ప్రభుత్వ ప్రకటన ఆస్తికొరకునే కారణము చేతగాక మరేకారణముచేతను బందిపోటుగాండ్రు మేపురు మీదను హిందువుల యిండ్లగొడవను పడలేదని చెప్పుచున్నది అక్కంటే బుక్కులకు తగుల బెట్టివది వెలుతురు కొరకు గాని మహమ్మదీయుల బాకీ రికార్డులను తగల బెట్టుటకు కావనియు చెప్పుచున్నది తన సోదరుని జెయ్యి నుండి విడిపించు జరకు యిట్లే బంది పోటులను జరిపించెదనని బెదరించినవాడు పూర్వ హెడ్డుకాని పట్టులైన మిరాన్ జమా లీయని తెలియుచున్నది

పోలీసువారు వెంటబడి దొంగలను వెదుకుటకు గూర్చి బందిపోటు జరిగిన మూడవవాడు కరాచీ పోలీసు సూపర్వైజరును రయిల్వే సూపర్వైజరును బయలుదేరి డాక్ట్రే కొండలవరకు ఆదుకు బాడలను పసివట్టిరని తెలియుచున్నది కొంత విచారింపగా గోంబుగ్రామమువద్ద దొంగలగుంపుగాని ముగ్గురునుఘ్నము కనబడినట్లు తెలిసెను గాని దొంగలు గ్రామమును వీడిపోవునరకు భయముచేత గ్రామ స్థులు ఆచోకి నియ్యరయ్యెను. కరాచీ జిల్లా బెటూచిఫ్ఫాసము మధ్యవరకు మాత్రము గుర్తులు కనబడెను 23 తేదీ సాయంత్రాకమున కొండలమీద చీకటి పడగానే పోలీసువారిమీదికి తుపాకీ బాదులు ప్రేర్పబడుచుండెను. చీకటిపడి దొంగలు కనబడక పోవుటచే పోలీసువారు తిరిగి నుండ్లను ప్రేల్చుకొనిపోయిరి ఒక సలు యిసెక్టరుకు సోటిమీద కొంచెము చెబ్బు తగిలెను బెటూచి ప్లాసము సింధు అధికారులు కలిసి పనిచేసినట్లయిన దొంగలు పట్టుబడక పోరనియు కాని ప్రచేతము నిర్లక్ష్యముగచే ప్రజలు దొంగలలో చేరినవాడో లేక దొంగలకు భయపడు వాడో యెయ్యండి సహాయపడజాలరనియు ప్రకటన చెప్పుచున్నది (ఆంధ్ర)

ప్రకటన

శ్రీ గజలక్ష్మి లాటరీ - చిననందిపాడు

14-1-26 తేదినగాని దరిమిలా మరియొక

తేదినగాని చీట్లు తీయబడవు ఆ ఉద్యమము ఆపడమైనది. చీట్లు కొన్నవారు వారి చీట్లను ఈదిగువ సంతకము చేసినవారి దగ్గరకు పంపినపడల వారు చెల్లించినసొమ్ము తిరిగి వాణసుచేయుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. మాతికట్టు కోటి వీరయ్య, పచ్చల బ్రహ్మయ్య,

చిన నందిపాడు (తెజరతు

ప్రకటన

శ్రీ కనకదుర్గాంబికాష్ట్రాజు చీటి - పెదనందిపాడు

14-1-26 తేదినగాని దరిమిలా మరియొక

తేదినగాని చీట్లు తీయబడవు. ఆ ఉద్యమము ఆపడమైనది చీట్లు కొన్నవారు వారిచీట్లను ఈదిగువ సంతకముచేసినవారి దగ్గరకు పంపినపడల వారు చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి వాణసుచేయుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. తుమ్మల కనకయ్య చౌదరి,

పెదనందిపాడు (తెజరతు

పరిశోధింపవలసిన సమయము

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్పటికి రమారమి 28 సంవత్సరములైనది దీని పరిశోధనలు చాల మంచి ఫలితాలనున్నవి విదేశాధికదాఖా జరుగునట్టి వదంతునందు గడచిన రోజున గొప్పలాభమే చేరినది దినదినమునకు మంచి ఫలితాలిచ్చే వచ్చుచున్నది ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాటిని కలదా? పూర్తివివరములను ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co Ltd,
POST BOX No 237 MADRAS.

వేదశాస్త్రపరిషత్తు

గౌతమాశ్రమము - కొవ్వూరులో

భీష్మకాదళికి

1926 జనవరి 23, 24, 25 తేదీల జరుగును

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయము

మూలానా మోతాబీగారి హితము

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును నిరసించుట

మూలానా మోతాబీ గారు బొంబాయి క్రానికలు పత్రికా కలేఖరికి హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ గూర్చియట్లు చెలిపిరి -

పహారనుపూరు గుణపారము

“నేను స్వయముగ కాలాచించి కార్యముల సాధింప సమర్థుడనే అయినను నాయకుడగు మహాత్మాగాంధీగారి భక్తుడనని అందరికి తెలియును నేను పోయినప్రతివోటను పీఠులలో సామాన్యత జనలలో హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ గూర్చి మచ్చటించుచుంటిని ఈతగవులను వెంటనే నిలుపు తేయ దగ్గవని వారందరు గూడ అభిప్రాయపడుచున్నారని స్పష్ట పరుచును అధికార ప్రయోజనము నాయకులే తమ స్వలాభము కొరకై ప్రజలయందు ద్వేషభావము రగల్గొలుపుచున్నారు 1926 లకు నిధియు మంచి ప్రచారకల నొసంగిన మహారాష్ట్రురు గూర్చి విచారించుచు వంటాలునుండి విషము ప్రభుత్వమునచేతను అంతటితో స్వరాజ్య కొరకు ఉద్యమములు వెనుక బెట్టబడినవి నేను జెయ్యి నుండినప్పుడరికి నాయకులనబడు వారందరు కిలాఫతు ఉద్యమమునందు పాల్గొను వారుగూడ తమతోగలసి యీ “పిచ్చి కృత్తునందు” పాల్గొన లేని కిమక జెందిరి రెండేండ్లు గడచిన పిమ్మట నేనొక మహమ్మదీయ మిత్రుని గలసి మహారాజపురాయుధాసంకరము తమకేమి లాభముచేకూరునని ప్రశ్నింపగా నిట్లు తెలిపెను హిందువులకూర్చి విచారము తెలియ గుగాని మహమ్మదీయులు చాలవస్త్రపోయిరి చాల ఆపాయము క్షిలపాలయిరి ఇదిగాక 6 లక్షల ద్రవ్యముగోల్పోయిరి అనంత పోలీసునకు 2 లక్షలు, లాయరులకు రెండు లక్షలు, రాధనొందినవారి కుటుంబ పోషణకు 2 లక్షలు హిందువులు 18 లక్షలు గోల్పోయిరి హిందూమహమ్మదీయ గూండాలు (రాడేలను) నిండించుటనలభమేగాని నాయకులే యాదు ర్నయమంతకుకారకులని ఆయన తెల్పెను

“కాన్సులలోగూడ నీరసనాయువు ప్రాకృత కాని దైవకృతనలన నిరసయోగముయొను ఇండియాదేశపు రాజీ దైవకాలినియరు నాసోదరి సరోజినీ నిజముగ దైవకవంతురాలి ఆమెయొక్క ప్రేమభావమే మనమాగ్ధమును సమను పరచును సభవారందరు ఆమెయే తమ్ముజయద్యారముకడ చేర్చగల నాయకియని హర్షించుచుండ నామె యొసంగిన ముగింపు ఉపన్యాసము నెవ్వరు మరువజాలరు కిలాఫతు వారుగూడ ఉత్సాహముగ కార్యము నెరవేర్చుకొనిరి మోసలు సమన్వయ, మెస్సాయిలందు తదితర మహమ్మదీయరాజ్యములందు జరుగుచు మన్నయ్యుధు వారి నెదుర్చు చున్నది ఎంతటిబలవత్తమగు కత్తి ఎదిర్చినను మరవిషయమున లొంగిపోరాదని నిశ్చయించి నిండుకన్నీరుతో గడ్డదస్వరముతో ఉత్సాహపూర్వముగ వారు “అల్లాహాకృత్”ని శక్తవేయుచు దైవసాక్షిగా బలకుండెడు మతముకొరకు దేశము కొరకు ప్రాణమునైవ స్మరించవలెనని వారి నిశ్చితాభిప్రాయమును ఎవరు సందేహించగలరు

నాయొక్క దీర్ఘ సంచారమునందు రెండువిచారకరమగు దృశ్యములు జ్ఞాపక ముండిపోయినవి మహమ్మదాలిలో నేను హిందూమహాసభకు బోయియుంటిని యుద్ధములో కైదుకై ననుభవించిన మాప్రియమిత్రుడొకడు ఉపన్యాసవేదిక పెక్కను ఆసనవద్ద కత్తియేగాక, సైనిక సామగ్రి అంతయు నలంకరింపకొనియుండెను. ఆయన కత్తి రుపింపించుచు, తన మతమును దేశమును బానిసత్వమునం దుంచదలచిన మహమ్మదీయులపై పగ సాధింపక మాననని ప్రతికపూసెను ఆపూర్వార్థముగ అత్యుదయం దు ఆశీర్వాదం పొగాను నాతెల్లగడ్డలుటోపిలో మార్చుకొనుట

చే మేము “బోపీ బాదీల బాయిల” యితిమిగాన నన్ను పోకరు నిగ భావించెను నేనిట్లుంటిని నీవు కత్తిరి ఉపయోగింప దలంచి ననో నీసోదరుని మెడ సిగ్గుగనున్నది

ఆలిఖురులో తమామా

“కాన్సులగనుండి తిరుగుబాటులకునాభిసామరు అరి ఘరు చేరిరి మహమ్మదీయులను (బిజీమవారికి భక్తికాపు మార్గములకు మరల్చి యిత్తిందు తమామా నామటకై మహమ్మదాలీ, డా|| మహమ్మదు సేనుబోయియుంటిని సర్ అల్లిగు రహిముగారు నాచిరకాల నేపీహితుకు ఆతను గొప్ప విషయములు చెప్పునని దలంచితిని కాని విదేండ్లు చెడుసహవాసము అతనినీతిప్రవర్తనను చెడగొట్టివది నిర్భాగ్యములగు వస్త్రములనులట్టోపి ధరించిన జిన్నాగారు ఆతని కుడిప్రక్కను, అల్లిగి స్వభావముగల ప్రతిపక్షి జెయినదీను అహమ్మదుగారు ఎడమప్రక్కను కూర్చొనియుండిరి ఈయిరువురి స్థూలకాయలు మగ్గ అగ్గభృకు ప్రుంగిపోవుచుండెను రాజా ప్రతాపసింహ కత్తిరి ద్రిప్పి నాటమామమర్చు రావు గోహారిగురు(లేర్వా) కొంతవరకు ముగింపవచ్చు కర్తుమిత్తుటరు బహుగా తిరుగులో నోరును సవరించుకొనుట తటస్థించెను గౌరవము చేసిన సర్ ఇమాము, సర్ మహమ్మదుమహ్మీ, సర్ అల్లిగు రహిముగారు మున్నగుభోజనక్రియులు ఇస్లామును కీర్తిపథమునకు బంతులచేరు బిజీమవారి పాదములచేరె బడవేయుచున్నారు

హిందువులలో ముఖ్యుడు పండితుడనమోహర మాల్య గారనటగు సందేహము లేదు మహమ్మదీయులగొడిన్నాగాకట్టి స్థానమునందేయున్నారు ఇరుపక్షములవారు ఒండొడలపైనించి ముగిసటలో కడు ప్రయాసపడిరి పండిట్టి గారిక వైపుక జిన్నాగారిక వైపుక త్రాడులారమండిరి చిత్ర మేమన యిరువురు స్వతంత్రవత్తమువారు ఒకరు అగ్గయు రెండవ వారు నాయకులు ఇరువురు కుసుములను సక్రమ పద్ధతులపై ఆధికారుల పాదములవరి తేర్చి యిత్తించుచున్నారు ముస్లిములరు అను సంప్రదాయ మహమ్మదీయత్వములేను, సమితికాలలను ఎన్నిల ప్రచారము జేసికొను ఉపన్యాసవేదిక హిందూసభయు, మహమ్మదీయసమితియు తమ అభ్యర్థులను ప్రత్యేకముగ నియవబెట్టి కాంగ్రెసుకు చంచలంచినవి కాని దైవభీతిగ హిందువులు మహమ్మదీయులు దైవముతో తుంటికుట్రవారుల నెవ్వొకనలెనని గోరుచున్నాను అట్లు జేరుజాలకున్నచో మనము నిరంకుశాధికారముక్రింద ప్రాకులాడుమిండుమినిదే ఐనదెక మొప్పును బానిసత్వమును దుండెగలసినదే జయలక్ష్మి చెదనగ వచ్చుచున్నా కాని దానికై యెప్పుడు ధర్మ చెల్లింపవలసియున్నది

“హాత్మిగురుగారు తిరిగి ఇండియా జేరు గాంచ నా కెంతసంతోషముగనున్నదో చెప్పజాలను మనమందరూ తనితో గలసి ఇండియాను త్వరలో స్వతంత్రదేశము జేయుచుముగాక”

మంచితరుణము 60 రు. లాభము త్వరపడుడు కొద్దిప్రతులుమాత్రమే యున్నవి

“శృంగారము” ఆంగ్లదేశమున ప్రసిద్ధిగాంచిన కవి పుంగవులు శృంగారని మట్టిపడు నట్లు వ్రాసినపద్యరాజముగల గ్రంథము ముద్రాములలో 4 అయిదు రూపాయల నోట్లున్న, ఒక 10 రుపల నోట్లునుండి వారము 0-5-0 తపాలా బిల్లులు పంపి పుస్తకమును దెప్పించు కొని మీఅదృష్టమును పరిశీలించుకొనుడు

“కృష్ణవక్తము” సాహితీసమితి సభ్యులు దేవులపల్లి బడిన ఖండకావ్యముల సంగ్రహము రెండు రు నోట్లున, రెండురు 10 ల నోట్లకు పుస్తకములలో నుంచినారము వెల 1-8-0 రెండు పుస్తకములు తపాలాబిల్లితో 2-0 0 రు

జి యస్ శాస్త్రి అండు కొ, తపాలాకెట్టె నెం 110 మద్రాసు.

దెబ్బ గ్రామముల పుంతలదుస్థితి

(స్వకీయ విశేషి)

కంకర లేని మంటిలో దుస్థితి మాట యటుండగా దెబ్బ గ్రామముల పుంతలదుస్థితి దుస్థితి కల్గింప నలవికాదు. వానిని చక్కచారుటకు కొంతకాలముక్రిందట అమలాపురము కౌపురములయిన పాత్రపు చెంకటమన్నగోపాలం పంతులుగారు గోదావరిజిల్లా బోర్డుపైసిడెంటుగారికి ఒక మెమోరాండం వ్రాసినది. దరిసాలములవారు పుంతల నాక్రమించుకొనుట వలన తెలుపబడిన నిర్మలంప కారణమునున్నదని ప్రెసిడెంటుగారికి ప్రార్థనమున్నది. అది కారణముకాదని చెప్పిన వాస్తవములను వివరించుచు నవన గోపాలంపంతులుగారు తిరిగి మెమోరాండం వ్రాసునది. మరియు ఆరెండు మెమోరాండములు తాలూకాబోర్డు మెంబర్లకుమాడ యాయబడినను ఏమియు కాగ్యకారితోలేదు. పుంతలు మామూలుదుస్థితిలో నున్నవి. ఇట్లుండగా పుంతలన్నియు లోకలోబోర్డువారి హక్కుని జిల్లా కలెక్టరు ఒక సర్క్యులరును జారీచేసెను. ఈయధికారము కాలక్రమమున ప్రజలకు బాధకరమగునని భయపడవలసిన నూతనము కావననున్నది. ఈ పుంతలదుస్థితిని మానిపించి వానిని గమనాగమనములకు తగినవానినిగా జేయింపవలెన. కిరీకలో తెలిపిన దుస్థితియొక్క స్వభావము ముందు తెలిసికొనుట ఆవశ్యకము గావున వై నమకారించిన రెండు మెమోరాండములను యావత్రికయం దీక్రింద ప్రచురింపబడినది.

వెంకటసూర్యగోపాలం గారి

మెమోరాండములు

1. పుంతలు, ముఖ్యముగా దెబ్బలోని పుంతలు, వీనిని దుస్థితియు, అందులకు ప్రజలకు కలుగుచున్న నష్టకష్టములను బోధించుట కనిపెట్టవలెన. తేదీ 19-1-26.
2. దెబ్బలో అనేక గ్రామములకు రోడ్లు లేవుగదా. పుంతలే రాజమార్గములు. ప్రజల గమనాగమనములకు పోకడ ముఖగజేయుట లోకలుబోధించుట విధిగదా!
3. అన్నియూళ్ళలోను పుంతలు ఊరిదరిని పొయిఖా నాలు గానేయుపయోగపడుచున్నవి. దూరమందలివి ఒకేమట్టు ములోనుండక మెరకపల్లములుగానండి బళ్ళరాకపోకలకు అహాయకరముగాను, అసదుపాయకరములుగాను ఉన్నవి. ఇంతే కాక కొన్నిచోట్ల ఒకప్రక్కను, కొన్నిచోట్ల రెండుప్రక్కలను రుప్పలు, తీగలు కామండ్రా బొమ్మచెయ్యుట, ఈతలు, తుమ్మలు, బుజుగుప్పలు లోనుగా ముండ్లచెట్లతో ఆక్రమింపబడి యిరుక్త సర్పముల గాకకప్పే చీకటివేళ నడుచువారికి పాతాపాయకర మయియున్నవి.
4. ఏ పుంతరిచేనివారయినను ఒకటింపు ఆక్రమించుకొన్నట్లు తోచేనా సర్కారువారు కెల్లకొలది శిక్షపన్ను విధించుటగాని కెక్కిన గజముల నెడబ్బుగల పుంత దుర్గమముగా నున్నసంగతి కనిపెట్టుటలేదు.
5. ఇట్లుండగా దెబ్బగ్రామములోని పుంతల దుస్థితి చెప్పటకు శక్యమేకాదు. ఏమనగా:
6. కొన్ని పుంతలకు అడ్డుగా పంటకాల్వలు వెళ్ళినవి. ఆకాల్వలు కొన్ని యిందుమింపు పెద్దకాల్వలవంటివే. వర్షాకాలమున నీటివంతెనలములలో అవి కూలంకషముగా నుండి ప్ర్రేచాలన్నదులకు దాటకల్యము గానుండును. అందుపై వంతెనలు లేవు. అందువలనకాలవ కావలిసాలముల రహితులు చేలకు ఎరువు లోననవి తీసుకొని వెళ్ళుటగాని, చేలనుండి పంట, కనవు మొదలయినవి తెచ్చుకొనుటగాని సర్వదా బండ్లనుసంపాదించుకొనుటకు పిలువెడు.
7. మఱియు కాలవదాటునపుడు పుంతలండా పశువులు ఈవలావేకి తిరుగుచు త్రొక్కగా రేవున కిరుప్రక్కలను బాధలకొలది గండ్లు, గోతులు పడి వానియందు కాలవనీరు వ్యాపించి కాలవలు తేరచియున్నంతకాలము మోకాలిలోతు నీరు తోను, బురదతోను నిండియుండును.
8. ఇంతేకాదు. పుంతకు రెండువైపులను సాలములుకలవుకదా. ఇకప్రక్కసాలములకు డి. పి. డిల్లీయ వారు ఒక వైపుననే నీటితూరయియున్నది. అట్టితూరయింపి పుంతసాదుగునను బోధ ప్రస్తావించి, పుంతలెక్కొక్కచోట నీరు వెళ్ళవలయునని మిగిలిన భూభాగము ప్రవహించి గోతులు నిండి దుర్గమమునున్నది. ఇన్నికొక రెండవవైపు ప్రతిగూతును తనతనచేయొద్ద పుంత నడ్డుగా బ్రద్దులొట్టి అడ్డుకాలునత్రవ్వ లేదనికీ నీరునడిచికొనును. ఈవిధముగా పుంతలో ఒకభాగం

గులో నాలుగయిదు అడ్డుకాలులు కనుబడును వీటినిన్నిటిని దాటుటకు బండ్లను శక్యముకాదు సరికదా ప్ర్రేచాలన్నదులకును అపాధ్యము.

9. ఇక ప్రజలెట్లునడుచుచున్నారందురా? ప్రక్కచేల గట్టుమీదనుండియు, సవ్యము త్రొక్కకొనుచు చేలనుండియు నడుతురు. ఆవిధముగా చేనివానికి నష్టము. అకడను ముండ్లు పాతెనా నడచువారి కష్టము దేవున కెరుక.

10. నీటితీరువలన నూటికి 19 వడ్డీ కిట్టుమండగా ఆకాలకు తాత్కాలికముగా నుపయోగించెను తాటిబ్రద్దల వంతెనలయినను సర్కారువారు వేయించి యుండలేదు.

11. మఱియు కాలవవాటిచేలోనుండి ధాన్యాదులు ఇంటికి చేరుటకు ఒకమయిగమూరము లేకున్నను బండినరుకుకు రు 1-8-0 కు తక్కువ కామండ్రా హులియచున్నది. నలువది మైళ్ళకూరమందున్న రాజమండ్రినుండి యిక్కడికి బండినరుకు పవతాలకేవున వచ్చును. ఈభేదము కనిపెట్టినయెడల పుంతల చక్కని పరిపాలన మెంత యావశ్యకమో యెంతశీఘ్రముగా జరగవలెనో మీరు విశదమగును.

12. ఈ కష్టములను గూర్చి యొకసారి తహశీలుదారు వారితో ప్రశంసించగా గవర్న మెంటు బడ్జెటు ఎస్టి మేట్లలో పుంతల చరమముకు అను విషయమే యెక్కడును లేదనియు, అందునుగూర్చి యేసదుపాయమునకును పైకివ్రాయుటకుపిలువలేదనియు నెలవిచ్చినారు. అనరవిలు రెవిన్యూమెంబరువారితో డికి విజయించేసినపుడు వారితో ఈకష్టమునుగూడ సంగ్రహముగ మొకతెప్పకొంటిమిగాని వారి కీవిషయము బోధించినదో లేదో, బోధించినను మఱు నెమరకు వచ్చినదో లేదో కాని ఫలితము జూచుచున్నాము.

13. రోడ్లతోపాటు పుంతలమూడ లోకలుబోధించుట సంగ్రహించినవని తలచెదను. పుంతలలో రోడ్లువేయటముకు తగిన ధనము లేక మీబోధించుట సరిచరమో నున్నయెడల పుంతలకు గమనాగమనములకు వీలైననీతికయినది చెప్పి పరిపాలించుటకు పిలువెదా? ఇందుకు విశేషమయ ముక్కరలేదు.

14. ఒకవేళ పుంతలు లోకలుబోధించుట సంగ్రహించుట నున్న గవర్న మెంటువారికి విన్నవించి తమ స్వాధీనమునకు తెచ్చుకొని ప్రజలచరమకష్టమును తొలగించుట బోధించుట విధి కనుక యత్నించి ప్రాయాపనలు నివారణ చేయింప గోరినాను.

II

1. పుంతలవిషయములు తాము నాకు పంపించిన జవాబులో ఆక్రమాభివయ మొక్కటే ముఖ్యాంశముగా తాము యోచించినట్లు కనబడుచున్నది.
2. పూర్వము గ్రామగ్రామమున కండెడు సరిహద్దుపుంతలుగాని, సాలముల నడిమిపుంతలుగాని నువికాలముగా నుండెడివి. అందు గవర్న మెంటుగ్రామము లనేకములలోని పుంతలు పన్నులుకట్టి పట్టాలియ్యబడినవి. పట్టినపన్నుక్రింద నాక్రమకాబడ్డ భూములకు కంపెకేషను అక్కరలేకుండా ఆధుమలకు ప్రతిగా కొన్నిచోట్ల పుంతలే యిర్పబడ్డవి, అవిసాగలోనున్నవి. ఆయాచేలను ఇప్పటికిని పుంతకేతులు అని ప్రజలు వాడుకొందురు.
3. గవర్న మెంటు గ్రామముల పుంతలు పైవిధముగా శిక్షుకట్టి యిర్పబడ్డ జమీందారులును వారిగ్రామములలోని పెద్దపుంతలను రహితులకమరకము చేసికొన్నారు.
4. ఈవిధముగా పుంతలవైశాల్యము ఈవరకే షీడించి అవి పన్నుమయియున్నవి.
5. నిన్ను జాతులవారికి కులభయముగా నివేదన ప్రాప్తి కలుగుకొనుట కొన్ని పుంతలు పంచమాములకు ఇచ్చెడియ్యబడుచున్నవి.
6. ఏదియెట్లునును ఇప్పుడున్న పన్ను పుంతలయినను బండ్లకు, పశ్చాదులకు, మనుష్యులకు గమనాగమనములకు యోగ్యములుగా నున్నయెడల ఆసదుపాయముచాలును.
7. అట్టిసదుపాయమే బోధించి తేకున్నది. వానికి ముఖ్య కారణములు నేను మొదటి మెమోరాండము 3-6-7-8 పేరా లలో చెప్పినట్లు గ్రామముకు వేరుచరుగుసలములు లేకుండుటవల్ల పుంతలే పాతెనానాలగుట, ముండ్లగుప్పలు, చెట్లుపెరుగుట, నీటిబోధలువెళ్ళుట, పంటకాల్వలు ఖండించుట యిగాని కేవలము ఆక్రమణలు కావు.
8. (ఎ) సర్వకాబడ్డ గ్రామములన్నిటిలోను పుంతలకు సరిహద్దురాళ్లు కలవు. కొల్లలతో ప్లానులు గలవు. వానిని మీరి విచ్చిన ఆక్రమాభివయ ముకరముగా కనిపెట్టుటకు సాధ్యము.
- (బి) ఆక్రమాభివయగూర్చి రెవిన్యూఅధికారులు అధికార గ్రంథతో కిడరపునములు విధించుచున్నారు.

(సి) కనుక ఆక్రమాభివయ కనిపెట్టుటకు ప్రక్రమము ఖర్చు పెట్టి వేరేరెవిన్యూ ఆఫీసరును, ఏర్పరుచుట అనవశ్యముగా నాకు తోచదు. ప్రైవేని రెవిన్యూ యిక్కడెక్కడలే చేయుచున్నాడు దరిచేనువారు పుంతలో ఒకటింపు రెండులింపులు ఆక్రమించుకొనగలరుగాని పుంతలంతను ఆక్రమించుకొనలేరు.

(డి) మరియు ఒకసన్న పుంతకు ఒకవైపుననే డి. పి. డిల్లీయ వారు తూరయిచ్చినారు. అవైపురహితు పుంతసాదు గునా బోధకాలునత్రవ్వ చేసికీ నీరుపెట్టుకొనుచున్నాడు అందువల్ల పుంత మరింత సన్నచుచున్నది. బోధలోనినీరు పుంత నిండా పొద్దుచున్నది. ఇది యాక్రమాభివయక్రింద వచ్చునా? వచ్చినయెడల రహితుచేసికీ నీరునడుపుకొనుటకు గతియేని ఆక్రమాభివయక్రింద రానియెడల పుంత బాగుపడుటయెట్లు?

(ఇ) ఇంతేకాక పుంతకు రెండవవైపు చేనివాడు పుంత కడ్డుగా బోధ త్రవ్వ తనచేసికీ నీరునడుపుకొనుచున్నాడు. ఆ చేనివాడును, క్రిందిచేనివాడును పుంతకు రెండవవైపున బోధ కాలునత్రవ్వ నీరునడుపుకొనుచున్నాడు. ఇవి యాక్రమాభివయ వచ్చునా? అను మొదలయిన ప్రశ్నములు ఈవిషయములోనూ కలుగుచున్నవి. ఈవిషయముల కారణము డి. పి. డిల్లీయ వారు పుంత సరిహద్దులోకి తూరయిచ్చుటయు, తత్పాపి పుంతయొక్క యిరుప్రక్కల చేలను, ఒకవైపుననే తూరయిచ్చుటయును అయియున్నది.

9. ఇంకొక గొప్ప అన్యాయము:— దెబ్బకాల్వలక్రింది భూములలో ఎక్కడనో మామూలు పల్లములుగాక తిక్కినవి న్నియు మొదటి నెట్టిమెంటులో పుంత అనగా మెరకక్రింద క్లాఫుచేయబడెను. వానికి కాల్వనీరు పెట్టుకొన్నయెడల నీటి పన్ను విధించుచున్నది. 1299 ఫస్ట్ ప్రాంతమున అమలులోకి వచ్చిన రివెన్యూ ఆనరకు పల్లపు సాగులోనున్న భూములను జిరాయితీలభూ, ఈవాములను నంజలనగా పల్లముక్రింద క్లాఫుచేసి భూమిశిక్షను, నీటిశిక్షనుగూడా కలిపిన మొత్తమురేట్లు వాగ్దా మెసిరి. ఈక్రొత్తనెట్టిమెంటు గిజ్టెను చూచితేరా, వేలాది యకరముల ఆయకట్టుగల దెబ్బగ్రామములలో దశాంశమో, శతాంశమో మెరకక్రిందను తిక్కిన ఆధీనపుభూమియంతయు పల్లముక్రిందను క్లాఫుచేయబడి పన్నుకట్టుబడ్డట్లు, కనబడును ఈజిరాయితీమూల రహితు ఆనకట్టు నీరొక్కచుక్క యుపయోగించుకొనక తోటవేసికొన్నను, మెరకపైరు చుక్కొన్నను ఆరెండు నీటిపన్నుకూడ నిచ్చుకొనవలసినదే. కనుక ఆరెండు పల్లపుపైరే వేసికొనుటకు నిర్బంధింపబడినాడని యర్థము అట్టి వాని చేనియొద్దకి నీరునడుపుటకు శాస్త్రప్రకృతమేలేనను, న్యాయము చేతను గవర్న మెంటువారు బాధ్యులు. కనుక పెద్దకాలవలకును, పంటకాలవలకును కావలసినభూమికి ప్రతిఫలమిచ్చి యాక్రమించుకొన్నట్లే బోధలకవనకుండున భూమినికూడా ప్రతిఫలమిచ్చి ప్రతిచేసికీ బోధమాపుట వారికివిధి. అట్లులేదు సరికదా ఏరహితయినను ఈనీటి యసదుపాయపు బాధపడలేక తనచేలోకి బోధనిమిత్తయిన భూమికి తానే కంపెకేషను ఇచ్చుకొందునని సిద్ధపడినను, పామాన్యముగా ఆకొరిక చెల్లుట లేదు. లోకలందరికీ గమనాగమనకే సాధనములయిన పుంతలు, కొండలు రహితులయినయెడలగము నిమిత్తము నీటిబోధలక్రింద నుపయోగింపబడుచున్నవి. పంటకాలవలుగా మార్చబడుచున్నవి. ఆపంటకాలవ గట్టుమీద నెవడయినను బండితో లేనా, యపరాధము విధింపబడుచున్నది.

10. కనుక ఎవ్వరినయినను ఆఫీసరును నియమించినను, ఆయాఫీసరు ఆక్రమాభివయ, ఏపుంతలు, ఏయేకారణములచేత బండ్లు పశువులు, మనుష్యుల ధారాళముగా వెళ్ళుట అననుకూలముగానున్నవో ముఖ్యముగా ఆపయములను రిహద్ద చేయుటకు కోరబడవలెను.

11. పుంతలు తిరిగి సర్వచేయుమాట అట్లుండగా, ఈక్రిందిపద్ధతులను వెంటనే అమలంబింపవలసినదని సాయభిప్రాయము. ఈమ్యూటి తాలూకాబోధలదే అయినయెడల డిల్లీ బ్లబోర్డువారు తాలూకాబోధలకు బలవంతపెట్టియయిన వారితో చేర పనిజరిపింపవలెను.

12. మఱియు బోధకు విశేషధనవ్యయ ముక్కరలేకుండా ప్రస్తుతదుస్థితిలోలగుటకు నాకుతోచిన సాధనములు -

(1) మున్సిసిపాలిటీ కొన్నిసార్లు వాగులు పంచిపెట్టి నట్లు కొన్ని కొన్ని గ్రామముల పుంతలకితులు విచారించి రిహద్దచేయుచుండుటకు బోధల మెంబర్లకు విధించుట.

(2) ఏయేపుంతలయందు రుప్పలు, ముండ్లచెట్లు బలిసి యిరుకయిపోయినవో, వేనియందు నీటిబోధలు, గండ్లు తెగి నీరు పారలేపోవుచున్నవో, మొత్తముమీద ఏవి దుస్థితిలోనున్నవో ఆరిపోయిన లోకలుఖండు ఇనపెట్టెట్లు, ఓటరునీర్లు, రోడ్లుమే

మృత్యు వీరలద్వారా తెప్పించియుంచి రోడ్లనిమిత్తమయి వ్యయ పెట్టుసామ్యుల అల్పాంశమయినను ఈపుంతలబాగుని ప్రత్యేకించి మయిలుకూలీల చేతగాని, యితరకూలీలచేతగానిపుంతలను బాగుచేయించుమంటు,

మరః—తాలూకా తహసీలుదారువారి చేతిక్రింద నుండు లోకలుభండుఇచ్చెవ్వరులు కలరా దినములలో మాత్రము పంచిపెట్టుటయు, ఎక్కడనున్నా విలేజీరోడ్లల పనిమాచుటయు తప్ప వీమిచేయుచున్నారో తెలియదు. ఈపుంతల మరమ్మతు ఆయనద్యుతిలో నొకటిగా చేర్పవలెను.

(8) (ఎ) ఏపుంతలకు అడ్డకాలులు వెల్లివవో వానికి వంతెనలువేయుటకు, అంతవరకును పక్కాదులు నడచుటకు రేపు లదిగుడుసలయలపై కంకరపోయించుటకు, (బి) తూరలుపుంతలలోకి పెట్టవసరములేకుండా ప్రతిఫలమిచ్చి ప్రైవేటుభూము లాక్రమించి వానికి బోదెలువేయుటకు, అంతవరకును పుంతలలో ఏవైనా ప్రైవేటుకావైపుననే తూరలిచ్చుటకు, డి. పి. డబ్లియం వారిని నిర్బంధించి కార్యనిర్వహించుట,

(సి) పుంతలప్రక్క బోదెకాలులనుండి నీరుపైకిపారలకుండా దిట్టమయిన గట్టువేయుటకు రహితము నిర్బంధించుట, అట్లుపార్లినయెడల నీటితూర నాలుకవరచుట, ఇవి వెంటనే అమలులో పెట్టినయెడల కొంతమందరు పాయము తగ్గుట నిశ్చయము.

మొసూరు లేఖ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొసూరు, జన 17:—దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రతినిధులు వచ్చే వారములో బెంగళూరునకు రానున్నారు. మహారాజాగారి ఆదేశమువారుని జనవరి 16వ తేదీన కడప జైభవమున జరిగినది.

రామకృష్ణశాస్త్రిగారు వారు 15వ తేదీన స్వామి విజే కానందుని 64 వ జన్మదినోత్సవము జరిపిరి శ్రీ సి. రోలోగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఎన్. కన్వూరిగారు స్వామివారి జీవితము గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

రాయలు ఎయిరుపోర్టు విమానములు కొన్ని 28వ తేదీన బెంగళూరు వచ్చి ఫిబ్రవరి 6వ తేదీవర కుండునని తెలియుచున్నది.

వెంట్రిప్రదర్శనమునకై మై నూరు ప్రభుత్వమువారికి రూ.80,000 ఖర్చయినది.

ఇండియా కామనువెల్లు బిల్లు

కాన్ఫరెన్సు

కరాచీలో దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యుల ప్రయత్నములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొవరాబాదు (పిండ్) జన 18:—నేట్ హరిచంద్ర విష్ణుదాసుగారి అధ్యక్షతన కరాచీలో కొందరు దివ్యజ్ఞాన సమాజకులయొక్కయు, తత్సంబంధితకులయొక్కయు సభ జరిగెను. అందు డాక్టరు బెనెంటు సిండుకునచ్చినపుడు ఇండియా కామనువెల్లుబిల్లు కాన్ఫరెన్సు జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది. ఆహ్వానసంఘమున కన్వీనరులగు నేట్ హరిచంద్రగారు ఆయమింపవారి. కామనువెల్లుబిల్లు నిబంధనల సంగీకరించి ఒక రూపాయి చందా జైల్లమువారందరను యీకాన్ఫరెన్సుకు రావచ్చును. (తంతివార్త)

వాణిజ్య పారిశ్రామిక మహాసభ

దేశీయపరిశ్రమలగూర్చి చర్చించెదరు

బొంబాయి, జనవరి 18:—ఈసారి మాడెడు శ్వితీయ మహాసభ లాలా వారి కిమన్లాలగారి అధ్యక్షతక్రింద 19,20 తేదీలలో ఢిల్లీలో జరుగును. ఈ సభాతీర్మానములను ముఖ్యులచే ఆఖిలభారత కానసభలో ఉపపాదించబడును. దేశీయపరిశ్రమలు, భోగ పుస్తకపులు, బంగారపుపరిశ్రమలు, ఎక్స్పోజి మొదలైన ముఖ్యవిషయములు తీర్మానింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషను

ప్రాథమికవిద్యగ్రాంటుపై చర్చ

(ఫ్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి, జన 19:—నేడు బొంబాయి కార్పొరేషనుసభయందు, ప్రాథమికవిద్య నభివృద్ధిచేయుట కగుఖర్చుకు గాను ప్రభుత్వ విరాళము సంగీకరించుటకు బదులు, ఆస్తిట్రాన్స్ఫర్ పై కార్పొరేషను సరిహద్దులలో పన్నువిధించు హక్కును ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషనుకు మార్చదనున్న విషయమునుగూర్చి చర్చించెను. ప్రభుత్వమువారు విద్యాశాఖకు సగము ఖర్చు 12 మొదలు 25 లక్షల వర కిచ్చెడి మన్న దాని కి బదులు ఈ స్థాంపుహక్కువలన 16 మొదలు 30 లక్షలవరకు వసూలగుటల అంగనా వేయబడినది. విద్యాశాఖకు 10 లక్షలవరకు ఖర్చును. ప్రభుత్వమువారివచ్చు డబ్బెవను రాష్ట్రీయనిధినుండియే గాక యీసగము ఖర్చుల నివృత్తివయ్యమై కార్పొరేషను యెట్టి యభిప్రాయముగాని దెలుపకుండుటకు తీర్మానించెను.

కమిషనరు విమర్శనము

తీర్మానముపై కమిషనరుగారు అభిప్రాయము దెల్పుచు ప్రభుత్వము వారొసంగినదానిని నెమ్మదిగనే తిరస్కరించి తాను ప్రభుత్వమువారి వ్యాజ్యమును నడుపుటలు- కేసిగిని కార్పొరేషను త్వరలోనే యెట్టినిర్ణయము గావించినందులకు విచారించునని తెప్పిరి.

బొంబాయి బట్టలవర్తకసంఘము

యన్. యన్. వాడియాగారికి

సన్మానపత్ర మొసంగుట

కాటన్ ఎక్స్చేంజు పన్నువిషయము బొంబాయి, జనవరి 18:—హిందూదేశములోని యొక ముఖ్యపరిశ్రమకు నష్టము గలిగించునట్టి నే గాక హిందూదేశమున కంతటికిని అవమానకరమగు కాటన్ఎక్స్చేంజుపన్నును తొలగించుటలో పనిచేసినట్టి మిల్లుయజమానుల సంఘాధ్యక్షుడగు యన్. యన్. వాడియాగారికి బొంబాయి బట్టలవర్తక సంఘమువారి సాయంకాలమున సన్మానపత్రము నొసంగిరి. మాష్టగు కాటన్ స్పిన్నర్లసంఘము మాష్టెర్లకు వాణిజ్యసంఘము కాటన్ స్పిన్నర్లు అంతుమాన్యుఫ్యాక్చరర్లు సంఘములవారు కలిసియిచ్చిన స్టేటుమెంటులో లంక పైరు దృక్పథము మారుటకు వాడియాగారి శక్తిసామర్థ్యములే కారణమని సన్మానపత్రము జాటుచుండెను. ఎక్స్చేంజుపన్నును తొలగించిన దానిఫలితము పాశ్చాత్యదేశములతో పోటీపడవలసినవచ్చినపుడు గాని పూర్తిగా కనపడదని వారు తలచుచుండిరి

వాడియాగారు జవాబుచెప్పచు హిందూదేశములోని యీ సేతపరిశ్రమకు న్యాయము కలగకయుండుట దురదృష్టము చేయుటలో రాజకీయచేతలగు ఇండియా మంత్రియొక్కయు రాజప్రతినిధియొక్కయు బదిలెలతో కానబడుచున్నది వాడియాగారిని పట్టుదలతో పనిచేసెదమకు బొంబాయి గవర్నరుకు వందనము లర్పించుచు ప్రతి పరిశ్రమగూర్చి ఆనెట్టిసభలో బాగగా వాదించినందుకు సర్ ప్రశంసాపత్రముదాను కన్వీనరుబొంబాయి, పంజీత మెత్తీలాల్ నెహ్రూ, సర్ డార్జీ విండ్లె గార్ల ను గూర్చి ప్రశంసా వాక్యములను బలిగొనిరి. మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు చేసిన కష్టములకు ఫలితము గావించినను, పరిశ్రమలు యెవ స్వాసనము దప్పియుండుటచే నీ పరిశ్రమ నుగియించి కాలముకష్టపెట్టిలోనే యుండవలసినవచ్చినది చెప్పిరి. కరెన్సీ విలువ తగ్గిపోవుటలను ననుబట్టి పనిచేయుటకల్గును జపాను పోటీ ఇండియన్ మిల్లులయొక్కయు (బ్రిటీషు కాటన్ మిల్లుల యొక్కయు) పరిశ్రమను మార్చెటులనుండి తరిమివేయుచున్న దనియు వాషింగటన్ ఒడంబడికను అమలులో పెట్టుచున్న యితర దేశములచే ఇండియాప్రభుత్వమువారును ఇంగ్లాండువారును నీ కాలమున తగుచర్య దీసుకొనకున్న నీ పరిశ్రమ జపాను పోటీకి నిలువబాలక నశింపవలసివచ్చుననియు వాడియాగారు చెప్పిరి.

స్టేటుకౌన్సిలు

డిల్లీ, జనవరి 18:—సర్ ఎస్.కృష్ణం హిందూగారిని గవర్నరు జేనరలు స్టేటుకౌన్సిలునాడుకునిగా నియమించెను. (ఆ. ప్రె.)

భారత కానసభ

ఫిబ్రవరి 2 తేదీ అసభికారతీర్మానములు

డిల్లీ, జనవరి 18:—భారత కానసభలోని ఫిబ్రవరి 2 తేదీ నాటి కార్యక్రమమునకై చీలు వేయగా యీ దినవ అసభికారతీర్మానములను చీలువచ్చెను. భిక్షుకత్వమును తొలగింపవలెనను ఆబుల్ మోగారి తీర్మానము, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులను తగ్గించవలెనను రామయ్యంగారి తీర్మానము, పరిశ్రమలలో పనిచాండ్ర ఆర్థికపరిస్థితులను విచారింపవలెనను జో గారి తీర్మానము, కె. ఎన్. రేగారు రాష్ట్రీయ భారత కానసభల నిర్మాణమును సవరణచేయవలెనను తీర్మానము, నాకాసంఘ నివేదికములో సిఫారసు చేయబడినట్లుగా హిందూదేశమున వాణిజ్యనాకాశాఖను పెట్టవలెనను గంగానందసింహగారి తీర్మానము, ఇంపిరియల్ నెక్రేటేరియటు ఉద్యోగములను భారతీయుల కొసంగవలెనను ఖాన్ బహదూర్ సర్ ప్రాజుమాన్సన్ ఖాన్ గారి తీర్మానము, కేంద్రప్రభుత్వమువారి అవ్వలను విచారింపవలెనను చనన్లాలగారి తీర్మానములు. ఇవిగాక నానాజాతి సమితిలో భారతీయులను నియమింపవలెనని చనన్లాలగారు రుపపాదించుట.

నెల్లెక్క కమిటీవారు శిఫారసుచేసినవిషయమున కోట్ల తిరస్కారపుబిల్లు జనవరి 27వ తేదీన భారతకానసభలో విచారణకు వచ్చినపుడు తిరస్కారమువరకుమాత్రమే గాక తమకు లోబడియుండు సభాగి నేటు కోట్లలోని క్రియను తిరస్కారములకునూడ శిక్షించుటకు చీగ్ కోట్లలకు ఆధికారముండు నట్లు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్గండరు ముక్తిమెనుగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున సవరణల నుపపాదించెదరు. జరిమానాలను నిర్బంధములు తేకుండ విధించు సభికాగమును కోట్లగొసంగుటకు వారియొక సవరణ గావించబడును. నెల్లెక్క కమిటీవారు జరిమానా రు 2000/- చాటూడదని విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్రొత్త రైలుమార్గమునకు పునాదులు వేసెను

బొంబాయి, జనవరి 18:—రైల్వే ప్రధాన కమిషనరు సర్ క్లెమెంటు హెండ్రిగార్డు బొంబాయి బంగ్లా మధ్య ఇండియా రైలు మార్గమునకు సంబంధించిన కర్మాగారములకు గుజరాతులో నున్న దోహావద్ద 14 వ తేదీన పునాదులు వేసిరి. ఇదివరకు ఉన్న కర్మాగారము చేయు పనికన్న ఎక్కువని అవసరమగుటచేత ఈక్రొత్త కర్మాగారమును నిర్మించితిమి అని చెప్పిరి. మొత్తము 142 లక్షలు ఖర్చుఅగును. మొత్తము ఖర్చులో ఇది స్వల్పభాగము మాత్రమే. ఈ ప్రత్యేకఫలమున చాల అనుకూల విషయములు గలవు. సెయింట్ పీటర్ మంచెది. కూర్చున్న. ఈసమస్యపరిష్కారమునకు అన్ని కక్షలవారును ఆలోచించి ఒప్పకొనిరి. బొంబాయినుండి దోహాకు మార్పుటకు నేనును ఇష్టపడితిని. ఏలవన ఇక్కడ రైల్వేబోర్డునకు ఖర్చులేకుండు డబ్బులేరు. రోజులు గడచినవి. కష్టరక తప్పినది. రైల్వేవారు ఇప్పుడు భావిని గూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. దోహాకు వృద్ధిబొందుగాక. క్రొత్త రైలుమార్గమునకు ముగిసినపైసెనది. రైల్వేవారు సోపరిలనలె పెలంగురుగాక. వారికి ఆయురారోగ్య విశ్వరూములు కలుగుగాక.

రైల్వే నడచుచున్నది

బొంబాయి, జనవరి 18:—రైల్వే అధికారి ఇల్లు తిరిగి నిచ్చెను: రైల్వేనియ 17 వ తేదీ 17/80 గంటల నుండి నడచుచున్నది. మార్గము శుభ్రపరచడమైనది. (ఆ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము - 50 వేల నష్టము

కరాచి, జనవరి 18:—రైల్వేవారుజామున ప్రతిరోజు వాల్కాప్రెస్ పనిని అంజుకొనెను. కష్టము 50 వేలలవొనునాదు. అంతయు ఇప్పుడు అయినది. (ఆ. ప్రె.)

సర్ మాంచేగూర్ వెబ్బుగారు ఇంగ్లాండునుండి తిరిగి వచ్చిరి

కరాచి, జనవరి 18:—పూర్వము అఖిలభారతకానసభ భాసభ్యుడైన మాంచేగూర్వెబ్బుగారు తిరిగి కరాచి తేనివారు నాడువయమున చేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము - 30 వేల నష్టము

కంబాను, జనవరి 18:—నేటి సుగ్రామ్మ ముప్పయి నలు సభ్యులను ఒక గోదాములో నిర్బంధించెను దా లో కియ్యముండెను. అది ప్రమాదము ప్రభుత్వమున కప్పవకె నివారించిరి. మొత్తమునష్టము 30 వేలకుండును. నిర్బంధుల కొనుటకు కారణము తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

నచిత్రమానవత్రిక.

చిత్ర చంద్రమా సాది నివ్ర చురిం పబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బంపుటకు వీలులేదు. మాదిరిపత్రికలు వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

పుష్పమానసంచిక - విషయానుక్రమణిక

భారతీయశాసన, తెనుగుపద్యములు - శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు; స్వవిషయము; శ్రీకృష్ణశాసన - తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరి గారు; పుష్పాంజలి - మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు; దినోదయము - నిమమోలు కనకసుందరం గారు; రావుసాహెబు గిడుగు రామమూర్తి పంతులుగారికి కడపటి విన్నపము - విద్వాన్ గరిమెల్ల సోమన్నగారు; రసవిచారము - గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు; ఆశ్రయవృత్తి - జనమంచి సీతారామస్వామిగారు; భీమకవిజన్మస్థానము - కేశవరపు కామరాజుగారు; 'భిక్షుదేహి' - గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; సామ్రాజ్యస్తుములు - దేవులపల్లి అప్పలనరసింహంగారు; గహునిస్వా గతము - చింతలపూడి శేషగిరిరావుగారు; కాళిదాసునికళాప్రతిభలు - కే. రామకృష్ణారావుగారు; పోతకవిరాజస్మృతి - సోమంచి సూర్య నారాయణశర్మగారు; యమలోకము - అ. రామకోటిశాస్త్రిగారు; ప్రేమాతిశయము - జంధ్యాల శివన్నశాస్త్రిగారు; బ్యాంకి బుచ్చిరాజు - శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు; నవ్వు నవరత్నములు - పూడి వెద్ది వెంకటరమణయ్యగారు; జైనులమతకథలు - పంచాగ్నుల ఆది నారాయణ శాస్త్రిగారు; మాతృగీతము - మండపాక పార్వతీశ్వరశాస్త్రి గారు; వెంకడు - వెండిగిన్నె - సోమయాజుల వేంకటరామమూర్తిగారు; అణగియున్నాడ నేడు దివాంధమట్లు - వింజమూరి రంగాచార్యులు

గారు; మహాలక్ష్మి - కాభూరి వెంకటరామాచార్యగారు; అమృత వాహిని - పెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు; ముఖలింగనగరము (సశే) - భావరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు; భీష్ముడు - విన్నకోట వెంకట రత్నశర్మగారు; శంకరము కొండపై పొద్దులమతము - కొ. నరసింహా చారిగారు; జీవితము - కాశీ వ్యాసాచార్యులుగారు; విజయనగర సామ్రాజ్యము - కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు; పాపాయి - నాశము కృష్ణారావుగారు; జాతీయవిద్య - కొలచలమల కృష్ణసోమయాజుగారు; ఆశీర్వాదము - సీరిపి ఆంజనేయులుగారు; ఆంగ్ల శాసనసభలు - కె. రంగాచారిగారు; భావిగతి యెట్లున్నదో - గున్నేపల్లి అక్షయలింగము గారు; దశావతారములపాట - అర్థశాస్త్రిము - గండికోట సత్య నారాయణమూర్తిగారు; ధ్యానగీత - రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు; రం-వ జాతీయమహాసభ, కాన్పూరు, తీర్మానములు; జీవితాదర్శము - పంగనామముల రామచంద్రరావుగారు; గ్రంథవిమర్శనలు - శిల్ప కల్పనము - గున్నేపల్లి మృత్యుంజయకవిగారు; ఏకలిపి (హిందీ) - సంశయాత్ముడు - జనమంచి వేంకటరామయ్యగారు; సాభిప్రాయ విశేషములు - జీవితమృదియే? చింతలించేల? - తురగా వేంకట రామయ్యగారు; శిష్టాశ్రుర పదబంధము; సమస్యపూరణము -; వృష యనుకొందు నేను - దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు.

సాధారణ చిత్రములు - శ్రీమతి సోజినీదేవి; తిరుమల - తిరుపతి చిత్రములు ౨౨ కాన్పూరునందు జరిగిన ఘనసభల అధ్యక్షులు మున్నగువారు; గుంటూరు శ్రీ శారదానికేతన చిత్రములు ౭; ఇతర చిత్రములు.

ప్రస్తుతము పోస్టులు చూల్పు ప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతీపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టరు పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సామ్మ మణియార్డరు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. వీ. పీ. లు పంపినచో సామ్మ బక్సీ-కస్టమ ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికల సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైక కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు 30
డిటా	డిటా	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
3	డిటా	డిటా	
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		

రిడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చారి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

పంచము దేవాలయ ప్రవేశము కేసు

మహాత్ముని యభిప్రాయములు

ఈ వారపు 'యంగిండియా'లో మహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

దక్షిణాఫ్రికాలో జాతివర్ణభేదమునకు గాను మనము శిక్ష నొందుచున్నాము. భారత దేశమున మనము హిందువులము మనతోటిమతస్థులనే జాతిభేదమునకు గాను బట్టియే దండించుచున్నాము. పంచము జాతివాడు మహాపరాధి యగుచున్నాడు. దగ్గరకు రాగూడదు. తాకగూడదు. చూడ గూడదు. ఇంకను ఎన్నైనను శిక్షలు గలవు. చెన్నరాజధాని కోర్టులో నొకచోట విచారణయైన విచిత్రపు కేసును జూచిన యెడల విముఖులు మనదేశీయులెట్టి దుష్కృత్తులనున్నారో తెలియగలదు. పంచము దొకడు విశుద్ధమస్త్రిధారుడై భక్తిపర యుక్తుడై యెవరి మనస్సునుగాని నొప్పించ నెట్టియదేశ్యమును లేకుండ దేవాలయములోనికి బోయెను. ప్రతి సంవత్సరమున దేవాలయములోనికి బోవన్నను అచటనుండి అర్చనలొ సంగు నలవాటయినదనెడి. అయితే గతవర్షము అభక్తితన్మయత్వమున ఒడలు వరచి దేవాలయములోనికి బ్రవేశించెను. అచట నున్న పూజారి ఆయన యిచ్చిన పక్ష్య భాంజులముగూడ యితరు లిచ్చిన దానితో బాటు దీసికొనినను, కాని ఆయనకు స్పృహవచ్చునప్పటికి పారభటున లోపలికినచ్చితి నమకొని దేవాలయమునుండి పారిపోయెను. ఆయన నెరిగినవారుకొందరువానిని పట్టకొని పోలీసులకొప్పగించిరి. దేవాలయధర్మకర్తల కీ అపచారము దెలియగనే ప్రోత్సహింపి దేవాలయమును శుద్ధిచేసిరి. అంతట విచారణ జరిగెను. హిందూ మేజిస్ట్రేటు ఆయనకు 75 రూపాయల జరిమానా విధించెను లేదా ఒక నెల శిక్షను శ్రమతమును భంగపరచినందులకు అనుభవించునను. దానిపై అప్పీలు చేయబడెను. చర్చజరిగెను. తీర్పు నాపియించిరి. క్రిందికోర్టుతీర్పు తుదకు ప్రోవిజియ బడెను. ఈ ప్రోవిజియంటు పంచమునకు దేవాలయమునందు ప్రవేశించుటకు హక్కున్నదని స్థిరపరచిగాక క్రిందికోర్టు ప్రాసీక్యూటరువత్తము తప్పును నిరూపింప లేకపోయినచో చట్టబడెను. ఇందువలన న్యాయము, సత్యము, మతము, ధర్మము ఏమియును జయము గాంచలేదు.

ఒక్కనుగుణము మాత్రము గలను. ఈ అప్పీలు గెల్చుట చేత పంచముడు భక్త్యావేశమున ఒడలు వరచి పోరాని చోటునకు బోయినపుడు శిక్ష ననుభవించ నక్కరలేదని యుజుష్ట నడి. అయితే యీసారి ఆయనగాని మరొక పంచముడు గాని దేవాలయమును ప్రవేశించునెడల కఠినశిక్షను విధించెదరు. వారన్న నీచముగ జూచువారు న్యాయవిచారణ లేకుండ శిక్షించిన శిక్షించెదరు గూడదు.

ఈపరిస్థితులు చిత్రముగనున్నవి. దక్షిణాఫ్రికాలో మనదేశీయులను సత్కరించువిధమును జూచి మనము గుండెము. స్వరాజ్యమును స్థాపించుట యెప్పుడో అని తపాతపాలాడెదము కాని మనము మనతోటిమతస్థులలో విధవవంతు మందిని కుక్కల కన్న నీచముగ జూచుట యెంత అసంవర్ధముగ నున్నదో హిందువులకు గమనించుటలేదు. కుక్కలకు మట్టుకొనవచ్చునుగదా మనము కొందరము వానిని మనగమలలో నుంచుకొని వైనచెయి వేసి దువ్వుచుందుముగదా!

మన స్వరాజ్యవిధానమునందు అస్పృశ్యుల కెట్టిస్థానమొసంగవలయును? స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు వారి కెట్టివిరోధములు లేకుండ స్వతంత్రముగ నుండునుజ్జ్వలమైనయెడల ఇప్పుడే జాతి కాన్యాసంత్రయము నేల యిచ్చివేయరాదు? ఇప్పుడే అధికారము లేదన్న స్వరాజ్యము వచ్చునపుడు అధికారము లేని పోవునా?

ఈవిషయముల నాలోచింపకుండ మనముకండ్లమునాని కొని చెవులలో దూది పెట్టుకొనవచ్చును. కాని అవివరణములకు చాల ముఖ్యములేనవి. మనసంఘమునందు మతమునందుగలయూళ్లగారమును ద్రోసిగించుట కందరును పూనుకొనకున్నయెడల హిందూమతము కలిపించజనును.

ఈ దోషమును దొంగించుటకు చాల పని జరిగినమాట నిజము. కాని దేవాలయప్రవేశమునకై క్రిమినలు ప్రాసీక్యూటరులు జరుగుచు, దేవాలయములోనికి రాగూడదనియు బావుల నుపయోగింపరాదనియు, వారి బోయరను పాతకాలలోనికి రాగూడదనియు, నిషేధించు చుండునంతవరకు యీ చేసినద యేమియు లేదనియే చెప్పవలయును. దక్షిణాఫ్రికాలో మన దేశీయులకు గెట్టి హక్కులు గావలెనని కోరుచున్నా మనము గూడ వారి కవ్వారిని యిచ్చునలెను.

అయితే యీ హక్కునందు మంచియంతయులేకపోలేదు. శిక్షను ప్రోవిజియంటు కొంచెము ఓచార్డుగ నేయున్నది. అంత కన్న ముఖ్యమైనది సర్వహిందువులు పాత మతమునకు

మున భవిష్యత్తులు. ఈ నేరస్తుని సహాయము నకవరేని బోకున్న యెడల అప్పీలు నుల త్యక్తము చేయని వాడే అన్నిటికన్న విశేషము సిరి రాజగోపాలాచార్యులుగారు అప్పీలులో వాదించుట. అసహాయస్థిధాంతము నిచట బాగుగా ప్రయోగించిరిని వానమ్యకము. కోర్టులోనుండి, అవకాశము వచ్చినపుడు తాను అడుపజిన ముద్దయ విడుదలయగుచుండునపుడు నే నసహాయవాదినని మడిగట్టుకొని హుచ్చున్నయెడల కటికవానివలె సంఘరించుటయగును. పంచమునకు అసహాయత్వమున్న నేమోతెలియదు. జరిమానాగాని శిక్షగాని ననుభవించుటలేదని అప్పీలుచేసెను. చదువుకొన్న ప్రతిహిందువును అస్పృశ్యునియెడల విశ్రాంతివలెనుండి, మతముపేర జరుగుచుండు ద్రోహమును తొలగించుట వాంఛనీయమైయున్నది. పంచముడు దేవాలయము ప్రవేశించుట కాదుగాని, ఆతనిని లోనికి రానీయకుండ నిషేధించుట మతమునకును, మానవకార్యమునకును భంగముగలుగజేయుట యగుచున్నది.

హిందూదేశమున వస్త్రములు (సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు)

పశ్చిమఖండములందు నివసించునపుడు భారతీయుల ఆపరిశీతులకును శిరోష్ఠానీతికిని తగినటుల నడచుకొనుటకుగాను వారుపోవు పాకడలు నాకు నేనీదేశము రాకముననే ఆశ్చర్యము కలిగించెను. జపానీయులకన్న దేశభక్తులు బహుశాద్ధిచుండి కలరు. కాని ఒకజపానీయుడు యూరోపు పోవునపుడు తన దేశీయదుస్తుల పూర్తిగాని ఆప్రదేశము వివసించువారు చేసి కొనుచున్నట్లే చేసికొందురు. వారివచనకీరణన వారి అమానములు స్వల్పలేవని చెప్పుచు నేను చింతిల్లుచున్నాను.

భారతీయులను ఇంగ్లీషుదేశమున కొంచు వేరొక్కరిగా నాలోచింతురు. వారు తమదేశీయదుస్తులలో కొంతవరకైనను నిలుపుకొందురు. ఉపమానమునకు శ్రీ శ్రీనివాసకాశ్రమిగారు ఎక్కడబోయినను తమతెల్లరి తలపాక నుంచుకొందురు. టాగోరు మహాకవి ఎప్పుడును తనప్రాదేశీయ దుస్తులే ధరించును. కాని ఇది ఇగ్లాండులో వైనను వారికి గుంపులనుండి ఏమాత్రపుమర్యాదను రానీయదు. అది పిథిలోని గుంపులనుండి అపాయమునకు కారణమగుచున్నది. బహుఅరుదుగాను కొద్దిమంది మాత్రమే మర్యాద లేకను మాంబునుచున్నది. హైందవస్త్రము చీరలకట్టుకొని పిట్టలలో అల్లరిపడకుండుటకు వైన నేవైనను కష్టమొనిగాని బండ్లలోగాని చెట్లమరనన నేనాశ్చర్యపడెను.

హిందూదేశము జయింపబడిన దనుటకు ముఖ్యమాచన ఏదీయన ఈదేశపు ప్రభుత్వము ఈజాతీయదుస్తులను ఇన్నిసంవత్సరముల నుండియే కట్టుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయకుండుటయే. ఈసంగతియే జపానులోను చెనాలో ఉన్నవారిని గూర్చి చెప్పిన యెడల వారును తాము వేరొక ఘనతరహాకి కేందిన వారని యనుకొనుచున్నారనుటయే. ఏదేశపుటాకారమును దినుచున్నాడో ఎక్కడ నివసించుచున్నాడో ఆదేశపు గడ్డకు కట్టవలయునను నేహభావము సానుభూతి లేదనియే చెప్పనొప్పును.

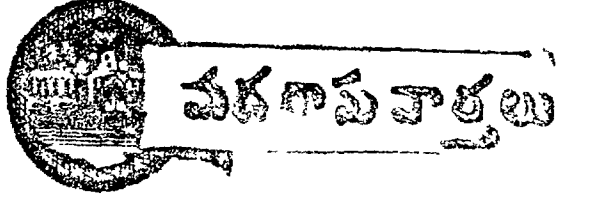
చైనాలో వివనవరీల చాలభాగము చైనా దేశీయదుస్తులనే ధరింతురు. కాని కారాములు కేరు. అవిఇక్కడ చెప్పదలచుకొన లేదు. హిందూదేశ మందు అది ఎంతటి అరుదు. కాని అది ఎంత నూత్నమైనవద్దటి. తనసానుభూతిని కనపరచుటకు ఎంత నూత్నమైనవద్దటి.

నేను హైందవ జాతీయదుస్తులను ధరించినపుడు నాకుగలిగిన అనుభవములను మీకుతెలిపెదను. బిగ్లీ రెండోకథలను చెప్పుటకుమాత్రము వీలగును. ఒకానొకప్పుడు నంగదేశముందు చాల ప్రాధ్మికాయిన తరువాత నొకకాటిరాత్రి నేను తెల్లలలో చూడవరగతి బండి నెక్కబోయితిని. నిన్ను వెనుకకు ప్రోసేనేసిరి. నన్నుప్రోసిన వానివైపు చూచితిని. అతడొక పోలీసుభటుడు. మువ్వరుపోలీసుజవానులు, (పబ్లిక్ సర్వెంట్లు) పెట్టెన నంతనుకాటిరాత్రికి ప్రత్యేకింపకొనవలసిరి. నెమ్మదిగా నేనింకొకక్రిక్కిరియింపు పెట్టి నెక్కి రాత్రియంతయు నిలుపున కూర్చునియుంటిని. ఏగవర్షకైనను పోలీసు వారిని గూర్చిచేయు ప్రకోపలకుముందు అట్టిఅనుభవములందుకుడవలెనలెను. నేను హైందవ దుస్తులలో నున్నపుడు నన్ను ఏ హైందవుడు చేరుట, ప్రోయలు కొట్టుట ముందులేనవి హైందవ స్థానీయులకన్న చేరిరి.

దీనిని ద్రష్టిలో చేసి మొదట దీనివపుడు నొకకుల ధరించిన నాఅనుభవముతో పోల్చెదను. దీనిమలేకయే నైతికమీదా చాండి భావుల బట్టుమండ నే నొక పోలీసు వానిపై బడితిని నేను లేచిన తరువాత నన్ను దెవరించి గాపేరు తీసి

కొనకుండుటయేగాక సైనిక విధముగ సలాముచేసి నన్ను పోలిచ్చెను. నే నప్పుడు హిందూజాతీయ దుస్తుల ధరించిన ఏమెయ్యందెడిదో. నేనంత అబ్బుముగా విడువబడుటయే నామనస్సు నొప్పించినది. తరువాత కొరయనిపిలిపించుటకొనుట నాకబ్యామయ్యెను.

ఈచిట్టచివర చెప్పనదిమాత్రము చాల ఆశ్చర్యకరమును ను బోధకముగను నుండును. నేనుజామెడుపురమునకు పోవునపుడు ఆంగ్లాండుడియనుట యూరపియనుట అని వ్రాసియున్న మాడవ తరగతి బండిలో నెక్కబోయితిని. ఒక కుర్రవాడు బహుళ; ఆంగ్లాండుడవుడు నన్నాటంకపరచెను. నీ విక్కడకు రావీలులేదు అనెను. అంత నేను నవ్వి కొంత నేపాగి "నేను యూరపియను నని తెలిసికొనలేకున్నావా! అని ఆడిగితిని. నీవాదుస్తులలో యూరపియను కానేరవు" అని యాతడనెను. అతడు యూరపియను తన గుడ్డలవలన ననుచున్నాడని అనుకొనెను. తరువాత కొంతసేపటికి లాంగ్ లోనకురానిచ్చెను. హాయిగ నిరువురమును ప్రయాణము చేసితిమి. కాని నేను నీ వీదేశముందు పుట్టి ఈదేశపు దుస్తుల నేల ధరింపవని యడుగ ఆతడు అవమానింపబడిన ట్లుకొనెను. హైందవ క్రిస్టియనులలోను ఇట్టియభిప్రాయములే యున్నవి. నన్ను ఒక చిన్నవాడవేగెను. "నేను క్రిస్టియనుగానుండి యూరపియనుడుస్తులను మానవచ్చ"యనెను. ఈవిషయాలకు అభిప్రాయము రూపురాయలున్నది. గాంధీజీ వంగదేశముందు హిందూక్రిస్టియనుల, ఆంగ్లాండుడవుల సభలయందు ఇచ్చిన ఉపన్యాసముల పూత మహ్మదీ కనుపడుచున్నది. (యంగు-ఇండియా)

ఉద్యోగ నియామకము:- కె. ఎన్. క్రిష్ణగారి ని వికాఖపట్నం మెకికలు కాలేజిలో కెమిస్ట్రి ప్రొఫెసరుగ నియమించిరి.

మదరాసు శాసనసభ:- ఫిబ్రవరిలోను మార్చిలో బడ్జెటు సమావేశము ముగిసిన పిదప జూలయి 26 వ తేదీన వేరొక సమావేశము జరుగును. అప్పుడు ఇంగ్లీషును బిల్లుపై సవరణలు చేర్చింపబడును.

మహర్షి దేవేంద్రనాథులూగూరు వారి కోర్టు వము:- బ్రహ్మ సమాజ మందిరమునందు 20 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గ., జరుగును. డి. బి. సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు ఉపాసన జరిపెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

బహిరంగసభ:- కిలాఖతు సంఘము కాలగెనుసంఘముల యాజమాన్యమున సౌందర్యమాలలో ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీ 5-30 గ. బహిరంగసభ జరుగును. ఎన్. ఏ. సుఖీ మహమ్మదుగారు అండిమానులో మాపిల నుంచుటను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎన్. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షతవహించెదరు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:- జనవరి 16 వ తేదీలో అంతమయ్యేవారమునందు సాలునకు డెయ్యిముండికి 10.6 చొ॥ మరణ సంఖ్య యుండెను. అంతకుముందు వారము 52.5 చొ॥ యుండెను. 180 మందికి కల రా వచ్చి 6 గురు చని పోయిరి, 8 గురికి స్కాట కము తగిలెను. అందరికి నివృత్తిచెను. మలేరియావలన 81 గు ఇతర జ్వరముల వలన 16 గురు చనిపోయిరి. నిరుదీవారమునందు 46.4 చొ॥ యుండెను.

రాకపోకలు:- గవర్నరుగారి సైనిక కార్యనర్మి లెఫ్టనెంటు కల్లులు బాలోగూగురు నిన్న రాత్రి కొలంబోమారుగా మాదానువెల్లిరి. చాలమంది సాగనంపుటకు ప్లేవనుకు నచ్చిరి. ఇక్కడ క్రికెట్టు అడుగుతువచ్చి సి. కె. నాయుడుగారు నిన్న రాత్రి వెల్లిరి. క్రెరామయ్యగారు నిన్న రాత్రి ఢిల్లీ వెల్లిరి. ఎల్ల రోజునీరాళ్ళు చూపించెందెందుగాను వేరుగారు ఉపయమున వచ్చిరి.

అభివృద్ధి కార్యనాంధ్ర సెన్ట్రాల్ కౌన్సిల్ గవర్నరు కౌన్సిల్ గారు ప్రోగ్రెసు ప్రోగ్రెసు బంధులనుండి వచ్చిరి. లెఫ్టనెంటు కల్లుల జెరల్డుగారు ముగ్గురు మెనల్లండ్లతో నేటిరాత్రి పశ్చిమతీరమునకు వెళ్లెనరు. (ఆ. ప్రె.)

బాంబాయి, జనవరి 16:— శనివారమునాడు హోడ్డిలో పట్టుటకు పిలువినంతగలపు వచ్చినందువలనను తొక్కిడి ఎక్కువ వగుటచేతను బుధవారమునుండి 12 నెలలనుండి 5 శిల టిక్కెట్ల సంగ్రహము తగ్గించిరి. (ఆ. ప్ర.)

ప్రాచీన భారత విద్యావిధానము

పి. కె. తెలంగాణుగారి ఉపన్యాసము

"న్యూఇండియా" పత్రికాసంపాదకులగు పి. కె. తెలంగాణుగారు నిన్నటిసాయంత్రము పచ్చయప్పకొలాల భవనముందు "ప్రాచీనభారతవర్ష మందలి విద్యావిధానము"ను గూర్చి మాట్లాడిరి. ఇం॥ అనిపిసెంటుగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

తెలంగాణుగారు పవనస్థితియందు ప్రాచీన భారతవర్ష మందలి విద్యనుగూర్చిన సిద్ధాంతములు పురాతనగ్రంథములందు న్రాయబడియున్నను అయ్యది ఆచరణయందెట్లు అవలంబింపబడుచుండెనో తెలిసికొనుట కాధారములు లేవనిరి. పుస్తకములందొక విద్యావిధానమునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ బోధించునట్టిది లేవు. వాఙ్మత్యుల సారస్వతము, కళలు, శాస్త్రములు మానవాభ్యుదయమునకు తోడ్పడును. ప్రాచ్యప్రతిచిదేశములు గెండును పరస్పరభేదముకొరకై ఒండొరుల కభివృద్ధిశాస్త్రముల సమన్వయము గావించుకొని అభ్యోగ్యము గ్రహింపవలసియున్నవి. కేవలము ప్రాచ్యసంబంధమైనదెల్ల శ్రేష్ఠమని నమ్ముటకు వలనుపడదు.

పూర్వపథము నవీనపరిస్థితులకై స్థూలకరించునో ఎంతవరకు ఆచరణయోగ్యములో విచారించవలెను. బుద్ధమతగ్రంథములందు విద్యనుగూర్చి వివరముగ న్రాయబడియున్నది. బ్రాహ్మణుడు గురువుగనుండెను. పరులకు విద్యగఱపి, జ్ఞానోదయము గలుగజేయుటయు, తనశిష్యులయభ్యుదయము నాశించి పనిజేయుట నాతనివిధి. దీనికంటెను పరివ్రాజకులచే విద్యాప్రచారము గావించబడుచుండెను. నేడు వార్తాపత్రికలు ముద్రాక్షరశాలలచే జరుపబడు విద్యాప్రచార మానాడిపరివ్రాజకులచే జరుపబడుచుండెను. ఇదియునుగాక ప్రత్యేకకళలందు శాస్త్రముల ప్రవీణులనుగ జేయుటకు సంస్థలుండెడివి. మరియు కులపతుల యాజమాన్యముక్రింద గురుకులులు నడుపబడుచుండెను. ఇచట సుమారు 10,000 విద్యార్థుల కుచితాన్నచక్రము లొసంగి విద్యాదానము గావించుచుండెడివారు.

భారతదేశముందు పరాపరవిద్యలం దెక్కువి అంతరము జూడబడుచుండెను. ఇందులకెక్కువ కట్టుబాటు, కఠినశిక్షణ అవసరమండవలెను. విద్యార్థులు భిక్షావృత్తిచే జీవించుట ఆచారముగనుండెను. ఈవిద్యాలయములందు విద్యార్థులెల్లరు సమవర్తనముగలిగి జాతి కుల మతభేదముల విడియుండిరి. సంఘమునుండి విద్యకొరకు పన్ను వసూలుచేయుటకుబదులు సంఘమే విద్యార్థులకు తనంతదాని తోడ్పడుచుండెను. విద్యార్థ్యాపానంతరము గురువునకు దక్షిణయొసంగుట ఆచారమైయుండెను.

బాలరసు కఠినముగ శిక్షించుట తగనివని. మానవసంబంధ పరిజ్ఞానము ప్రాచీనాధునిక కాలములందు భేదించును. ఆధునికాభిప్రాయాను సారము కఠినశిక్ష గురువునకుగాని, శిష్యునకుగాని, సంఘమునకుగాని మేలుజేయుచుండుటయేగాక హానికరము. "లాలయేత్ పంచవర్షేణ దశవర్షేణ తాడయేత్, ప్రాప్తే తు సోడశేవర్షే పుత్రం మిత్రవదాచరేత్" అని శ్లోకము గలదు. అనగ 5 సంవత్సరములవరకు శిశువును బుజ్జగించి పోషింపవలెను. 10 సంవత్సరములనుంచి శిక్షించవలెను. 16 సం॥నుంచి పుత్రుని మిత్రునిగ పరిగణించవలయునని. కాని మన ఆధునికపాఠ్యాయులు రెండవదియు తాడన మునే గైకుందురుగాని తక్కినవాని నాధారముగ నైకొనరు.

శాస్త్రములనుంచి మన కనుకూలములగు భాగములను నైకొని అనగత్యములగు వానిని విస్మరించుట దురదృష్టము. 5 సంవత్సరముల దనుక పోషించి ప్రేమించిన బాలుని గొట్టుటకు జేతులాడునా? ఒకచో నెన్నడై శిక్షించినను కసిదీర్చుకొనుట కై పగబట్టి బాదజాలము. 16 సం॥ల నుండియు మిత్రునిగ జూడవలసినవానిని అంతకులోగ అట్టునిగను, వృద్ధునిగను జూచిలగునా? కావున బాలరయెడ ప్రేమానుబంధము గలిగి యుండవలెను.

ప్రాచీనకాలముందు విద్య పట్టణమువ్యవస్థలందుగాక మారముగ నుండువనములందుగరపబడుచుండెను. అచట బాలరు ప్రకృతి సౌందర్యమును వీక్షించి అపార సంతోషమును బొందుచుండెడివారు. ప్రకృతియందుండెను రహస్యముల నేరుగ నేర్చుకొనుచుండెడివారు. "ప్రాచీనవిద్య సంకుచితమును, అల్పమునుగాక, అసంతోషము, అనల్పమును, విశాలోన్నతమునై యుండవలయు అందుకు వనములే ప్రధానస్థానములనియు" రవీంద్రనాథటాగోరు మహావి పల్కియొండెను. ఈగహనాంతర సౌందర్య వర్ణనము మన సంస్కృత గ్రంథములందలి మున్యాశ్రయవర్ణనలతోని తాళనగును. కేవలతెలియందను రఘువంశముందలి ప్రథమ శ్లోకముందు ఈవర్ణనగలదు.

'శకుంతల' నాలవయంకముందు శకుంతల తన యాశ్రమమును వీడునపుడు తనచే నెంచి పోషింపబడిన పూ మొక్కలు, మృగములనుసంబోధించివర్ణించును. అచట ప్రకృతియందలి జీవతత్వపై గల యనురాగమే అంకమునకంతకును అలంకారము నొసంగుచున్నది. అట్టి వనములందు జీవవముగడవువారు ప్రతివిషయమందును ప్రకృతితో సాహచర్యము గలిగియుండురు. మానవ నిర్మిత కృత్రిమ పరికరములను సాధనముగ నైకొనడు. ఏనదీతటమందో, ఏపూరుహచ్ఛాయలందో, ఏపూసాదరిండ్లమాటుననో, నిశ్చింతగ విద్య నభ్యసించువారల యానందమును మనమూహింపజాలము ప్రకృతితో నిట్టి అనవరత, సన్నిహిత సంబంధముగలవారై మొక్కలను, పక్షులను, వన్యవృగములను నైతము గాఢముగ ప్రేమించువారు అహింసయే తమ జీవితాశయముగ జేసికొని రనుట యందు వింత యేమియును లేదు. దేవతల గాంచినట్లు అవిశ్వసనీయము గాజాలరు. శకుంతల తాను తెంచిన పూమొక్కలనుండి ఒక పువ్వును గాని ఒకపత్రమునుగాని తెంపజాలవట! శకుంతల ప్రేమ అనిర్వాచ్యము.

బ్రహ్మచర్యము

పురాతనకాలముందు బ్రహ్మచర్య దీక్ష ఎల్లరచే క్రమముగ జరుపబడుచుండెడిది. బ్రహ్మచర్య మన కొందరు కేవలస్త్రీ ప్రపంచముతో నెట్టి సంబంధములేదని అతిశయముగ వర్ణించినారు. స్త్రీ సహచర్యములేక దరించువాడు అవాగరికుడును, సామూహ్య చింతావిహీనుడును, పశురూప్రాధాన్యమును అగును. బాలబాలికల సహానుచురై ఆశ్రమములందు విద్య నభ్యసించినవలకు నిద్రాసములు పెక్కుగలవు. కాలిదాసీ య శాకుంతల మందు కన్యశిష్యుల నిట్టివారిగనే కాలిదాసు వర్ణించినాడు! దువ్యంతుని పట్టుకాముజేరి వారు దిక్కు దోపని వారయ్యెదరు. దువ్యంతుడు శకుంతలను నిరసించినపుడు వీరిరువురు మానవ సహజులగు దయా కనికరముల వీడి "నీగతి నీజే" యని యామె నట నదలి చనెదరు. ఇది వాంఛనీయముగాదు. కొంత నిస్సంగత్య మవసరమేగాని కేవలము స్త్రీపుగళుల ప్రకృతులే నేరు జేయరాదు.

మీరు నేడెట్టి యానందము ననుభవించుచున్నారో అంతకు పదిరెట్లు పూర్వకాలముందలి విద్యార్థు లనుభవించిరి. వారికి విక్రాంతి, సెలవులు, ఆటపాటలు, హాస్యములు, వినోదము లన్నియు గలవు. వారి కొసంగబడు స్వేచ్ఛ మికులేదు. గురువు నుండి విద్యబడయునపుడు శిష్యుడు పరప్రశ్నజేయు చుండెడివాడు. విద్యార్థి స్వేచ్ఛగ నెన్నిమాటై నను ప్రశ్నించి తన సందియముల బాపుకొనవచ్చును.

బాలునికి సత్యభావ మత్యవసరముగ పరిగణింపబడినది. వాల్మీకి శిష్యుడును, అగస్త్యునివద్ద అగమాంత విద్య నభ్యసించిన నేగిన ఆశ్రేయము సాధుగుణములను వర్ణించియున్నాడు. పరులయెడ సర్వదా ప్రేమదయాభుక్త్యముల గలిగియుండుటయు, వినయమధురరాచనియములుగవనించుటయు నిచ్చులను శత్రుర్యచింతనమును పెద్దలయెడ పవిత్రభావమును క్రమ ప్రవర్తనయు నివి సాధులక్షణములు అని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు

తెలంగాణుగారు కడపట మాట్లాడుచు ప్రస్తుత విద్యావిధాన మందలి వివిధాంశములతో పరిచయము గలిగించుకొన యత్నించువారెల్లరును రాగల పురుషాంతరముందు నేటికంటెను ఉత్తమమును శ్రేష్ఠతమును నను విద్యనభ్యసించుటకు సంసిద్ధులుగ నుండగలరని బల్కిరి ప్రాచీన శిక్షణమందలి ప్రతియంశమును ఆచరణయందు రెట్టజాలక పోయినను, అందలి ఉద్దేశములను నూతన పరిస్థితుల కనుగుణ్యముగ మార్చి విద్యను సంస్కరించి తిద్వారా దేశమునకు మహాపకార మొనర్చు భారము మీపై గలదు. స్థానికమును, తాత్కాలికము నను వానినుండి సార్వజనికమునుశాశ్వతమునను వానిని విచక్షుబుద్ధితో నరసి పూర్వాన్వత్యులను దెలిసికొని నేడు వినన ఉన్న తాతయముల నాచరణలో దెట్ట యత్నింపగోరుదు ఉపన్యాసము విరమించెను. అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసకులకు వందనములతో సభ ముగింపబడినది.

మొయిలు స్త్రీమర్దు

బొంబాయి, జనవరి 18:—లండనునుండి టపాలో బయలుదేరిన "రజ్యాక్" ఓడ రాత్రి 9 గంటలకు 17 వ తేదీన ఏడేను విడిచినది. మామూలు ప్రకారము 22 వ తేదీ ఉదయము 5 గంటలకు చేరును. "రాస్పూరా" ఓడ లండనునుండి టపాతో 14 వ తేదీన బయలుదేరి మార్చి 16 వ తేదీన విడిచెను. ఎలిసియా ఓడ తెరిమా దగ్గర సిగ్గులు చేసి 28 వ తేదీన వచ్చును. (ఆ. ప్రి.)

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులస్థితి

కొంచె మాశ గలుగుచున్నది

బొంబాయి, జనవరి 18:—అంగ్లానుగారు శేపుటౌను నుండి డెయిలీమెయిలునకు తొలినంపిరి స్వతీరేకపు టాండ్లో నము సభాముఖమందును, పత్రికా ముఖమందును జరుగుటవలసి స్థితిగతులు చాలమారినవి. 14వ తేదీన కాబెటెలు సమావేశమైనవి. కాని ఏదియు వెల్లడిచేయలేదు. కలరుబారు బిల్లును గూర్చిమట్టుకు ప్రకటనలు జరుగుచున్నవి. ఈసారి శాసనసభా సమావేశమందు దానిని తిరుగ ప్రవేశపెట్టెదర. ప్రభుత్వపుకర్మముదానిపై నాధారపడియున్నది ఇదియే అశిషు కారణమాయున్నది. ఇక్కడి భారతీయులు దానిని గుర్తించియే అఖిలభారత దేశమును ఒత్తిడి గలుగజేయువలయు ననుచున్నారు. (ఆ. ప్రి.)

తాడిపత్రి పురపాలకసంఘము

తాడిపత్రి, జనవరి 19:—నూతనముగా జరిగిన మ్యునిసిపలుగల్లంతులనుగూర్చి 17 తేదీన కలెక్టరు విచారించినట్లున్నది. ఆయనవైఖరి ప్రజాశ్రేయమును గోరుచు సానుభూతితో నున్నట్లైయున్నది. వీరు ప్రభుత్వమువారి కొక రిపోర్టును వెంటనే పంపెదమని వాగ్దానము చేసిరి. ఇదియు ప్రజల కనుకూలముగానుండునని తలంచెదరు. నేడు మ్యునిసిపలు చెర్యను మాదాబొన్సి కొండప్పగారి యిండ్లకు రెంటిని జపు జేసెదమని స్థానిక కో-ఆపరేటివు సంఘమువారు టబుటుమా చేసిరి. (ఒక విలేఖరి తంతివార్త.)

తిరుచనాపల్లి, జనవరి 18:—సాదింపియన్ రైల్వేయున్యోగల సంఘమువారి కంపెనీ మేనేజింగు డైరెక్టరు మూర్ హెడ్డుగారితో తమ జీతములనుగూర్చియు నితరవిషయములను గూర్చియు తమ కష్టములను రెలుపుకొనిరి. డైరెక్టరు సానుభూతితో విచారించునని పలికెను. (ఆ. ప్రి.)

ఒక నవరణ

డిసెంబరు 25 వ తేదీన ప్రకటింపబడిన 'బందరువార్తలు' అను కిరీక క్రిందగల ప్రకటనములో-శ్రీ కామాక్షీకాలికాంజా అమ్మవార్లకు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క ఆరయకరము చొ॥ దానముచేసిన దాతలక్రేర్లలో అమ్మ పారపాటుగలదు. కావున ఆక్రేర్లు "బ్రహ్మక్రీ క్రిరాం సుబ్బయ్యగారు, వీరనల్లి నాగభూషణముగారు, అనియు భూదానమొసగిన దాతలకు భగవంతుడాయారోన్వైశ్వర్యము లొసంగుగాక అనియు చదువుకొన బ్రార్థితులు.

రు 200 లు బహుమతి

కర్నూలు జిల్లా జేతంచెర్ల గ్రామ లాండురివిన్యామొత్తముపైకి పాలకొల్లు మద్దిగాడు ద్రోణాచలము జంక్షన్లో చోరీ అయినట్లు రిపోర్టు చేయబడిన రు 200 ల పైకి రు 800 లు యీక్రిందకనుపరిచిన నోట్లు నెంబర్లు కనిపెట్టి, సరదునోట్లు పూర్తిగా గాని, కొన్నిటినిగాని పట్టుకొని నేరస్థాపనకు రుజువుపరచువారికి రెండు వందల రూపాయలు బహుమతియొసంగబడును.

నోట్లవివరం

Table with 3 columns: Note Number, Amount, and Price. Rows include TE/56 - 219705 Rs 100, TE/74 - 38880 Rs 100, TE/69 - 92060 Do, TE/69 - 972208 Do, TE/63 - 75650 Do, TE/41 - 56253 Do, WD/45 - 62078 Do, TE/69 - 59453 Do.

బి. పి. శేషారెడ్డిగారు M. L. C

(జేతంచెర్ల, కర్నూలుజిల్లా)

లాటరీ తీయుట

శ్రీ వెలికాని చినజగన్నాథ రావుగారి తాలూకు భూములలాటరీలో ప్రథమలాటరీ 76 నెంబరు పట్టాయ 28-27 శెంట్లు (మల్లవరం గ్రామతాలూకు సర్వే నెం 580, 584) డి 10-1-26 వ తేదీన తీయగా నెంబరు 7747 చిటిపొందిన పెద్దాపురం గ్రామకాపురములైన కాకి పోయరాజు మయినరు అయినందున గార్హిణ్యముతల్లిడి లక్ష్మీనారాయణకు గెలుపువచ్చినదని యిందుమూలముగా తెలుపదమొనది.

శ్రీ చలికాని చినజగన్నాథ రావుగారు, ఎన్నగూడెం వద్ద రా ఎట్లెట్లప్రాంతములకు.

రోటరీ క్లబ్బు: లిట్టను ప్రభువు

“చెప్పటమేల జేయుటయును సులభమైనయెడల దుర్గములు దేవాలయములును దేవతల కుటీరములు రాజ భవనములును నై యుండును”

క్షేత్రాంతా యందలి రోటరీ క్లబ్బునందు లిట్టను ప్రభువు చేసిన ధర్మోపదేశము మహాకవి పేక్కు పియరు తెలిపిన భావమును స్మరింపకు చెప్పుచున్నది. ధర్మోపదేశములను జేయుట సుకరము. ఉపదేశముల నాచరించుట దుష్కరము. పి క్కొగొ నివాసి పాలు పి. హరిసు 1905 వ సంవత్సరము నందు రోటరీ క్లబ్బును స్థాపించెను. వివిధ దేశములందును శాఖలు పుట్టినవి. సంఘములం దిప్పుడు 63,000 సభ్యులు గలరు. సంఘములందు వ్యాపార వృత్తి సంఘముల ప్రతినిధులు సభ్యులుగ నుండగలరు. ఒక్క ప్రతినిధికంటె నధికముగను నే సంఘము నుండియును చేరగూడదు. వ్యాపారవృత్తులందుత్తమ నీతి ధర్మమును పరస్పరవిశ్వాసమును వృద్ధిచేయుట సంఘాదర్శములు. లిట్టను ప్రభువు మానవధర్మ వికాసమునందు దండన ప్రయోజన విషయమై చేసిన యుపదేశము సకల మానవ వ్యవస్థలకును నన్వయించుచున్నది. తలిదండ్రులు పిల్లలను గురువులు శిష్యులను యజమానులు పనివాండ్రను అధికారులు ప్రజలను దండించి ధర్మ మార్గ ప్రవర్తకులను జేయుటకు బూనుకొనుట ధర్మశాస్త్రనిర్ణయముగను లోకమునకు పరిపాటియైనది. “దండందశగుణంభవేత్” అను పశుబలప్రయోగభావము లోకమునం దంతటను ప్రబలియున్నది. సృష్టియందు సకలమును చైతన్యమయమై వెలయుచున్నది. స్థావరములందు జంగమములందు మనుజులందు దేవతలందు పరబ్రహ్మమునందు చైతన్యము వెలయుచున్నది. చైతన్యము జ్ఞానానందపరవత్సవమును బొంది బ్రహ్మానందము ననుభవించుచున్నది. జీవులకు జ్ఞానానంద మాత్ర సాక్షాత్కారమువలన గలుగుచున్నది. దోషనివర్తనమునకును గుణావగమనమునకును చిత్తశుద్ధి వలె దేహశుద్ధి ప్రయోజనకరము గాదు. ధనార్జన పరాయణులకు నిరంకుశాధికారపరాయణుడు ధర్మారాధనవిధానము నుపదేశించుట నిరర్థకము. పశుబలప్రయోగమున కభ్యస్తమైన లోకమునకు వైపర్యప్రయోగ మజ్ఞాతముగ నున్నది. కర్మ ఫలానుభవమును సమకూర్చుట శ్రక్వతికి సాధ్యమైనను మమకారాహంకారాభిభూతులైన మానవులకు సాధ్యముగాదు. న్యాయనిర్ణయమున కేర్పడిన శిక్షాస్మృతులు పశుబలప్రదర్శనమున కుపయుక్తములగుచున్నవి గాని వైవసంపదను గలుగజేయుటకు వినియోగపడుట లేదు. శ్రీకృష్ణుడు

శిశుపాలుని శతాపరాధములను ఊహించెను. ధర్మోద్ధరణమునకు దయకుగల సామర్థ్యము దండనమునకు లేదని గ్రహించియును దండనము నారాధించుట మానవహృదయము నావరించిన యజ్ఞానమును విశదము చేయుచున్నది. రోటరీ క్లబ్బు సభ్యులకు లిట్టను ప్రభువు దండనధర్మ విషయమై చేసిన ధర్మోపదేశ ముదారమైనను బధిర శంఖారావముగ నుండగలడు.

దోషనివర్తనము-నుగుణాభివృద్ధి

లిట్టను ప్రభువు దండన సిద్ధాంతము మీదను వ్యాఖ్యానమును జేయునపుడు స్వయంకృతములైన పాపరాష్ట్ర నిర్బంధములు చిత్తవృత్తియందు స్ఫురించి యుండును. ధర్మశాస్త్రములు శిక్షాస్మృతులు ప్రేమానురాగములవలె మానవ హృదయమునందు ధర్మానురాగమును వికసింపజేయు జాలవు. శిశువులు దైవసంపద్యులై పరమానందమును గలుగజేయుచుండురు. కుటుంబము సాంగత్యము విద్యాయము సంఘజీవనము ప్రభుత్వము సహజమైన వైవసంపదను పాడుచేసి యాసుర సంపదను వృద్ధిచేయుటకు దోడ్పడుచున్నవి. దండనము బాగుచేయజాలదు. అతిదండనము దయాదాక్షిణ్యములను పాడుచేసి క్రోధమును పారుష్యమును వృద్ధిచేయును. సద్గుణసంపత్తి గలుగుటకు గృహము విద్యాలయము కార్యాలయము దేశము సాధనములు. ఈ సాధనములను నిర్లక్ష్యముచేసి తప్పుచేసిన తరువాతను దిద్దబోవుట విశేషప్రయోజనకరముగాదు. “దండనము భయమును పుట్టించి ప్రవర్తనమును మార్చినను సద్గుణములను గలుగజేయజాలదు. శిక్షాస్మృతియందు దోషనివారణమునకు దండనమునకు బదులు చిత్తశుద్ధి సాధనములను నెలకొలుకొలుపుటను పరిశీలించవలయునని” లిట్టను ప్రభువు సభ్యులను గోరుట సభాదర్శముల కనుకూలముగ నున్నది. ధనార్జన పరాయణుల కిది యెంత సాధ్యమో పరిశీలించుట యవసరము. చిత్తశుద్ధి లేకను బలవంతముగను దండనము వలనను నీతి మార్గ ప్రవర్తనము సాధ్యముగాదు. దండనమునకు రెండు ప్రయోజనములు. మొదటిది ప్రకృతి వలె జ్ఞానశిక్షణము రెండవది పరప్రయోజనముల కార్థ నిగ్రహము. దండనము వ్యక్తి సంస్కరణమునకును సంఘ జేమమునకును గొంత వరకు ప్రయోజన కరమైనను చిత్తశుద్ధిని గలుగజేసి ధర్మశీలమును గలుగజేయుటకు నిరుపయోగముగ నున్న విధమును విశదము చేసెను. దోషులయందు ధర్మశీలమును గలుగజేయుటకు ధర్మాలయము లుపయోగపడగల విధమును దృష్టాంత పూర్వకముగను లిట్టను ప్రభువు విశదముచేసెను. లిట్టను ప్రభువుచేసిన యుపదేశ మమృతతుల్యముగ నున్నను ప్రయోగమునందు నిరుపయోగముగ నున్న విధమును భారతశిక్షాస్మృతి విశదము చేయుచున్నది. లిట్టను ప్రభువు రోటరీ క్లబ్బుసభ్యులకు జేసిన యుపదేశములు తెల్లవారి కన్వయించుటకు జేసియుండును గాని భారతీయుల కన్వయించుటకు జేసియుండదు. శిక్షాస్మృతి మీదనే యాధారపడి యున్న ప్రభుత్వవిధానమునందు ధర్మోపదేశములు నిరుపయోగములు. గుప్తభటులు రక్షకభటులు చరశాలులు కఠినదండనములు నిర్బంధములు తుపా

కుల ప్రయోగములు నిత్యకర్మానుష్ఠానములైన దేశమునందు దండన విధానము గలుగజేయుచున్న ధర్మ విస్మయ మపారమైనను నిరంకుశ ప్రభుత్వము పేక్షాభావమును వహించుచున్నది. యమకింకరులనుబోలిన కారాగృహాధికారులను సరకముల వంటి కారాగృహములను కఠిన హృదయులైన దండనాధికారులను నిరపరాధుల దండనమును కొంతమైనను సంస్కరించుటయందు లిట్టను ప్రభువు తనదృష్టిని లగ్నముచేసి స్వీయోపదేశములను సార్థకము చేయుట వివేకము. గాంధీ మహాత్ముడనవరతము బోధించుచున్న యహింసాధర్మమునకు సత్యాగ్రహమును ప్రపంచమునందు ధర్మప్రతిష్ఠాపనమున కమూల్య సాధనములుగ నున్న వి. ఆచార్యము నవలంబించి జనులు కృతార్థులగుదురు గాత

హిందూ-మహమ్మదీయ సమన్వయ

హాలానా షేకతాలి హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ విషయమై బాంబయి క్రానికలు పత్రికయందు ప్రకటించిన భావములు తీవ్రమైనను దేశక్షేమ పరాయణుల కాదరణ యోగ్యములుగ నున్నవి. సరళస్వభావము స్వాతంత్ర్య ప్రియత్వము స్వరాజ్యచూతాపము మహాత్ముని పట్లను గల భక్తి షేకతాలిగారి భావములకు ప్రాముఖ్యము నొసంగుచున్నవి. స్వార్థ పరాయణులైన నాయకులు ప్రజా హృదయములందు విషమును బోయుచున్న విభమునకు షహరానుపురము దురంతములు నిదర్శనము. దురంతములు హిందూ పులను మహమ్మదీయులను దుఃఖమునందు ముంచి నవి. ధననాశనము మానహాని ప్రాణహాని గలిగినవి. గుండాలను నిందించుట సుకరమైనను నాయకులు నిందార్థులని షేకతాలిగారు తెలుపుచున్నారు. కాన్పూరునందు గూడిన హిందూ మహాసభయును అలిఘదునందు గూడిన ముస్లిము మహాసభయును హాలానాకు వివాదమును గలుగజేసినవి. ఉభయ సభల లక్ష్యము స్వసంఘాభ్యుదయమును దేశభ్యుదయమును నైనను స్వసంఘాభిమానము దేశక్షేమమును వెనుకకు బెట్టుచున్నది. రావు గోపాలు సింగుగారి ప్రసంగమును సర్ అబ్దుల్ రహింగారి ప్రసంగమును నుభయ సంఘములును బూనిన వక్రగతికి నిదర్శనములు. హిందూ పుల పక్షమునను మదనమోహన మాలవ్యగారును మహమ్మదీయుల పక్షమునను జిన్నాగారును నిందార్థులుగను హాలానాకు గనుపడినను నాటక సూత్రధారులనేకులు గలరు. మాలవ్యగారి హిందూ మతాభిమానము నేటి పుట్టినదిగాదు. పంజాబునందు బయలుదేరిన స్వాగతపరత్వము దేశమునం దంతటను వ్యాపించినది. మహమ్మదీయుల దృష్టి ఖిలాఫతునుండి ముస్లిముసభకును హిందూ పులదృష్టి కాంగ్రెసునుండి హిందూ మహాసభకును మరలుచున్న విధమును పరిస్థితులు విశదముచేయుచున్నవి. ఈ విశేషములు ప్రబలమైనకొలదియును స్వాజ్యపక్షము దుర్బలమై స్వసంఘలక్ష్యము బలీయమగుట సహజము. రాగల ఎన్నికలయందు స్వరాజ్యపక్షము నీవిశేషములు బలహీనముచేయుట సహజము. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును గోరేకి గాంధీ మహాత్మున

కీవిభేదములు సంతాపమును గలుగజేయుచున్నవి. కాంగ్రెసు ప్రతిభను గాపాడి స్వరాజ్యమును బడయుట కీవిభేదములను విసర్జించి సకలసంఘములును గలిసి పనిజేయుట యవసరమై యున్నది. వర్తమాన దుస్థితియందు మోకతాలిగారు తెలిపినటులు సకలమును భగవదాయ తమని విశ్వసించవలసి యున్నది.

నూతన రాజప్రతినిధి ఇన్స్టిట్యూషన్లు

హరొగేటు పురజనులు గతవారమునందు ఇర్విన్ ప్రభువునకు పౌర స్వాతంత్ర్య ప్రదానము చేసినపుడు వారు తెలిపిన భావము లుదారాశయములను వినయ శీలముచు విశదము చేయుచున్నవి. రాజ్యాంగ వ్యవహారములందు స్వపక్షాభిమానము స్వధర్మారాధనమునకు లోనగుటయును పక్షాభిమానము స్వధర్మారాధనమునకు పరిచర్యచేయుటయును సవసరమని సంగ్రామమునలనను గ్రహించినటులు ఇర్విన్ ప్రభువు విశదముచేసెను. కన్సర్వేటివు పక్షవ్యవహారములను బరిశీలించునపుడు ఏరి సిద్ధాంతము కార్యములం దపరూపముగ నున్నది. స్వదేశ వ్యవహారముల కీధర్మము కొంత ప్రవర్తించినను విదేశవ్యవహారములకు శతాంశమైనను సన్వయించదు. ఈజిప్టు ఇండియా మొదలగు దేశములకు ధర్మ నిర్వహణ సందర్భమునను జేసిన వాగ్దానము లన్నియును నిర్ధకములైనవి మానపు లే రంగమునందు పనిజేయుచున్నను వారి జీవితములను ప్రపంచోద్ధరణమునకు కొంతయైనను వినియోగించుట ధర్మమని తెలిపిన సిద్ధాంతమును దారముగ నున్నది. ముప్పది కోట్ల ప్రజలను ధరించుటకు రాజప్రతినిధికి గల యవకాశములు ప్రపంచమునందితరులకు లేవు. రాజప్రతినిధి నిరంకుశ చక్రవర్తి. ప్రజలు దుర్దశ ననుభవించుచున్నారు. డిల్లీ సింహాసనము నేక్కినతోడనే యధికారలక్ష్యము గోచరమగును. ప్రజలకష్టములు గనుపడవు. కనుపడినను సాధికారప్రయోజనములకును బ్రీటీషు ప్రయోజనములకును లోనగుచున్నది. రాజప్రతినిధిగను జేయగల దానిని నుద్యోగానంతరము తెలియజేయుట వివేకమని నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును. ఈ సందర్భమునందు కర్ణాట ప్రభువువలె ప్రగల్భములను బలుకకను వినయముగ బలుకుట యుక్తముగ నున్నది. ఇర్విన్ ప్రభువు మహాధికారమును వహించు నపుడు వారి యధికారము భరతవర్షాభ్యుదయమునకు వినియోగపడవలయు నని యందరును కోరుచుందురు. కోరికను సఫలము చేయగల సాధనము ఇర్విన్ ప్రభువు హస్తమునందు మాత్రమే గలదు. స్వరాజ్యప్రదానమే భరతవర్షాభ్యుదయమునకు సాధనము. కన్సర్వేటివు పక్షము భారతీయాశయములను ప్రతిఘటించునపుడు ఇర్విన్ ప్రభు వేమి చేయునదియును కాలము తెలుపగలదు.

ఖాది ప్రతిష్ఠానము

వంగరాష్ట్రమునం దాచార్య ప్రభులచంద్రరాయగారి నాయకత్వము క్రింద ఖద్దరు వ్యాపనమునకు ఖాదిప్రతిష్ఠానము చేయుచున్న పని దేశమునంతను నాకర్షించుచున్నది. దేశమోక్షమునకు ఖద్దరునందు గాంధీమహాత్మునకు గల పూర్ణ విశ్వాసమే రాయగారికిని గలదు. రాయగారి నాయ

కత్వము క్రిందను ఉన్నత పరిశీలన దుర్తిగలైన యువజను లెందరో ఖద్దరు వ్యాపనమునకు స్వల్పపక్యతిని గైకొనుచు పనిజేయుచున్నారు. రాటములను జేయుటయందును రంగులను వేయుటయందును క్రొత్తరకముల బట్టలను సృష్టించుటయందును ఖాదిప్రతిష్ఠానము శ్లాఘ్యమైనపని జేయుచున్నది. గతించిన మూడేండ్లయందును ఖద్దరు నిర్మాణమునందు గలిగిన యభివృద్ధిని ఖాదిప్రతిష్ఠాన కార్యాలయముచు జూచిన వారలకు గోచరంబగుచున్నది. ఈపనిజూచి అఖిలభారత చరఖాసంఘము ఖాదిప్రతిష్ఠానమునకు రూ 1,50,000 ల నప్పనిచ్చుట కంగీకరించినది. డిశంబరు మాసమునందు 18,000 రూప్యముల ఖద్దరును ఖాదిప్రతిష్ఠాన మమ్మీనది. వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధుల నవలోకించునపు డీమొత్తమతిస్వల్పమని వేరుగను జెప్పనక్కరలేదు. కోట్లకొలది విదేశవస్తుములు విక్రయమగుచున్నపుడు ఖాదిప్రతిష్ఠాన మమ్మగలిగినస్వల్పమైన మొత్తము విపాదమును గలుగజేయుచున్నది. ఖద్దరును విశేషముగను గొని దేశాభిమానముచు జూపుట దేశనాస్య విమోచనమునకు సాధనము. ఆంధ్రు లీవిషయమునను ఖాదిప్రతిష్ఠానమునుండి గుణపాఠమును నేర్చుకొనవలసి యుదురు. ఆంధ్రదేశమునందు ఖాది ప్రతిష్ఠానమును బోలిన ప్రతిష్ఠానము లేకున్నది. ప్రతిష్ఠానమునందు వలె పని జేయుచున్న దేశసేవా పరాయణులును గనుపడుటలేదు. ఖద్దరు నిర్మాణ వ్యాపనముల కాంధ్రదేశమునకు గల ప్రతిపత్తి యితర రాష్ట్రములకు లేకపోయినను నాంధ్రదేశము స్వధర్మ నిర్వహణమునందు వెనుకబడియుండుట విచారకరము. ఆంధ్రులయందు గాంధీమహాత్మునకు గల విశ్వాసమును సఫలము చేయుటకు పాటుపడి వారు స్వధర్మనిర్వహణమును జేయుదురు గాత!

కాంగ్రెసు సభ్యత్వము

ఇదివరలో కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నున్న వారు గాని క్రొత్తగ సభ్యులు కాగోరువారుగాని యీ మాసమునందే తమ పాపలాచందానో లేక నూలుచందానో చెల్లింపవలయును. పాపలాచందా నిచ్చి సభ్యులగుట కేమాత్రమును కష్టములేదు. తమతమ మండల, తాలూకా, ఫిర్కా, గ్రామకాంగ్రెసు సంఘముల నిర్వాహకులకు నాల్గణాలను చెల్లింపవచ్చును. కాని నూలుచందాసభ్యత్వము నాకాంక్షించువారు చేయవలసిన విధి నంతను నిన్నటి పత్రికలో ప్రచురించి యుంటిమి. రెండువేలగజములనూలును స్వయముగ పడికి యీనెలాఖరులోపుగానే అఖిలభారత తంతుకారక సంఘ కార్యదర్శికి బంపవలయును. అందు ఏమండల కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడో, నూలుతూనిక యెత్తో స్పష్టముగ దెలుపవలయును; వయస్సు, వృత్తి, చిరునామా మున్నగు సంగతులను దెలుపవలయును. ఈ విధముగ సభ్యత్వపు సమానాదరి ఖాస్తును పూర్తిజేసి యీనెలాఖరులోగా బంపిన వారు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుదురు.

ఆంధ్రదేశము నూలుచందా సభ్యుల సంఖ్య యందిదివరకు అగ్రత్వమును వహించియే యున్నది. ఇప్పు డీసంవత్సరముగూడ నాపేరును నిలువజెట్టవలయును. నూలుచందా చెల్లించి సభ్యులెక్కువ

మంది చేరవలయును. ఖద్దరుకు ప్రోత్సాహ మొసంగవలెను. స్వయముగ రెండువేల గజములను పడికి నూలుచందాను బంపి సభ్యులగువారు తప్పక ఖద్దరు నెల్లప్పుడును సరింతురనియే భావింపవచ్చును అట్టివారి సంఖ్య యెక్కువ గావలయును. అఖిలభారత తంతుకారక సంఘమునకు ఆంధ్రు లెక్కువమంది తమనూలుచందా సీసంపత్తరమునకు బంపి చరితార్థులమ్యెదరుగాక!

రైలుబండ్ల రేటులు

ముఖ్యమైన రైలు కంపెనీలు రహదారి రేటులను తగ్గించినవి. ఈస్టిండియా, జి. ఏ. పి. బొంబాయి బరోడా, పశ్చిమోత్తర రైలుకంపెనీలు రేటులను తగ్గించినవి. తగ్గింపునందు మొదటి రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు గల లాభమును మూడవ తరగతి ప్రయాణికులకు గలుగ జేయలేదు. మూడవ తరగతియందు దూర దేశ ప్రయాణికులకు మాత్రమే లాభము గలుగుచున్నది. మొదటి రెండవ తరగతులందు వలె మూడవ తరగతియందును మైలు రేటును తగ్గించుట న్యాయము. ఇంతవరకును ఖాళీగా బోవుచున్న మొదటి తరగతి బండ్లయందెప్పుడు పూర్వమువలె చాలమంది ప్రయాణము చేయవచ్చును. మద్రాసు నదరను మహారాష్ట్ర రైలు సంఘమును తూర్పుతీరము రైలు సంఘమును నితర రైలుసంఘముల మార్గము నవలంబించి రేటులను తగ్గించుట యుక్తము. తగ్గింపునందు మూడవ తరగతివారి లాభములను గమనించుట ముఖ్యము.

బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షము

బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షసభ కేల్కారు జయకరు మొదలగు వారి యాచరణము నామోదించినది. సమయానుకూల సహకారవిధానమును సంగీకరించును నావిధానమునే శాసనసభయందవలంబింపవలయు నని నిర్ణయించినది. కాని ప్రస్తుతము మంత్రిపదవుల సంగీకరింప వలసిన విషయమును నిలుపుదల చేసినది. జయకరు కేల్కారు ముజి ఆనెగార్లు తిరిగి అభ్యర్థులుగ నుండవలయు నని నిర్ణయించినను వారు నిరాకరించిరి. బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షము సంపూర్ణముగ విశిష్టోపనిధము నీయుదంతము తెలుపుచున్నది. హిందూ మహమ్మదీయవిభేదములును అంతర్విభేదములును స్వరాజ్య పక్షబలమును క్షీణింప జేయుచున్నవి. కాంగ్రెసు ప్రతిభను గాపాడుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు స్వరాజ్యపక్షమును గాపాడుటకు ప్రయత్నించుట యవసరముగ నున్నది.

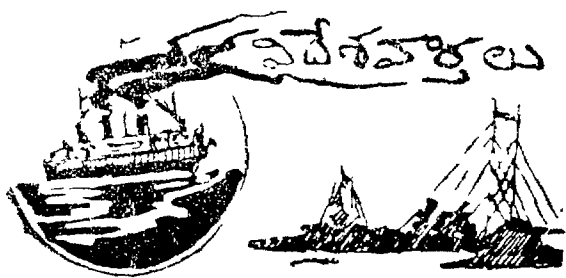
పంజాబు ఒలింపిక్సు పోటీలు

జీతముల నిచ్చి కార్యదర్శుల సుతురల

లాహోరు, జనవరి 18:—రాజ్ పురాష్ట్రీయ ఒలింపిక్సు పంచములలో క్రిందటి సంవత్సరపు కార్యక్రమమునకు “హామరు డిప్లెగు, బావలినుతో, అర్థమైలుపరుగు, ఇవి కలవబడును. ఫిబ్రవరి 1, 2 తేదీల పోటీలు జరుగును.

న్యూహామగారిని రెండేండ్లవరకు పంజాబునాకి ప్రతినిధిగా అఖిలభారత ఒలింపిక్సు సంఘమునకు ఎన్నుకొనిరి. పంజాబు కాన్సిలరుగా సింధిగారిని ఎన్నుకొనిరి. జీనిస్సభ్యునిగా గారెలుగారిని నియమించిరి.

ఆలల సంఘములు పంజాబునందు ఆలలు, పోటీలు ఎక్కువగుటచేత జీతముల నిచ్చి కార్యదర్శులను నియమించు విషయమై ఆలోచించి ఉపసంఘములకు ఏర్పరచినవి. స్క్రీము రెయిలైన వెనుక గవర్న మెంటువారి ఆమోదమునకును, సహాయమునకును పంపబడును. (ఆ. ప్ర.)

లిమరికు కార్మికతగవు

అంతరించుట

లండన్, జనవరి 15:—నాలుగుమాసములనుండి లిమరి కులలో జర్మను విద్యుచ్ఛక్తి విధానమునుగూర్చి తగవు సాగుచున్నది. అయ్యది కాకాత్యాధికారులు విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణపులను గొంపోపుష్టిమరును బంపివేసెదనుమచే ఆతగవు అంతరించెను. కీనిపువెట్టు ప్యాల్లియా ఉక్కుకంపెనీయొకటి క్రొత్తగ 800000 పౌనుల పట్టుబడితో ప్రారంభింపబడినది.

కీ॥ కే॥ జె. ఆర్. రాలిఫోర్నగారు

రుగ్బీ, జనవరి 15:—రాలిఫోర్నగారు సార్వభౌముని న్యాయవాదులలో నొకరు. ప్రీవీకృపున్సిలరు చనిపోయిరి. ఆతని స్థానే ఖాళీ ఏర్పడినది. ఇతడు పూర్వము మద్రాసులో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగనున్న ప్. సి. రాలిఫోర్నగారి కొమారుడు.

సామ్రాజ్య యుద్ధసమాధులు

ఇంగ్లండులో నిధి నేర్పాటుజేయుట

రుగ్బీ, జనవరి 15:—కనడా ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వము లతో గలసి బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య యుద్ధసమాధిని నేర్పాటుజేసిరి. ఇతరప్రభుత్వములుగూడ ఇదే ప్రకారముజేయు చున్నారు. యునైటెడ్ కింగ్డంవంతు అంగీకరింపదని కామ న్యునభవారి నడిగెదరు.

రైసు ప్రదేశపు సేనలు

తగ్గించవలెనని జర్మనులు కోరుట

బెర్లిన్, జనవరి 16:—రైసుప్రదేశములో 7000 ల పైనికుల సుంపుట జర్మనుల సంకల్పమునకు ఆశాభంగముగనున్న దనియు లోకోర్నో ఒడంబడికలకు భిన్నముగ నున్నదనియు ఆ భావములకు అభ్యంతరము గలుగుననియు అందుచే ఆక్రమణసేన లను యుద్ధమునకు పూర్వమున్న జర్మనుపటాలపుసంఖ్యకు తగ్గించవలె ననియు రిచిస్టాగులో విదేశాంగ వ్యవహారనిర్వాహక సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

బ్రిటిషు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

లండన్, జనవరి 15:—లండను, బర్మింగ్హం ప్రదేశ ములందు 15 తేదీని జరుగనున్న పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు అధిరవేశములనుండి పెక్కుమంది కొనుటకు వచ్చెదరటం. వేల్సు యువరాజు అతిథిగనుండరు. సామ్రాజ్యములో తయారుజేసిన ఆహారపదార్థములనే ఆయనకు వడ్డించెదరటం.

యునైటెడ్ స్టేట్సు

జాతి సమితి

రుగ్బీ, జన 17:—యునైటెడ్ స్టేట్సువారు ఇతర ప్ర భుత్వములతో జేసికొను ఒడంబడికలను జాతీయమితి ప్రకటనార్థ ము దెలియజేసెదనుమచే జనీవానుండి తమ సంతృప్తిని తెలు పుచు వార్తలు విచ్చుచున్నవి. జాతీయమితి కార్యదర్శి జాతీయ మితిలో జేరిన ప్రభుత్వముగన్నియు యునైటెడ్ స్టేట్సువారి తీర్మానమునకు శంకరించు నమచున్నారు.

లండనులో స్త్రీనియోజక వ్యము

పురుషుల సంఖ్యకంటె ఎక్కువ

రుగ్బీ, జన 17:—లండనులో స్త్రీనియోజకవర్గము పు రుషుల సంఖ్యకంటె 25688 ఎక్కువగనున్నది. లండన్ జిల్లాసభ వారి నివేదికములో ఇది ప్రకటించబడినది. మొత్తము నియోజ కవర్గము సంఖ్య 1918828 ఇందులో 944095 పురుషులు. 974733 స్త్రీలు.

ఇటలీయుణము

తీర్పుటకు ప్రయత్నములు

త్వరలో ఒడంబడిక కుదురుననుకొనుట

రుగ్బీ, జనవరి 17:—నెమ్మదిగ మామూలుగనే ఇటలీ ఇన్వలలసిన అప్పును తీర్పు విషయమై లండనులో రాయబార ములు జరుగుచున్నవి. కార్యక్రమవిచారములను ఇటలీ బ్రిటను నిపు ణులు పరీక్షించుచున్నారు. ఉభయుల కార్యక్రమమును మా ర్పుకొని పరీక్షించుచున్నారు. ఇది ఈవారము ఆరేయు పట్టును. రేపు మరల వాగ్వియి ప్రభువు చర్చిలుగారిని కలిసి కొనునపుడు నిపుణులుజేసిన ప్రారంభపరీక్షలను అసలు పెద్ద విషయమును పరిష్కారముజేయుటకు తోడ్పడుననుచున్నారు.

ప్రారంభ చర్చలలో ఇంతవరకు ఏమియు జగడమువచ్చె నన్నమాట అసత్యము. దీనికిబదులుగ రాయబారములన్నియు కడుహృద్యముగ జరిగెను. ఉభయత్రా పరిష్కారము జేసి కొను తలంపు తీవ్రముగనున్నది. వచ్చేవారములో ఒడంబడిక కుదురుననుకొనుచున్నారు.

ఇటలీ రాయబారములు

లండన్, జనవరి 17:—ఇటలీ ఋణరాయబారములన్ని యు చివంబరహస్యముగ అధికారులలోనే లోలోపున జరుగు చున్నవి. ఒక్కవందతులను నిజముగాదని డెంపుటకుమాత్రము ఏవో కొన్నిసంగతులను ప్రకటించుచున్నా రన్న మాటేగాని ఇతరసంగతులేవియు దెలియుటలేదు. వచ్చేవారములో పరి ష్కారమునకు ఒడంబడిక కుదురవలెనని చర్చిలుగారనుచున్నా రట. ఇది నిజముగనో రాయబారములు మరింతశీఘ్రముగ జరుగ వలసియున్నది. అసలు ఋణమొత్తమునే ఇంతవరకు రాయ బారములకొంతకుగూడ నిర్ణయించలేదట. సాంకేతికవివరముల తో నిపుణులు నిమగ్నులై యున్నారనిగాని ఈసంగతిని ఎవరును తలబెట్టనేలేదట.

క్రొత్త బ్రిటిషు టార్పిడోపడవ

రుగ్బీ, జనవరి 17:—దీనిపేరు అమేజాను. నిన్నటిదినము సపుతాంష్టనలో సముద్రమున ప్రవేశబెట్టి పయనమునకు సంసి ధముజేసిరి. ఇటు అటు తిరుగుటకు చలిచే కొవ్వొ పేరుకొని పోయెను. అందుచే పయనమును మానుకొనిరి. యుద్ధము అయి నప్పటినుండి శయారుజేసిన డెస్ట్రాయరులలో ఇదియే ప్రథ మము. ఇంకొకటి తయారుగనున్నది. యుద్ధములోగల్గిన యను భవముతో అమేజానును గట్టిరి. ఇది చాల గొప్పరక మను చున్నారు.

ఇటలీ రాజమాత

పార్లమెంటుప్రశంస

వసారాలోతగవులాట

రోము, జనవరి 16:—ఏవంటైన ప్రతిపక్షులలో జేరిన పార్లమెంటుసభ్యులు ఇంతవరకును పార్లమెంటును బహిష్క రించుచున్నారు. నేడు ఇటలీ రాజమాతస్వార్థకసభకు వచ్చిరి. భవనమంతయు నల్లనిగుడ్డలతో ఆలంకరించబడినది. ప్రేక్షకులు చాలమంది వచ్చిరి. రాజమాతనుగూర్చి ప్రశంసించినవార్తలను పార్లమెంటుసభ్యులు శ్రద్ధాభువులై వినిరి. తరువాత తమవిచార మును తెలుపుటకుగాను పార్లమెంటు నాపుజేసిరి.

వసారాలో తగవులాట

పార్లమెంటు వసారాలో ప్యాసిడ్లు, ఆవెంటైనిడ్లులు కొట్టుకొనిరి.

ముస్సోలినీగారి యుపన్యాసము

రోము, జనవరి 17:—నిన్నటిదినము రాజమాతస్వార్థక సభకువచ్చిన ఆవెంటైనుసభ్యుల చర్యనుగూర్చి ముస్సోలినీగారి రెంతయు కోపమును, హేయభావమును ఉగ్రుడై వెలిబుచ్చెను. పార్లమెంటులో ఆతిడిట్లు వెలిబుచ్చుచు జేసినయుపన్యాసమును మెచ్చుకొనిరి.

ప్యాసిడ్లు పరివర్తనమును ఆవెంటైనుప్రతినిధులు పూ ర్తిగ అంగీకరించినగాని వారి నెంతమాత్రము సహించుటకు వీలు లేదనిరి. ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహతులుగ ఏర్పడిన ప్రతిహతుల ప్యాసిడ్లు ఉద్యమవ్యాపకులు ఏమియు చెడుగు చేయజాలరనిరి. దీనికి కారణము వారికి తగినవర్ణములు లేకపోవుటయే. ప్యాసి డ్లుపై విరుమోపునందుల లేకపోవుటయే. విదేశములందు ప్యాసి డ్లుకడ నిరోధముగ జరిగెదనుమన్నవారి చర్యను ఖండించిరి.

ఇంగ్లండుంతయు మంచుతో

మునుగుట

ఇంకను మంచుపతనము విస్తారముగ నుండునట

రుగ్బీ, జన 16:—గ్రేటుబ్రిటను అంతయు మంచుతో మునిగి యున్నదన్నమాటయే. ఇంకను మంచు పడుచుచున్నా రు. మంచు చాల అడుగుల లోతు గ ను న్ను దట. రోడ్ల మీద చాల వోల్ట్ల బండ్లు పోవుటకు వీలులేదట. రైల్వే ఆగిపోయినవి. ట్రాముబండ్లుపోవు టకు మంచు అడ్డుముగనున్నది.

మొన్నవరదలలో మునిగిన జిల్లాలలోనే ఇప్పుడు మంచు పతనము అపారముగనున్నది. ఇంతి అసాధారణముగ ఎన్న డను మంచుపడలేదు. నిన్నటిదినము ఇంగ్లండులో క్రాన్సేవ్లె హిమవంతముగనున్నది. 31 డిగ్రీల మంచు వురి నెనట.

సూర్యగ్రహణము

ఇటలీ జ్యోతిశ్యాస్త్రజ్ఞులు సూర్యగ్రహణమున పూర్తిగ రెండంగంబులనుచి చాయాపటమును దీసికొనగల్గిరి వారి పరి శోధనను సాగెను.

డచ్చివారు చూడలేకపోయిరి. వారు దీనిని చాయాపట ము నిరుపయోగముగ నుండెను.

ట్రాంబండ్ ప్రమాదము

18 గురు చనిపోవుట

టోక్యో, జనవరి 16:—మైసోషి తాగగర రైలుదారిపి ఒకట్రాముబండి తిరుగుబడినది. 200 అడుగులు లోతుతో బడిపోయినది. 18 గురు చనిపోయిరి. 20 మందికి గాయములు తగిలెను.

అమెరికా కీయవలసిన ఋణము

ఏర్పాటుల సంగీకరించిరి

వాషింగ్టన్, జనవరి 17:—బెర్లియం, రుమేనియా ఎస్టోనియా ఋణపరిష్కారపు ఏర్పాటులను రిప్రజెంటేటివు సభవారు సంగీకరించిరి.

బటేనియా, జోస్లావియా ఏర్పాటులను గూడ అంగీ కరించెను.

రైసు ఆక్రమణ

ఫ్రెంచిసేనలను తగ్గించుటకు నిరాకరించుట

లండన్ జనవరి 15:—రైసు ఆక్రమణసేనలను తాము తగ్గించెదమని ఎన్నడును వాగ్దత్తము జేయలేదని పరాసులు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రైసులో 46000 సైనికులనే యుంచవలెనని జర్మనులు గోర అట్లు వీలులేదనియు ఎక్కువగనే యుంచుటపసరనుని సైనిక నిపుణులు చెప్పిరనియు పరాసులు తెలుపుచున్నారు.

సోవియటులలో భిన్నాభి

ప్రాయములు

మంత్రివర్గములో క్రొత్త ఏర్పాటులు

లండన్, జనవరి 17:—మొన్నటి కమ్యూనిస్టు కాంగ్రె సులో తీవ్రమగు భిన్నాభిప్రాయములను తెలుపుటచే అధికార ములలో పెక్కుమార్పులు గల్గెనని మాస్కోనుండి రూటకు తెలుపుచున్నాడు.

కార్మిక సంఘాధ్యక్షుపదవినుండి కామిసివుగారిని మార్చి రి. విదేశ దేశీయవర్తకమంత్రిగ నియమించబడిరి.

రైకావుగాక కార్మికసంఘాధ్యక్షుపదవిని కమిస్సారు సభాధ్యక్షుతన వహించెదరు.

క్ర్యాసిన్ గారు కామిసివుగారికి సహాయములుగ నుండురు. మరికొన్నిమార్పులుగూడ చిన్న ఉద్యోగములందు జరిగెను.

జపాను ప్రభుత్వము - సుంకములు

టోక్యో, జనవరి 18:—పిగ్ ఐరను సుంకమును హెచ్చించవలెనని మంత్రివర్గమువారు పార్లమెంటు సభ్యులని గోర వరది విశ్వసనీయముగ తెలియచున్నది.

సామ్రాజ్యసభ

వమావేశమగు తేది

రుగ్వీ, జన 17 — ఇంకను సామ్రాజ్యసభా సమావేశపు తేదిని నిర్ణయించుటలోనే దొమిరియను అధిరవేశ కాన్యా లయమువారు నిమగ్నులై యున్నారు బహుశః లండనులో అక్టోబరులో సభ జరుగవచ్చుననుచున్నారు సామ్రాజ్యసభకు అందరము వచ్చెదమని దొమిరియను అన్నియు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు చెలియజేసెను

దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధి

ఫౌంటే, జన 14 — హర్టిజానునేనాని క్రెన్స్టెలుగారును సామ్రాజ్యసభ కేగదరకొనుచున్నారు అక్టోబరులో సభను జరిపిన అనుకూలముగ నుండునని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు చెలియజేసిరిట

మరాఠో సమరము

విశ్వప్రయత్నములు

శత్రువులంతమును జూచెదమనుట

మ్యాడ్రీడ్, జన 14 — ప్రెమోడిరీనరా నేనాని ఇట్లు దెలియజేసె ననుచున్నారు — మరాఠో శత్రువులను తులముట్టించువరకు యుద్ధముజేయ సంస్కరించుకొంటిమి సంది కుదురునని స్పెయినుకు ఆశలేదు వేసవివచ్చేసరికి అల్బుకరీం గారిని పూర్తిగ చుట్టవేసి అతిదారుణముగ పోరుటకు స్పెయిను ప్రయత్నించుచున్నది

నిరుడు యుద్ధమును ప్రారంభించుటకుముందు సంది కొడబడవలెననియు, అదియే కడపటి సందిరాయబారమని చెలియజేసినను అల్బుకరీంగారు నిర్లక్ష్యముజేసి ఊరకుండిరి ఆ యనపేర ఉత్తరమువ్రాసితిని కార్యము లేకపోయెను అందుచే ఆతడు స్వయంకృతపరాధమును అనుభవించి తీరవలెను మొన్న కప్తను క్యానింగుగారిద్వారా బంసిన సందిరాయవారము జిశ్వసనీయ మైనదిగాదు అందుచేతనే దానిని ఉపేక్షించి బాహ్యుంటిమి

స్పెయినులో తిరుగబాటు లేదు ఇన్నిసంవత్సరముల నుండి స్పెయిను ఇంతనెక్కువదిగ ఎన్నడును లేదు ఇదివరకున్న పద్ధతులనే అవలంబించి క్రొత్త దైర్ఘ్యప్రభుత్వము ప్రారంభించినపనినే సాగించెదరు

మరితినెప్పుడువారు మనసిపలు, రాష్ట్రీరు ప్రభుత్వసర్దుములో క్రొత్తవిర్మాటులను జేసెదరు అధికపత్రమును మరల తయారుజేసెదరు ప్రస్తుతమందున్న పాలనములో ఏమాత్రమును వెనుకకుబోవువారము గాము

ఎన్నికలు, పార్లమెంటుసమావేశము చాలగోజులన్నవి ఇంతలో జరుగవు దేశమునకు పార్లమెంటు ఉపసరములేదు కావలసినదంతయు మంచిప్రభుత్వము, మంచి రోడ్లు, రైలు ఇంకను కొన్ని సంవత్సరములవరకు ప్రస్తుతమందున్న ప్రభుత్వమే అధికారములో నుండును ఆకాలముందే ప్రస్తుత కార్యక్రమమును పెంపొంది జేయును

శ్రీ శ్రీ కార్తీకేలు ప్రభువు

లండన్, జనవరి 16 — కార్తీకేలు ప్రభువు చనిపోయెను.

పూర్వచారిత్రము

పార్లమెంటులో తిబరలు పథ్యదుగ గ్లాడుస్టును స్థానే 1898 లో ప్రవేశించిరి అపుడు సర్ థామస్ గిబ్బర్ కార్తీకేలు పేరుతో బరచుచుండెను వివిధ విజ్ఞోరియా గవర్నరుగ నియమించబడెను మైదాను గవర్నరుగ నుండెను 1912 లో ఆస్టిన్వర్తు మంత్రివర్గము సభ్యుని లెంగలు మొవటి గవర్నరుగ నియమించిరి 1899 మార్చి 18 తేదీని జన్మించెను

స్కాట్లండుగు డిలాఫ్ సీ సర్ జార్జి ట్రిక్లీయగుగార్లు కార్తీకేలుగ నున్నపుడు వారికి అంతరింగిక కార్యదర్శిగనుండెను 1911-12 వరకు మద్రాసు గవర్నరు 1912-1917 వరకు లెంగాలు గవర్నరు ఇతనికి టిల్లు లేదు విజయ జేమ్సు స్క్విర్లేలు వారగును.

ఈజిప్టు

సర్ జార్జి లాయిడ్ దంపతులకు స్వాగతము

కెయ్, జన 18 — ఖీఫుల్యుయు తోరణములతో అలంకరించబడెను ఎవారిలో ఎన్ని ఎకరములనేలనో సారవంతముగ జేయుటకు ప్రహ్వండును మక్వరుదామును తెరచుటకు సర్ జార్జి లాయిడుదంపతులు వచ్చెదరు ప్రజలు గుంపులుగ క్రిక్కిరిసి వారివర్తననునకు పెనగులాడుచున్నారు విస్తారముగ ప్రతిని పండించుటకు ఈ ప్రయత్నముతయు ఒరుగుచున్నయది

బెర్లినులో ఇల్లుకూలి చాలమంది చనిపోవుట

బెర్లిన్, జనవరి 18 — పెట్రోలు అంటుకొని ప్రహ్వండుముగ ప్రేలుటచే పెన్వేడయొకటి కెళకెళమని కూలిపడిపోయెను లోనున్నవా రందరును కప్పజేచనిపోయిరి నాలుగు అంతస్తుల మేడ 7 గురు చనిపోయినయు 20 మంది గాయములు తగిలెననియు చెనువుచున్నారు ఇంకను చాలమంది చనిపోయి యుండవచ్చు ననుచున్నారు

బ్రిటిషు బొగ్గు

ప్రభుత్వసహాయ మవసరము

లండన్, జన 14 — ప్రస్తుతము బొగ్గునిగునుతి ఏర్పాటులు బాంలేవనియు, పరిశ్రమకు ప్రతికూలపరిస్థితు లేర్పడుచున్నవనియు తానీగారు బొగ్గు విచారణసంఘమువారికి చెలియజేసిరి

వేరసమిదిషయమై యడుగ తానీగా రెమియను నిర్బంధ మధ్యపత్రి పరిష్కారమునుకూర్చి జెప్పలేదు ప్రభుత్వము వారు బొగ్గుపరిశ్రమను దీసికొన్న మనాపలీఅంతయు వారిజేయగలసిరి

సహాయములేకుండ బొగ్గుపరిశ్రమ సాగవలెనన్న వేరసములను తగ్గించుట, ఎక్కువగంటలు పనిజేయుట, పరిశ్రమను తగ్గించుట జరుగవలెననిరి ప్రభుత్వమువారు స్వాదీనము జేసి కొన్నిచో గవలపనివాండు ఇవ్వమున్నచో పనిజేయుటకును లేకున్న మాచుకొనుటకును అధికారక్షణంజవలెనని గోరుచున్నారనిరి కాని వారి విషయమును తమవారితో ఆలోచించలేదనిరి.

సూడానులో క్రొత్త దాము

(ఆనకట్ట)

ఈజిప్టు వార్తాపత్రికల ఆక్షేపణ

కెయ్, జనవరి 15 — సర్ జార్జి లాయిడ్ గారు సూడాను దామును తెరచుటకు బోయిన వెంటనే ఆస్సియాసా, ఆలరాము పత్రికలు హైకమిషనరు ఈ దామును తెరచుటయు, పట్టినవర్క్సు మంత్రి ఇక్కాయుని సర్గారచటికి బోవుటకు ఆహ్వానము నంగీకరించుటయు ఆశ్చర్యముగనన్నది అంతయు బ్రిటిషు సాంప్రదాయముతో దామును తెరచుటచే ఈ జిప్టు ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించకబోవుట కోచనియము ఈ జిప్టు హక్కులకు భంగములేకుండ గాపాడవలెనని రెండు పత్రికలును న్యక్షికికరించుచున్నవి సర్దారు హక్కును వంకగొని తన స్వలాభముకొరకు క్రేయిటెటును ప్రవర్తించుచున్నదని నిందించుచు సరిగానే జెప్పిరనుచున్నవి వారన్నది నిజమే యనుచున్నది

ఆక్రమణ జర్ననీ

మిత్రమండలి నేన

కెయ్, జనవరి 16 — మిత్రమండలి నేన రాజధాని గుండు వర్తన రాయజేయు ఆక్రమణ రాష్ట్రమును మిత్రమండలి ఎంకేన నుంచతలంచినో నుగొని రెండుపలెనని ఉత్తరువు జేయబడిరి

మొకటి ప్రదేశమునుండి రెండుమూడు రైలు ప్రదేశములం దేమాత్రము పైస్యమును హెచ్చించినను అయ్యది తెల్సయి లాన్ ఒడంబడికకు విరద్ధుని డాయజేయుచు జర్మను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి లోకలో ఒడంబడికకు గూడ విరద్ధుని చెనుపవలెననిరి.

అవిప్య అల్లరులు

ఎన్నికలు ఆగిపోవుట

డమాస్కుస్, జన 15 — ఎన్నికలలో కొందరుప్రముఖులను బట్టుకొనుటచే ఆక్షేపసభలు జరిగెను 6000 మంది ఓట్లు నిచ్చినపిదప ఎన్నికల నాపుజేసిరి 9 గురుచరిపోయిరి హోను, హోనులో ఓటింగే జరుగలేదు సైనికబలము నుపయోగించి అల్లరులను అడంబడు ప్రభుత్వమువారు తమవరతులను ప్రజలు అంగీకరించరని తెలిసి, కల్పించుకొనిరి జెడెలంద్రాసు లో అందఱుహములు బయలుదేసెను

పిం లిలాపీగారు హైకమిషనరు ప్రతినిధిగ డమాస్కుసు జేరనున్నారు సిరియా రాజ్యములో పరిస్థితులను చక్కచెప్పకొని సర్వాధికారము నిచ్చిరి బయటజిల్లాలలో ప్రెంచి కావచ్చినను లేర్పడుటచే మరల వ్యవసాయమును ప్రారంభించుటకు ప్రోత్సహము గలుగుచున్నది కాని రాత్రి నగరమున రోపిడి దాడి జరుగుచునేయున్నది డమాస్కుసు, లెయియాటు మధ్య తంతితిగలను సరికివేసిరి

జర్మను మంత్రివర్గము

డాక్టరు లూథరుగారి ఏర్పాటు

అనుకొన్నట్లు డాక్టరు లూథరుగారు కొయిలిషను ప్రభుత్వము నేర్పాటు జేయ లేకపోయిరి కాని మంత్రివర్గమును మాత్రము ఏర్పాటుజేసిరి డాక్టరు, లూథరుగారు చాన్సిలరు, డాక్టరు ఫ్రైస్టెనుగారు విదేశాంగమంత్రి, గెన్సరుగారు రక్షణ మంత్రి, డిర్రూక్రాట్సు, నెంటర్పత్తుము జర్మను ప్రభాపత్తుము, బవేరీయా ప్రభాపత్తుమునకు సోషలిస్టులకు జాతీయ వాదుకు స్థానము కీయలేదు అందుచే ప్రభుత్వమువారు జా.గ్రతగ తిన్నని కార్యక్రమమును ఆవలంబించవలసి యుండును విదేశాంగ విధానమున మార్పుండదు

ఉత్తర సోమాలీ ల్యాండు

తెగలు లోబడుట

కోమ, జనవరి 15 — ఉత్తర సోమాలీ ల్యాండులో తమ అధికారమును చెలాయించుటకు ప్రయత్నించి నెగ్గుచున్నారు. ఎట్లాన, అట్టియా గుల్తాను ప్రభుత్వప్రజలు చాలమంది తమ నాయకులను విడనాడి ఇటలీ ప్రభుత్వమును శిరసావహించుచున్నారు సరిహద్దు మార్గముగ పారిపోవుచున్న విప్లవకారులు పెక్కు కష్టముల పాలై నవ్వపడిరి ఇతర తెగల నాయకులగూడ లోబడుటకు నిశ్చయించుకొని సిద్ధముగ నున్నారు

ముఖ్య నావికాధికారి తంతి

బర్మా గవర్నరుగారి జవాబు

రంగూను, జన 18 — ఈక్రింది ముఖ్యనావికాధికారిని బర్మా గవర్నరుకును మధ్య తంతివార్తలు ముఖ్యనావికాధికారి తమదను తమ ప్రజలును చూ కొసంగిన ఆతిథ్యమునకుసంకల్పించితిమి తమకు నా కృతజ్ఞతావంశములు బర్మాగవర్నరుగారు ఇట్లు తిరుగ తంతిసంపిరి — కమరు తమ ఉద్యోగస్థులను మా ఆతిథ్యమునకు సంకల్పించుటయే మన పదివేల తమతంతి అంకి నది ఒక సంవత్సరమునకు మరల తమవర్తనముగాగలదని నమ్ముచున్నాను (ఆ ప్ర)

రెండు ప్రదర్శనములు మాత్రమే

శ్రీ శ్రీతారామాంజనేయ

నాటక సమాజమువారు, ఏలూరు. నెల్లూరు పురమండరమున

26-1-26 మంగళవారం రాత్రి 9-30 లకు

వరవిక్రయము

28-1-26 గురువారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

చౌపది

నాటకమును ప్రదర్శింతురు.

M. N. Rao. Zamindar & Proprietor

హిందూమతము - అస్పృశ్యత

నాయకుల ఉపన్యాసములు

నేషనల్ పార్కులో శనివారము జరిగిన బహిరంగ సభయందు శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, పి. రాజగోపాలాచారిగారు రత్న సభాపతియగు జ్యోతిబాబుగారు మున్నగువారు హిందూ మతము - అస్పృశ్యత గూర్చి ఉపన్యసించిరి. టి. వి. కళ్యాణ శుందరం ముదల్యారుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

రాజగోపాలాచారిగారు తిరుచానూరు దేవాలయ ప్రేమ కేసునందు అస్పృశ్యుల తరపు గెలుపొందించి నందులకు జయశేలుగా తిరువళ్ళూరు విద్యా సంఘము తరపున కృతజ్ఞత ర్పించిరి.

ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

రాజగోపాలాచారిగారు అస్పృశ్యత నివారణమునకై పడుశ్రమ యెల్లరెరిగినదే. వారిగాంచి హిందువు లెల్లరు గ ర్య పడవలసియున్నది. హిందూ సమాజము వారు యీ దురాచారమును తొలగింప యత్నించుచున్నారు. అస్పృశ్యత యనునది వంశపారంపర్యముగ వచ్చు నీచత్వ మని స్పష్టము లలో చెప్పబడలేదు. పురాణములలో చెప్పబడు చండాలులు వేరు. హిందూ మతాభివృద్ధిని కోరుచారందరు యీ విషయమున పాటుబడి హిందూసమాజమువారికి గాంధీగారికి తోడ్పడవలెను అని అయ్యంగారు సూచించిరి.

పి. రాజగోపాలాచారిగారు

రత్న సభాపతి జ్యోతిబాబుగారు మాట్లాడిన విషయ పి. రాజగోపాలాచారిగారి టిప్పణిని: ఆదిద్రావిడుల పుట్టుకా స్థానములకు వలస వారు మాంసమును పదార్థమును వీరిందు రను నేరముచే నెడవెట్టెను. బ్రాహ్మణులలోగూడ కొందరు మద్యపానము లారంభించునగులగు. అట్టివారిని ఎడవెట్టె ఇండ్లలోనికి రానిచ్చుచున్నారు. కొంతకాలమునకు కుట్రత నీతి ప్రచారము మున్నగువిషయములలో నిమ్మజాతులవారు ఉత్తమ జాతువారిని మించుచులరని నానమ్మకము తిరుచానూరులో మరు గేతను అను అదిద్రావిడి కలెక్టురు దేవాలయమును అపవిత్ర మొనర్చిన ద్వేషముతో లోన ప్రవేశింపలేదు. బయటకగ పకని దేవుని లోనిబోయి భావించవలెనను పవిత్రభావముతో ప్రవేశించెను. అందేమియు అపరాధము లేదు. అయినను వానినే స్తు నిగా శిక్షించుచుండ, దేవహింసకాలక కోర్కెబహిష్కార నియమ మునగూడ అతిక్రమించి వాడించుచిరి. పిమ్మట సహృద్య గాంధీగారికి క్షమాపణ వేడుచు వ్రాయగా, శేషేన దాని యందు తప్పులేదనియు, తానుగూడ అస్థిరము దగ్గరే తేసియుం దుననియు జవాబువ్రాసెను.

అదిద్రావిడులపదార్థ ఆర్పి జాతులవారిని దేవాలయముల లోనికి రానిచ్చుచున్నారు. కొన్నిచోదేవాలయములందు ప్రత్యేకముగ ఒక నాడు ఆదిద్రావిడులకు మాత్రమే రానిచ్చుచుండును. అట్టియెడ యెల్లప్పుడేల రానియ్య రాదు. నిమ్మజాతులవారిని జాతిభేదము పాటించని దేవాలయ ములలోనికి ముందుగా రానిచ్చుచుండినచో క్రమేణ యితరదేవాలయములకుగూడ వ్యాపించును. దేవాలయములోనికి నిమ్మ జాతులు రారాదనుట, అస్పృశ్యులలోనికి కోగులు రానియ్యకుండు ఁట్లుండు.

అందరు పవిత్రముగ మంచివారుగానున్న పుడే దేశ మధి స్థానికేందును. సత్యమువాదారము శేషికినని మతములన్నియు మంటగలయుననియే మహాత్ముని స్థానము. హిందూ మతము ను పునర్నిర్మింపవలెనన్నచో ములోపములను సవరించుకొన వలెను. జాతిభేదమునకు అస్పృశ్యతకు సంబంధము లేదు. కావున యీ పాపమును మొదలుట పెరిగివేయవలెను. అనూయ పర స్పరనిందలరంభ ఫలితములేదు. ఇది కుటుంబ వ్యవహారమువంటిది కావున ప్రేమచేతనే జయించవలెను.

ఆశ్చర్యజ్యోతిషము

మీ శ్రీవిద్యార్థులగురించి 7 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన సరియగుఫలములను తెలిపెదము. 7 ప్రశ్నలకు వార్త ర్ప 1-0-0, వై ప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 జూరీ: కలు తెక ప్రశ్నలయ కాలమైనను తెలిపెదలెను.

బాలజ్యోతిషాలయము, వెంగళపల్లి,

చోలింగరుపొట్ల (ఉత్తర ఆంధ్రా ప్రదేశ్ జిల్లా.)

పెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రదర్శనము

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఫీకీస్ శంఘము ప్రధమ వార్షిక ప్రదర్శనమును నిశ్చయించుచును. సర్ ఎ. పి. పాల్తో గారు తెరచిరి. ప్రారంభోత్సవము కడువైభవముగ జరిగెను. ప్రభుత్వోద్యోగులు పురపెద్దలు చాలమంది వచ్చియుండిరి.

ప్రదర్శనము చక్కగ అమర్చబడినది. పదార్థ కాస్త్రము నకు సంబంధించిన విషయము లన్నిటిని జరియజేయుచున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ వల్ల శరీరములోని భాగము ఛాయాపటముదీయుట, టెలి ఫోను యేర్పాటులు, గాజు తయారు చేయు విధము, రంగుల పటములముద్రించుట మున్నగునవియు ప్రదర్శింపబడెను.

ప్రకృతకాస్త్ర ప్రదర్శనముగూడ వేరొకచో యేర్పాటు చేయబడెను. దీని గోడను ప్రభృతచెను. వృక్ష కాస్త్రము, పశుకాస్త్రము, ఖగోళకాస్త్రములందు గావించిన పరిశోధనలన్నియు ప్రదర్శింపబడెను.

నిష్ప కామకొనుచు కాలిపోవుట: - చాకలి

పేట చేదవనున్న జేకాడు గ్రామమున నిన్న ఉదయము పాలములో నిరువురు బాలికలు నిష్పముంటున్నద కామకొనుచుండగా చిన్నపిల్ల బట్టకు నిష్పముకొనెను. భయపడి అరచుచు పరుగిడు సరికి గాలితే మంటలధికమై ఒకలంతయు కాలిపోయెను. రాయపురం అప్పటికి తెచ్చుగోపల చనిపోయెను.

దక్షిణాఫ్రికానుగూర్చి స్టేటుకొన్సిలులో తీర్మానము

రౌలీ యు. రామరావుగారు స్టేటుకొన్సిలులందు యీ దిగు తీర్మానమును ప్రతిపాదించ ప్రకటించియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్లాండునులకు ప్రత్యేక గూడెముల చట్టములూర్చి ఆఫ్రికన్లకు గూడెములను పేరొంపజేయి. సమావేశము జరుపవలెనని గవర్నరు జనరలుగారు తీర్మానించెను. వారు నిరాకరించుచో సమయమును కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు రికౌన్సిలు ప్రకారము అంగీకరింపరాదని సలహా జేయవలెనని గవర్నరు జనరలుగారికి తీర్మానము తీర్మానించుచున్నారు.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-5-0 12-కి 3-8 0

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టు వచ్చును. పురుగులలోని భేదముల బట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

కాన, తామర, తీట, ఏనుగుగడ్డ మొదలగునవి గలవారందరు ఈ తైలమును ఒకసారి వాడి చూడగోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కదు. పుండు పడదు. వెలస్వల్పము ఫలపథికము.

అమ్మతాంబానం డీవో, మదరాసు - బొంబాయి.

శ్రీ శ్రీ కారకేలు ప్రభువు

అమృతబజారు పత్రిక

కలకత్తా, జనవరి 19: - అమృతబజారు పత్రిక ఇట్లువా కొన్నది. చాలాపాపమైన ఓరిమి, సమభావమునకు ఉనికిపట్టు, ఒక్కరోజుననైనను ఆయన ఇచ్చటనున్న 5 సంవత్సరములకాల మందును ఆయననుగూర్చి విమర్శ జేయకుండనుండలేదు. సదుద్దేశముతోనే చేయుసంగతి వారికి తెలియును. కావుననే పత్రిక యందు సదుద్దేశము గలిగియుండెను. శ్రీ శ్రీ బాబుమోతీలాలు గోధుమారాయందును అట్టియభిప్రాయమే వారికి యుండెడిది. చెన్నపురిమండి వచ్చుటతోడనే మోతీలాలు గోధుమారాజుగారి కుమారుని పిలిపించి సంగదేశ స్థితిగతులను కనుగొనెను. మనమందుచలనము గలిగి ఇట్లు కార్యకేలు జవాబిచ్చెను. ఆగోగ్యస్థితి వంగదేశమందు బాంపడునట్లుచేయుట పోలీసువారిని అదుపులోనుండుట ఈరెండును చేసినయెడల వంగదేశ ప్రజల కృతజ్ఞతకు అర్హుడయ్యెదవు. కార్యకేలు - ఆగోగ్యమును వృద్ధిపరచ మనః స్ఫూర్తిగా ప్రయత్నించెను. రెండవదానిలో చుట్టునుండి వచ్చు ప్రార్థనలనుచే కొంత జంకెను. (ఆ. ప్రె.)

క్యాలండరులు: - కామినియాఅయిలు కంపెనీవారి

శుందరమైన ఆధురకముల క్యాలండరులను కార్యాలయమునకు జేరినవి. సుప్రసిద్ధమైన కామినియాఅయిలు ఆటోడిల్లహారు విషయమును ఆ కంపెనీ క్యాలండరులను దేశవిభాగములు, తెలంగాణ, సింధు, గుజరాత్ వారి క్యాలండరులు చేరినవి. ప్రమ్మికి బంగారుకట్టి అంతు సన్న నగల హ్యాపారులు వైనా బహుగోష్ఠి ముద్రానుగారి క్యాలండరులు చేరినవి.

కమలాక్షి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త: - నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ.రా.శ్రీ, రాయనం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి.

సాంఘికనవల - ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. ధృవైక్యముకాగితము. మంచి అమ్మ. 0-4-0 మేనేజరు, 7 తంబుకట్టిరిగి, ముద్రాక.

తోటలకు మైయర్సు టాంకుఫోర్సు పంపులనే

ఉపయోగింపుడు

పోర్టబుల్ పంపు

ఒకేమనిషిచే సులభముగా ఉపయోగింపబడుటకు వీలుగలదు

ఒక గంటకు 2000 గాలనులు నీరు తోడును. చాలకొలమువరకు బాగుగా పనిచేయునట్టివంపు.

ప్రతివనికి మైయర్సు పంపు

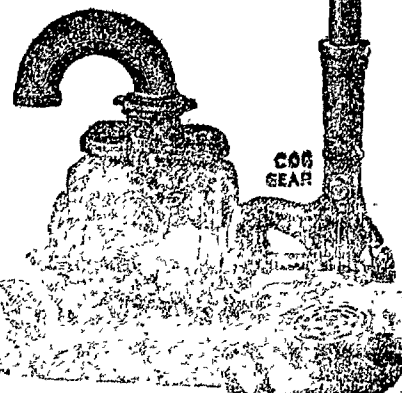
చాల ఉపయోగకరము

పూర్తిలిప్తుకు వ్రాసిన పంపబడును.

Sole Agents: -

The Linotype Bros, Ltd.,

1/173 Broadway P. B. 202.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీషులు
ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖవిద్ర, విక్రాంతి నివృత్తి
సుందరల ముఖలావ్యాయనకు ప్రాపగు కురులను మనోహరము
తెంచి కాపాడును ఈతైలమునందు కల రమణీయ మగు ము
సన చెప్ప నలవిగాదు తలకురాచి దుష్టశక్తిని ఇరుగు పాకు
వారలకుమాడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోమందును పు
నీయచ దీనియందు మనోహరమగు శుభాపన ద్రవ్యములను జే
తయగుచేయించి కేలకొలు సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడనీయ
బాదు జేయల, బి. సారి పరిశీలించిన విజయ తెలియగలదు
అమృతాంజనం డిబో, మదరాసు - బొంబాయి

సింగరేణి బొగ్గుగనులు

రాజమృగ్రి ట్రయినింగుకాలేజీ సెకండరీ
ఉపాధ్యాయసంఘమువారి వర్తకము

పైసంఘమునకు చెందినమేము యీనెల 19 వ తేదీని రా
త్రి బయలుదేరి "సింగరేణి" బొగ్గుగనుల మామలకు బోయి.
10 తేదీని వెజవాడలో శ్రీకృష్ణకా పరమేశ్వరీశ్రమన బస
చేసితిమి. శత్రువు కార్యదర్శిగారును, ఉదారులను అను శ్రీ
పాట్టిస్వామిగారు మాకందరకును సుచితముగ భోజనాది సదు
పాయము లొసర్చి వందనీయులయిన తెలుపుటకెంతయు సంత
సించుచున్నారము.

మరునాడు మరల బయలుదేరి వైజామరాష్ట్రమున ప్ర
యాగమొనర్చి రమారమి రెండుజాములకు సింగరేణి జేరుకొ
న్నారము.

మధ్యాహ్నంలో "ఖంమంమెట్ట" అను చిన్నపట్టణం సమీ
పమున ఒక పర్వతముపై నొకపురాతనదుర్గ మున్నది. ఈ దుర్గ
మును "భిల్లా" అని యీ ప్రాంతములందు వాడుదురు. దుర్గ
మంతయును శ్రీ వైజాంవారిచే శిథిలము కాకుండా మందిరీతి
యందుంచబడినది. శ్రీ వైజాంవారి యద్యోగి "తపానీధా
రు" అను నాతడు యీభిల్లాయందు కొంత సిబ్బందితో నివ
సించుచున్నాడు.

వెజవాడ మొనలుగని "డోర్నకల్" వరకును దేశ
మంతయును రాతిప్రదేశము. భూములంత పంటకలికావు. ము
ఖ్యముగ పంటలు జొన్న, పత్తి,మిర్చివగైరాలు. "డోర్నకల్"
నుండి "సింగరేణి" వరకును రైలు అడవులరుండపోవును. చిన్న
చిన్నగట్టలు ఎక్కువయు, దిగుటవలన రైలుసగటున గంటకు
ఎనిమిది మైళ్ళుమాత్రమే పోవును.

సింగరేణి వైజాంరాష్ట్రమున "పిత్తేస్వీ" నున్నది.
ఇది యిరువదియైదుమైలు జనసంఖ్యగల పట్టణము. ఈ జనసం
ఖ్యగ కారణము యిచ్చట బొగ్గుగనులే యని చెప్పవచ్చును.
పట్టాపరీక్షలందు న్యవసాయము తక్కువ. అడవులెక్కువ.
ఇక్కడ వైజాం ప్రభుత్వమువారి "స్వేచ్ఛా మేజిస్ట్రేటు"
అను నద్యోగిగడు. గనులయందు ఉద్యోగముచేయు యూరో
పియులు యెక్కువగనున్నారు.

ఇక్కడ పాటకపుజనమున నూటికి 90 మంది గను
లలో కూరిపనిచేయునని జేయించుచున్నారు. ఎనిమిదివందలవరకు
ములకు పైవయ్యుగల ప్రతిబాలుడును, బాలికయు గనులకు
పోయి కూరిచేయుదురు. మొత్తముపైని కూరిలకు కష్టమెక్కు
వ, కూరితక్కువ. వేలకొలది బాలురు బాలికలు పాతాళలోక
మ పించు బొగ్గుగనులలోనికి పోయి కీరమున సహజముగ పె
రుకులేక మాడిపోయి కళకాంతులులేని ముఖములతో వచ్చు
చండ చూచినవారికి జాలిగలుగక మానదు. ఈ కూరిలకు
పను ఉచితముగ కంపెనీవారిచే నీయబడుచున్నది.

బొగ్గుగనులు నిజముగా చూచితీరవలసిన చిత్రములు.
ఇక్కడ గనులన్నిటిలో మిక్కిలి లోతుగలది ఉస్మాకాగని.
ఇది 900 అడుగుల లోతు. ఇ ను ప బో ను ల కు
విద్యుచ్ఛక్తి ను ప యో గిం చి న వా ని లో మనుష్యు
లకు నిలువపెట్టి గనులలోనికి దింపుదురు. మహావీగమున నివి
దిగువకు బోవుచుండ కన్నులు తిరుగుచుండును. గనిలోనికి దిగు
చున్నకొలదియు గాఢాంశకారబంధురముగ వేరొకలోకము
లోనికి పోవుచున్నట్లుగ తోమును. ఇట్లు 900 అడుగులలో
తును దిగినతరువాత దిగువకు విద్యుద్దీప్తములున్నవి. విద్యుచ్ఛక్తి
వలన పైనుండి గనులలోనికి కావలసినంత పరిశుభ్రమైనగాలి పం
పబడుచుండును. యిట్లు దిగినగని అడుగునుండి మైళ్ళకొలదియు
పాడవుగల పీర్లు నలువంకలకును పోవును. పీర్లయొక్క చెడ
ల్లు పడియుకగులును యెత్తు యెనిమిదడుగులును ఉండును.
మొత్తముపైని సింగరేణిమట్టును 15 మైళ్ళవరకును భూమి అం
తయులోపల గల్గిచారిపోయినది. ఎంత పరిశుభ్రముగ గాలిని
గనులలోనికి బుచ్చుచున్నను, లోనికిపోవుచున్న కొలదియును
ఊపిరిపంపుట కష్టమగుచుండును. ఇంతేకాక వేలకొలది కూ
రీలు చేతులతోనుండు కిరసనాముల దీపములవలన బయలుదేరు
పొగ గనులలోనికి వీక్ష్యకొకయును కలిగించుచుండును.
ఇక్కడ దినముభక్త రమరమి 2000 టన్నులబొగ్గును తీ
యుదురు.

ఈగ్రామవాసులు శ్రీమంతులును ధర్మార్థులును
అను శ్రీ పరచ సీతారామయ్య, శేషగిరిరావు, రంగారావుగా
రలు తాము చేయుచున్న శ్రీ త్యాగరాయ వర్ణమృత్యున. పం
దిగ్గమున. మేమిక్కడనున్న దినములలో ముక్కుందరన సమాద
గగా పూర్వకముగ విండులకాశ్యునించి తమ యుగారభావమును
వెలిపుచ్చుకొందులకు వారికి సూక్ష్మరీతి తాపూర్వకపంధనముల
వర్చించుచున్నారము.

ఇక్కడ వైజాంవారి యద్యోగిగట్టు బహుమర్యాద
కలవాడు. పైదేశములను మామెడల పారుచున్న ఆదరణము
ను సదుపాయములును చిరస్మరణీయులు. ఇచ్చట
మాకు ప్రయాణసందర్శనను స్వేచ్ఛా మేజిస్ట్రేటుగారు
ను, గనులలో "జనరల్" మేనేజరు" గారును మాకొసర్చిన సహ
యము అల్పముకాదు.

ఇక్కడ వస్తువులును కూరగాయలును బహుప్రియము.
వంటచెరుకును రాక్షసిబొగ్గు మాత్రముచౌక. మన్యప్రాంతములకు
చేత సాధారణముగ పైదేశములను యిచ్చటి నీరుపడదు.

దెందులూరి లక్ష్మీనారాయణ,

కార్యదర్శి.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

స్కెటల్ బ్యాంకు

జనవరి 18:—కొంతవరకేపు నెలలబ్యాంకు డైర
క్టర్ల సమావేశములో బ్యాంకుకు సహాయ కార్యదర్శిని నెలకు
75-5-125 రూపాయల జీతముమీద నియమింప తీర్మానింప
బడినది. రు 12,500 లకు యిట్లును బ్యాంకుల నిమిత్తము కొన
వలయునని కూడ తీర్మానించిరి.

జిల్లాకోర్టు

జిల్లా న్యాయశాఖ విభజనములో మాజిల్లా కోర్టుకు ఆ
సంతపురము జిల్లాకోర్టులో పనిచేయుచున్న వావిలాల వెంకట
శివాధానులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిని పిరస్తాదారుగా నియ
మించిరి, మాజికోర్టులో పిరస్తాదారుగ పని చేసిన జడ్జి లింగయ్య
గారిని పశ్చిమ గోదావరికి మార్చిరి.

అగ్ని ప్రమాదము

గురువారమురాత్రి ఖిజ్జిల్లా జేటలోని తాటియాకు పా
కలు పరకురామప్రీతి యొనవి. అరగంటలో జేడు కుటుంబము
ల గృహములు మంట గలిసినవి. అయిదేండ్ల బాలుడు శృతి
వొందెను. మరికొందరికి గాయములు తగిలెను. ఘయేడు కుటుం
బములయొక్క చరాస్తీ భస్మీపటలమైనది. కట్టుటకు గుడ్డలేక
అల్లల్లాడుచున్నారు. కొంతమంది దయార్థి పృథ్వయములు
అన్న ప్రదానము కావించిరి. ఒక సహాయనిధినికూడ వసూలు
చేసు ప్రయత్నించుచున్నారు.

దొంగతనము

అవనిగడ్డ యూనియనుబోర్డు ఆఫీసులో రు 94-7-0
లపహరింపబడినయు, వెతుకగా ఆఫీసులో రు 15 లు దొరిక
ననియు తెలియుచున్నది.

హిందూయువతి పత్రిక

గతనెలలో హిందూయువతి పత్రిక కొన్ని కారణాం
తరములవలన ప్రకటింపబడలేదు. అందులకు చందాదారులు
క్షమించెదరుగాక. ఇంతవరకును పక్షపత్రికగ వెలువడుచున్న
హిందూయువతి యికమీద వారపత్రికగ వెలువడును. చందా
యం దేవిధముగ మార్చుగానియుండదు. పత్రికతరపున శ్రీయుత
జక్కల సుబ్బారావుగారు ప్రచారముచేయుచున్నారు. ప్రాత
చందాదారులు గతవత్సరపు చందాదీయ్యవలసి యున్నవాటిని
దయచేసి చెల్లించగోరెదము. ఆంధ్రమహా జనులందరును చందా
దారులుగజేరి మాకెంతయు తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాము.
ప్రభువంశవికళిప్రవరి ఆరవతారీఖున వెలువడును.

యస్. హనుమంతరావు,

కార్యదర్శి.

మద్రాస్ సెనేటు ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, జనవరి 18:—కూర్పు గోదావరిజిల్లా మ్య
నిసిపాలిటీలకు ప్రతినిధి నొకరిని మద్రాస్ యూనివర్సిటీ సెనే
టుకు ఎన్నుకొనవలసియున్నది. ఆచార్యున 11 వ తేదీని ఎన్ని
కకు నోట్లుజేయబడినవి. ఆపెట్టెలు నేడు కలెక్టరు తెరువగా
చల్లా సుబ్బారావుగారికి బి. ఏ. (ప్రస్తుతము వీడియ కాకినాడ
మ్యునిసిపల్ కలెక్టరు) 26 నోట్లు తిప్పినవారికి అంతక
మొత్తమునోట్లు వచ్చినందున ఆయనను ఎన్నుకొన్నట్లు చెప్ప
బడినది. చుక్కా అప్పలస్వామిగారికి (రాజమృగ్రి) 24 ను,
కందుల లక్ష్మీవరదానిగారికి (రాజమృగ్రి) 9 యొను, ఎ. టి. పా
మర బి. ఏ. ఎల్. టి గారికి (కాకినాడ) 9 యొను, ఎ. పా
గుడి కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారికి స్వరాజ్యపార్టీ సెక్రె
టరీ (రాజమృగ్రి) 6 ను నోట్లు వచ్చినవి.

ఒరిస్సా రాష్ట్ర నిర్మాణము

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణమే
స్వాతంత్ర్య రాష్ట్రములకు మూలసూత్రము

బి. దాను (యం. యల్. ఏ.) గారి

అభిప్రాయములు

పాట్నా, జనవరి 18:—ఒరిస్సా మాట్లాడు రాష్ట్రముల
నన్నింటిని ఒక్కటిగాచేర్చి ఒక్కడేప్రాజెక్ట్ గవర్నరు పరిపాల
నకు లోబడియుండునట్లు చేయవలెనని తాము 26 తేదీన భార
తశాసనసభలో ప్రతిపాదించబోవు తీర్మానమునుకూర్చి బి.
దాను (యం. యల్. ఏ. ఒరిస్సా) గారు అస్సామీదేశమెడ
ప్రస్తు వారితో మాట్లాడుచు ప్రస్తుత బీహారు ప్రభుత్వమునుండి
తొలగిపోవలెనని తమతీర్మానముయొక్క యుద్దేశ్యము కాదని
చెప్పిరి. ఆప్రభుత్వమువారు సరిగామాడకపోయినను మరయొక
పదిపంపన్నరములలో ఒరిస్సా ప్రత్యేకరాష్ట్ర మయ్యేవరకు ఒరి
స్సా బీహారుతోనే యుండువలెనని చెప్పిరి. రాష్ట్రములు భా
షాప్రయుక్తముగా నుంచవలెననియు సప్రమగని హిందూజా
తమున స్వాతంత్ర్య రాష్ట్రములతో
ఫెడరేటెడు ప్రభుత్వ మేర్పడదని
యు వనిరి. మాంటెగ్యూ-చెల్మిస్ ఫోర్డు శిఫారుసులను బట్టి
చూచిన తమ తీర్మానము హద్దుమీరినది కాదనియు ఒరిస్సా-రా
ష్ట్రములన్నింటిని ఒక్క డిప్రూజెక్ట్ గవర్నరు క్రింద నుంచినట్లు
యిన ఒరిస్సా ప్రజల తేమముకొరకు తిన్నగా కేంద్రప్రభుత్వ
ముతో సంప్రదింపులు జరుపుటకు విలసననియు చెప్పిరి.
అస్సానుకు వేరేగవర్నరుండుండగా ఒరిస్సాలు బీహారులో జే
మాలనోబడి సవతిల్లిచే వలె చూడబడుచున్నార. బెంగాలు,
మదరాసు, మధ్యరాష్ట్రములలో చెల్లెచెడలై ఒరిస్సాకాతీయో
నశించిపోవునట్లు కనబడుచున్నది. బెంగాలులో చాలభాగము
ఒరిస్సా భాషనే మరచి పోయియున్నార. ఒరిస్సాకాతీ ఆ
నాదినండి వచ్చుచున్నది. సోదరరాష్ట్రముల యిబ్బందిలేకుండ
అభివృద్ధి జేడవలెనని మూచుచున్నది. ఒక డిప్రూజెక్ట్ గవర్నరు
పరిపాలనలో నుండి కేంద్రప్రభుత్వముతో తిన్నగా సంబంధ
మున్నయెడల ఒరిస్సాకాతీ అభివృద్ధి బొంగులదనియు ప్రస్తుత
ము జేహాం ప్రభుత్వమువారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును
నూడ ఒరిస్సా పట్ల ఆశ్రద్ధహించుచున్నారనియును కేం
ద్రప్రభుత్వమువారు తక్కును సరిగా గుర్తించనట్లు ఒరిస్సా
ప్రభుత్వమువారు చూచెదరియు దానుగారు గట్టిగా నొక్కి
చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక

సమాజమువారు, ఏలూరు

ఎస్.ప్లనేడ్ థియేటరునందు

21 తేది గురువారం సాయంత్రము 5-80 గంటలకు

శాకుంతలమును

ప్రదర్శించెదరు.

ఎమ్. ఎన్. రావు, జమిందారు, ప్రొమోటరు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాంటుగోడ్డు, మద్రాసు.

19-1-26 మంగళ్యారమునుండి 22-1-26 శుక్రవారమువరకు

స్వేచ్ఛా మేజిస్ట్రేటు

వైట్ చేపల్ రాణి

అను నాటకమును ప్రదర్శింతురు

కౌను థియేటరు

16-1-26 శనివారమునుండి 22-1-26 శుక్రవారమువరకు

ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 గం., 9-30 గం.

శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గం.,

ప్రత్యేక మాటిని గలదు

గొప్ప పురాణసంబంధమైన ఘోటోఅట

“కమలి - కామిని”

లేక కమలముపైనున్న బాలిక

హిందూజాతీయ పురాణము ననుసరించి తయారుచేయబడి

నవాటిలో చాలగొప్పది. 9 పెద్దరీల్సుగలది.

వృత్తాంతలేఖలు

దక్షిణ హైదరాబాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల జన్మదినోత్సవము

కౌంట్ నామ సంవత్సర పుష్యమసాళ ద్వాదశి (౧౧-౧౧-౧౯౨౬) ఘోషవారము సాయంకాల మారుగంటలకు శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయముందరమునందు రాయల వారి జన్మదినోత్సవము అతిభివృద్ధితో జరుపబడెను. మందిర మంతయు చక్కగ శృంగారించబడెను. అభినవవివర్ణననందన శ్రీయుత వేలూరు రంగధామనాయకుడు కవిగారు ఏతన్మహోత్సవముకొరకు ప్రత్యేకముగ రంగులతో చిత్రించిన రాయలవారి రూపపటము సభాంకారముగ ఉన్నతస్థానము దమర్చబడి యె. శ్రీ శ్రీ శ్రీ మనగాలరాజుగారు, పండిత వామననాయకుడు జాగీదారుగారు, రామచంద్రనాయకులు ఎం. ఎ. బారిష్టరుగారు, శ్యామాపంతుల గోపాలరావు పావ్. సి. యస్. గారు ప్రేక్షిత అంబాదాసురావుగారు హైకోర్టు వకీలు, పండిత ఆలంపల్లి వేంకటరామరావుగారు హైకోర్టువకీలు, పండిత మాడ పాటి హనుమంతరావుగారు హైకోర్టువకీలు, వేలూరు రంగధామనాయకుడుగారు, శ్రీమత్కొండాజేమీచార్యులుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. మున్నగు ఆంధ్ర మహోద్యోగి, కర్ణాటక ప్రముఖులు సభ సలంకరించిరి. కొందరు వారీమణులు గూడ విచ్చేసి యుండిరి.

సభారంభమున ఇందిరయను చిన్ని బాలిక దైవప్రార్థనా దస్యమును జదివెను. పిమ్మట నిలయపు కార్యదర్శియగు బ్రహ్మ శ్రీ కొలచలకు కృష్ణసోమయాజులు ఎం. ఎ. ఎల్. టి. గారు శ్రీకృష్ణ దేవరాయలవారికి రాజకీయ, సామాజిక, సాంస్కృతిక విషయములందు గల అప్రతిహతప్రతిభను కొనియాడి అట్టి మహామహుని జన్మదినోత్సవమును జరుపుటయందలి ప్రాముఖ్యతను సూచించి నాటిసభకు శ్రీరామచంద్ర నాయకులు ఎం. ఎ. బి. బార్-అటోలాగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింపలేనని ప్రతిపాదించిరి. శ్రీకృష్ణ ప్రతి మహారాజు శివాజీ మహారాష్ట్రయు నందునలే నే శ్రీరామలనారు ధర్మసంస్థాపనాథము ధర్మలక్ష్మమును మనసునందించుకొనియే మున్నుండు అప్పటికి కింకను పరాక్రాంతము పూర్ణముగాక స్వగోష్ఠ్యధరా కవికాశము గలిగియున్న దక్షిణదేశమునందు రాజ్యసంఘటన మొనర్చి తవంతరము తద్వ్యాప్తిచే ధర్మమును నెలకొల్పుట కెదురుదూరమును మహామహులనుబడే ఆంధ్రులకేగాక కర్ణాటక మహారాష్ట్రాది దాక్షిణాత్యులందరకు సహదరణీయులని వక్కాణించిరి శ్రీయుత ఆలంపల్లి వేంకటరామరావు పంతులు హైకోర్టు వకీలుగారు అధ్యక్షుల గూఢాధీశములను, వారికి ఆంధ్రభాషయందు గల ఆచరణాభిమానములను, వ్యక్తీకరించుచు ప్రైవేటిహదన బలపరచిరి.

శ్రీరామచంద్ర నాయకుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుచు తమ ఆరంభోపన్యాసమునందు నాడు నిలయుచు వారు తమయెడలజూపిన గౌరవమునకు కృతజ్ఞతను సూచించిరి.

శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు రాయలవారి చారిత్రమునుకూర్చియు, భాషాపోషకత్వమును గూర్చియు, నైదువ్యమును గూర్చియు తమకు సహజమగు గంభీరమైన వాగ్ధోరణియందు అమూల్యభాషనసన్నిత మగు ఉపన్యాసమును ఉద్భాభాషయందు గావించిరి.

పిమ్మట శ్రీమంత్ శ్రీ కృష్ణకొండాజేమీచార్యులు గారు బి. ఏ. బి. యల్. ఆంధ్రభాషయందు మహోపన్యాసము గావించిరి. వారి ఉపన్యాసము బహుగ్రంథపరిశోధితమై, వివిధవిషయ సంశోభితమై, తనరాయ రాయలవారి అత్రాగ్యప్రతిభను చాటుచుండెను. విజయనగర సామ్రాజ్యము ఆధునిక నానాగత కల్పితోద్భవనో చక్కగ లేబరచిరి. ఉపన్యాసములు రాయలవారి మహోన్నతాచర్యముల ననుసరించి ఆ నాడు నిలయు, లలితకళలు, రాష్ట్రములు, నైరతిక్షణము, పరిపాలనాపద్ధతి అత్యుచ్చతనోందినట్లు దృష్టాంతములతో నిరూపించిరి.

హాస్యకవిత్రాజ్ఞాదూరంధరులగు శ్రీయుత ముత్తైవి వాసుదేవ రావుగారు మాతృభాషాభిమాన పోషకరంబున దేశభక్తి ప్రేరితంబును ఆంధ్రుల హృదయఫలకములందు నిర్ధియముగా లభించుదగినట్టియు నగు శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులు

గారు కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట ఈనగరమునందు గావించి మహోపన్యాసములలోని కొన్ని భాగములను, చిలకమర్తి నరసింహముగారే ఎదుట ఉపన్యసించు మున్నట్లుగ అనుకరించి సభ్యులను ఆనందవాఙ్మయందు నోలబడించిరి. అంతేగాక సభ్యులకోరికపైన ఆంగ్లేయభాషాపద సమ్యుక్తలెంబరు తమిళమహాళయాల తమిళ సంభాషణమును, తమిళ పురాణపతనధోరణియును, అనుకరించి సభ్యులకు కడుపుబ్బనవ్వునట్లునర్పిరి.

పిమ్మట సభాధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసమునందు నాటి ఉపన్యాసములు ముచ్చటించిన విషయములను (కోడికరింపుచు మాతృభాషాభివృద్ధి యొక్క ఆవశ్యకతను, పూర్వరాజుల జ్ఞాన్మత్య సృజనప్రభావమును, ఉద్బోధకముగ నుపన్యసించి ఆంధ్రభాషానిలయము గత ౨౫ సంవత్సరములనుండి ఆంధ్రుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికై చేయుచున్న కృషిని, నాయకులను ప్రశంసించిరి.

శ్రీయుత నడ్లకొండ నరసింహారావుగారు అధ్యక్షులకును ఉపన్యాసకులకును, సభ్యులకును నిలయుపక్షమున కృతజ్ఞతానందముల నర్పించిరి. నిలయపు ఉపాధ్యక్షులగు వేలూరు రంగధామనాయకుగారు అధ్యక్షులను పుష్పకూలాలంకృతులను గావించిరి. సభ్యులను పుష్పగుచ్ఛతాంబుల సన్మానానంతరము సభ ముగిసెను.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

జనవరి 17:—క్రిందటివారముంతయు మాజిల్లా జడ్జిగారి కార్యములను క్రిమినలు కేసు నోకదానిని విచారించిరి. ముద్దాయి దేవత కామరాజు. ఇదివరలో మాజిల్లాకోర్టులో చాలకాలము నాజరుగా పనిచేసెను. ఇతను నాజరుగానున్న కాలములో ఒక పెద్దమేడను 41 రూపాయలకు కొట్టవేలం పాటలో గ్రంథి మరడయ్య అనునతనికి కొట్టివేసెను. గ్రంథి మరడయ్య అనునతనికి యీవేలంపాట సంగతి ఏమి తెలియదని యు, మరడయ్య సంతకమున్న కాగితములన్నియు ఫోగ్గర్ చేయబడినవియు, ఈ కాగితము లన్నియు ఫోగ్గర్ అని తెలిసికూడ నాజరు కాగితములను కోర్టులో దాఖలు చేసెననియు ప్రాసిక్యూటర్ పక్షమువారివాదన. ఈకేసు సందర్భములో ప్రాసిక్యూటర్ పక్షమున న్యాయవాదులనేక ముడి విచారించబడిరి. క్రిందికోర్టులో ప్రాసిక్యూటర్ పక్షమున సాక్ష్యుమిచ్చిన శ్రీయుత కళా వెంకట్రామయ్య బి. ఏ. బి. యల్. గారు, కేసును కోర్టులో ప్రాసిక్యూటరుకు న్యాయకే కయ్యెనని పట్టికు ప్రాసిక్యూటరుగారు అభిప్రాయపడి రెండు గంటలకు పైగా శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారిని పలువిధముల క్రాసు చరీక్ష చేసిరి జిల్లాజడ్జిగారుకూడ కొంతసేపు వీరిని క్రాసుచరీక్ష చేసిరి. అసెనరులు యుద్దాయి నిర్దోషియని అభిప్రాయపడిరి. నిన్నటివినమున తీర్పుజెప్పబడెను. ముద్దాయి నిర్దోషియని జడ్జిగారుకూడ అభిప్రాయపడి వదిలివేసిరి. ప్రాసిక్యూటర్ పక్షమున దివానుబాద్దూరు చిత్రపు వేంకటాచలం పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు పనిచేసిరి. ముద్దాయి తరపున శ్రీయుత గోపేటి వెంకటేశ్వర్లు బి. ఏ. బి. యల్. గారును, పాలెపు వెంకటసుబ్బారావు బి. ఏ. బి. యల్. గారును పనిచేసిరి.

నన్నాయిపాట

భోగిపండుగరోజున గాదిల్ల పయ్యదయ్యస్వామిగారు హిందూసమాజసభలో సన్నాయిపాటను వినిపించిరి. పురజలపక్షమున మా ప్రెసిసిపట్ డిప్రీక్టు మనసబుగారయం. కృష్ణమాచారి బి. ఏ. యం. యల్. గారు ఒక బంగా రు పతకమును స్వామిగారికి బహుమానముగా నిమిషము రాజమహేంద్రవరమునంటి పట్టణములో గానసభ లేకపోవుట అన్యాయమనియు, అట్టి సభ నోకదానిని కోర్టులో ఏర్పాటు చేయమనియు నెలవిచ్చిరి. స్వామిగారి పాట భాగవద్విశేషమై. పాటకునకు, సభ్యులను, వారి ఆహ్వానము నంగీకరించి పుర ప్రజలకు మన బంగారుపతకము నిచ్చివేయుటకు అంగీకరించిన కృష్ణమాచారిగారికి విరమముల లక్ష్మీనరసింహమూర్తిగారు వందనము లర్పించిరి.

సంక్రాంతి

భోగిపండుగరోజున హిందూసమాజసభలో శ్రీయుత యం. కృష్ణమాచారి బి. ఏ. యం. యల్. గారి అధ్యక్షత క్రింద మ. రా. రా. శ్రీ సారంగా ధీమతంకరరావు బి. ఏ. బి. యల్. గారు "సంక్రాంతి" పండుగను గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

అష్టావిధానము

నిన్నటిరోజున హిందూసమాజసభలో శ్రీయుత కె. కొండలరావుగారు అష్టావిధానమును గావించిరి.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

నలుకోర్టు

జనవరి 11:—మా ముఖ్య సబుజడ్జిగారు శ్రీ న్యాయకరి బలరామదాసుగారికి గుంటూరు బహుమయింపబడచేత వారు మొదటి అడివనల్ సబుజడ్జిగారు శ్రీ హయాకి రామారావుగారికి చాక్కి నప్పచెప్పివేసివారు. రెండవ అడివనల్ సబుజడ్జిగారు రంగస్వామిఅయ్యంగారు మొదటి అడివనల్ వారుగా చేయబడిరి. బలరామదాసుగారు చాలా మరుగుగానున్ను నిష్పక్షపాతముగాను చాలా ఆచరణాభిగాను పనిచేసేవారని ప్రశస్తి గాంచుచున్నాడు. బలరామదాసుగారి బుద్ధికుశలత వారిని ఇంకను ఉన్నతపదవులకు తప్పక తీసికొనిపోవునని వానమ్యము. వీరిని మా వారు అస్సోసియేషనువారు సహకరముగ ఇచ్చటనుండి పంపుటకు తగినక్రద్ధ బూనుచున్నారని విన్నాను.

ఇతరఉద్యోగపు సంగతులు

మా కలెక్టరుగారు టాడ్ కౌంగారు ఇచ్చట రెండురోజులు మకాంవేసి మొన్నటివినమున వెల్లి పోయిరి. మా సబుకలెక్టరుగారు కెంగ్గడమాన్ గారు మిలిటరీ ట్రైనింగును తిరుచునాపల్లి వెల్లిపోయిరి. వారిస్థానే ఒక నెలవినములు నిడదవోలు డివిజన్ ఆఫీసరుగారు ఇన్స్పెక్టివనినిగూడా చూచుచుండెదరు. మా తహసీల్దార్ గారు నరసింహారావు నాయకుగారి భీమవరం బహుమయింపబడి వెల్లి వారు. ఇచ్చట సబుమేజిస్ట్రేటుగానున్న శ్రీ దర్శా సుబ్బారాయశాస్త్రిగారిని తహసీల్దార్ గా ఇచ్చట నియమించిరి. పెనుగొండవిభజన రద్దచేసివారు గతుక అచ్చటి డిప్రీ తహసీల్దారును ఇచ్చట సబుమేజిస్ట్రేటుగా నియమించివారు.

నాటకముల మాడవడి

ఈమధ్య ఇచ్చట నాటకములపందడి కొంచెము ఎక్కువగానున్నది. ప్రస్తుత విషయము తెనాలి రామలిలాససభవారు కొన్ని నాటకములను ప్రదర్శించుటకు వచ్చియున్నారు.

గ్రంథ స్వీకారము

శారదాంబాశతకము అను ప్రజాహృదయము వెల పా వ లా

ఇయ్యది దుర్గారల వాస్తవ్యులగు సత్తెనపల్లి హనుమంత రావుగారిచే చక్కనికై లిని రచింపబడి నీసపద్యములతో నొప్పారుచున్నది. లోకనటనను డెల్చు పద్యము లిందు గలవు కై లిని జూపుటకు రెండుపద్యములు నీకేంద్ర ప్రమరించుచున్నాము.

నీ|| తండ్రిభారతదేశ భార్యాభిమానియో

తనయుడాండ్లయలదానుడనను

అన్న మేల్మల్లనర్పు + తిరుమక్కలమెచ్చు

తమ్ముకువాడ్లు + పరికితేరు

బాస కాంగ్రెస్ పార్టీ + పట్టణముడను

మరిది మితవాదుల + మాటగోరు

మామ జన్మిన్ వర్గ + నీమానబడిపోవు

నల్లుడు బ్రాహ్మణుల + భిక్షునియ

గీ|| నిట్లు భిన్న భావంబులకెసగు జనలు

గలుగు దేశంబువృద్ధి + గాంచెదవుడు

గాన భారతజనుల కై + కృంబునిమ్ము

సద్గుణకదంబ! జగదంబ! శారదాంబ!

నీ|| తిలకునుమాండలే + ద్వీపానబంధింప

జాతీయభావము + చల్లబడెనే?

లజపతిరాయిని + లాతిదేశంబులో

నిలుపగా నభిలాష + సులుచుబడెనే?

ఆస్థావరులకు + నాంతులోమంచిన

స్వాతంత్ర్యకాంక్షలు + చప్పబడెనే?

గాంధీని నెరవాడ + గట్టివై చినమాత్ర

నసహాయవాదపుకొ + బసచెడియెనే?

గీ|| ఈస్మితంబులు నెరవేర + కెప్పుడేని

చెడవు ధీరులకొద్దుల + తిరుమలును

నందువలకు లెరుగ గా + విందుమమ్ము!

సద్గుణకదంబ! జగదంబ! శారదాంబ!

కాలెండరు స్వీకారము:—కాకినాడయందలి రంగా అండు కో నారు పంపిన కాలెండరు సందుకొంటిని.

నూజివీడు తాలూకా ఓటర్ల సభ

నూజివీడు తాలూకా ఓటర్ల సభ ఈనెల 16 వ తేదీ సాయంత్రం 2 ఘంటలకు నూజివీడు గ్రామములో మాడపాటి వెంకటేశ్వరావుగారి మేడలో జరుపబడుననియు, ఏతత్వభక్తు ఓటర్లందరూ దయచేయ ప్రార్థితులు అని, కరపత్రములు (1) అక్కినేని సాంబయ్యగారు (2) నిమ్మగడ్డ వెంకయ్యగారు (3) కోగంటి నాగభూషణంగారు వగయిరా పేర్లతో ఓటర్లందరకు ను చాలాకోరికల క్రిందనే పంచెట్టిబడిన తదనుసారము ఓటర్లందరు 16 వ తేదీ సాయంత్రం మీటింగు సమయమునకు హాజరై ఇంతకు ఒకరోజు ముందుండియే శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు దయచేసి సభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించురని కింపవంటి గ్రామ మంతలును వెనువడిన అప్ర కారము శ్రీపంతులుగారు 16 వ తేదీన మీటింగు సమయమునకు ప్రత్యేకంగా దయచేసి గొప్పసంఖ్యగల ఓటర్లతోడను ప్రేక్షకులతోడను సభ అలంకరింపబడిన శ్రీపంతులుగారితో వచ్చిన సహదయులలో ఒకరు లేచి శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యప రావు పంతులుగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా యీడభక్తు ఉండ గోరి ఉపపాదించుమన్నానని నుడివరి అంతట మరియొకరు లేచి ముస్తాబాదా కాపురంలు కడియూ కోలయ్య చాచరీ గారు అగ్ర్యభులుగా నుండుటకై ఉపపాదించిరి మరి ఒకరి చే ఈ ఉపపాదన ఆమోదింపబడి శ్రీ కడియూల కోలయ్య గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి సభ్యులందరి ఆమోదము తోడను కరతాళ హస్తధ్వనులు గావింపబడిన

అగ్ర్యభుల శ్రీ కోలయ్యగారు తమ అగ్రాసనాధి పతిగా ఎన్నుకొన్నందుకు, సభ్యులకు తమ కృతజ్ఞతను తెల్పు చు శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు ఇటీవల గన్నవరం గ్రామములో కొంతమంది ఓటర్లతో జేసిన సభలో, జమిందారు పార్టీ ఒకటి అయియు, జమిందారుల ఉద్యమము ను ఖండించుటకై తక్కిన కక్షలవారందరి ముఖ్యుని అయియు, అందులకై తత్వభంగమైన కక్షలన్నియు యేకీభవింపవలయు నను మొదలగు సంశయాలతో ఉపన్యసించిన శ్రీ పంతులుగారి అక్షమ బోధనల తీర్పును ఖండించుచు గంభీరపన్యాస మొనర్చిరి

జమిందారునకును, రహితుకును, భేదములేదనియు, జమిందారును రహితులలో ఒక గొప్ప రహి లేననియు, జమిం దారునకు, రహితుకును అన్ని విషయములయందును సుం బంధముగలదనియు, రహితుకు, జమిందారుకు వికమత్యముండిన గాని ఏ ఉద్యమమును సాగనేరదనియు, జమిందారు రహితు ఒక్క కుటుంబముగోని వారేననియు, కుటుంబాలనా ముని పెట్టి దేశమున సూతనాంబోళన గల్గించుట శ్రీపంతులుగా రికిని వారి అనుచరులను అనుచిరమయియు, జమిందార్లు ప్ర జానేకు గడంబుల ప్రజల అపృచ్ఛమయియు, ఇంకను వారికి తన ఉత్సాహము చేయూరనిచ్చి ప్రజాసేవయందుచొప్పుట ప్ర జలకు ముఖ్యునియియు, ఇప్పుడు ప్రజాసేవకు గడంగిన శ్రీని వాస్థాపురం జమిందారుగారు సర్వగుణప్రధానులకు ఉత్తములు ములయియు, వారి ప్రజాసేవ సర్వజన సమ్యక్ముగ నున్నదనియు వారు జిల్లాబోర్డునందు ప్రవేశించిన తరుపరి వెనుక బడియున్న మొట్టగ్రామముల రహితులకునూడ ఎల్లస సౌకర్యములు ఏర్ప టవలెననియు, గవర్నమెంటు వారలన ఎక్కువసమయము తీరగొని వీరు ప్రజాసౌకర్యముల కార్యముల పెక్కుకేయించు మన్నననియు, పరిపాలనావిధానము చలవడియున్న వారు టచేతన గొప్ప ధనములకుచేతన, బోర్డుపరిపాలనా విషయ ములందును, బోర్డుద్రవ్యమును, నిరుపద్రవముగ కాపాడుట యందును, యెక్కువ క్లిష్టసావధ్యములతో సమర్థించుమన్నా రను మొదలగు సంశయాలతో నుపన్యసించుచు, జమిందారు, రహితు కభేదమును నూత్రమును నిర్ధారపర్చిరి

తరుపరి నర్రా వెంకట్రామయ్యచాచరీగారు వారి అభి ప్రాయములను వ్రాసి చదువుటయేగాక గంభీరముగ ఉపన్యసిం దుమా శ్రీపంతులుగారు మద్రాసు కాసనసభకు అగ్ర్యభులుగా నిలచు ప్రయత్నముచేమన్నార గమకను శ్రీ మిర్జాపురం జ మిందారుగారు మాడ కాసనసభకు సభ్యులుగానిలచు ప్రయత్న ముచేమన్నార గమకను పంతులుగారికి వీరయేడ ఈర్వా తూ ముతవీర్చినదనియు, ప్రజలయేడ అసమ్మతి కన్పించుటకై శ్రీ పంతులుగారున్న వారి అనుజాయునున్న వారి క్లిష్టసావ ధ్యముల నుపయోగభర్త చున్నారనియు, జమిందారులకు ర హితుకు వికమత్యమును అత్యవశ్యకమునయు, జమిందా ర్లు రహితులు సోవరభావముతో మొగవలసిన వారయియున్నా రనియు, జమిందారు గారు జిల్లాబోర్డుకు అగ్ర్యభులుగా వచ్చిన

పిదప ప్రజలకెక్కువ సౌకర్యము లొనరుచున్నదియు, వారు ప్ర యాజులకును సైతము ఇతర ప్రసిద్ధులవలె బోర్డుద్రవ్యమును వ్యయంపై తమ వ్యూహద్రవ్యము తో క్లిష్టసావధ్య ములను వెద జల్లుచు ప్ర జాసేవ చేయుచు న్నారను మొదలగు సంశయాలతో శ్రీపంతులుగారి అభిప్రాయ మును ఖండించిరి తరుపరి శ్రీకాశ్యపరావు పంతులుగారు పత్రికా వాదన మొనర్చినచో తాము సమీక్షాసమిత్తుమనియు, శ్రీనివాస్థాపురం జమిందారుగారు కాన్సిలకు నిలచు యత్న ముచేమన్నారగావున, తమకు ప్రతికఠులయియు, తమకునూ, వారి కిని, పార్టీ భేదము లున్నవనియు, రహితులకు, జమిందారులకు సాంబంధ్యము లేదనియు, రహితులు జమిందార్లతో వ్యతి రేకించవలయుననియు, మొదలగు సంశయాలను, వారి గన్నవరం ఉపన్యాసమున కనుకూలముగ చెప్పిరి

అంతట గొల్లపల్లి కాపురమును వోట్లూరి పూర్వయ్య చాచరీగారున్నా, నర్రా వెంకట్రామయ్య చాచరీగారున్నా, నర్రా కృష్ణయ్యచాచరీగారున్నా, పంతులుగారి ఉపన్యాసము ను ఖండించుచూ ప్రజల దురభిప్రాయమును పొందకుండ జక్క గా, న్యాయమును, విశదీరించి జమిందారు రహితు కభేద ముని బోధించిరి

శంకర వెంకటేశ్వరావుగారు లేచి, జమిందారు అనే పదమే ప్రపంచము దుండగూడదనియు, ఈపదమే అంతరించ వలయుననియు, దేశముంతయు, సమాన హక్కులతో యుండవ లెనుగాని, చిన్న పెద్ద తారతమ్యము ఉండరాదని హెచ్చరిం చుచు ఉపన్యసించిరి

వంగిపురం వెంకటాచార్యగారున్నా, నందూరి కిరణ్ద్ర య్య పంతులుగారున్నా, తుర్లపాటి శ్రేణివేళ్లరావుగారున్నా సమానహక్కుల సమస్యను ఖండించుచూ, ఎక్కువ బలముగల రక్షా అమెరికా దేశములందు సైతము ఈ ఉద్యమము సాగలే దనియు, ఇది దేశమున అశాంతి ఏర్పడుటకు మూలమనియు, జమిందారులకేగాక, ధనవంతులకేగాక, రహితులకునూ, గొప్ప నష్టము సంభవింపి, నిర్మూలన కారణమునని ఉపన్యసించిరి నందూరి వీర భద్రద్రయ్యగారు అసహాయవాదుల, కృత్రిమ ప్రవర్తనలనుచూచి విమర్శించుచూ, ఉత్తమనూములు గల, అసహాయవాదులకై ప్రచార మొనర్చుట సమంజసముగాని అన్నికక్షలను ఏకీభవింపజేసి, ప్రచార మొనర్చుట శ్రీపంతు లుగారి కనుచితమని చెప్పిరి

అంతట అగ్ర్యభుల కోలయ్యచాచరీగారు ప్రజా విశ్మయమును గూర్చియు, ఉత్తమనాయకు డొనర్చుచున్న ముఖ్య విధును గూర్చియు అంత్యోపన్యాస మొనర్చుచూ "స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములకు సభ్యుల నెన్నుకొ నుటలో జమిందార్లు ప్రజల కాంగ్రెసు, జప్తిను, అనుభవ ములను పాటించుటనూ, లేక ఈ కృత్రిమభేదములను విడ నాడి, సమర్థుడనూ, ప్రజాసేవకుడనూ ఆయినచో, జమిందా రుడు కానివృత్తి స్వరాజ్యవాదికానివృత్తి, జప్తినువాది కానివృత్తి ఏర్పడవలెననన, ఎన్నుకొనుటయూ అను రెండు నూచనములకు సభవారి ఎదుటలేటి సమ్యక్ములను గైకొనుపరికి, రెండవనూచన అధికసంఖ్యకులకు సభ్యు లామోదించిరి

అంతట సభ జయప్రదముగ జరిపినందుకు, అగ్ర్యభులకు వందనములతో వార్షధ్వనులతో సభ రాత్రి 8 ఘంటలకు ముగిసెను

శ్రీ గిర్రాజు రామచంద్రయ్య.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-భాగము — వ్యాధుల స్వరూపమును, వాకికి ననుభవసిద్ధముగా కులభముగా చేయవలసిన 600 యోగములును గల వైద్యగ్రంథము 1-కి రు 1-4-0, పీ పీ 0-4-0
2-భాగము — శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజులి ఔష ధములు, అనవములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు, మొలి 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో యున్నది (గి) 8851 1-కి రు 1-12-0, పీ పీ 0-6-0
పీ 4 వీ ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడెపి నెల్లూరుజిల్లా

మలయపండ్ల

నెగరోగమునకు కురారము

పళ్ళము లేదు పిచికారితో వనిలేదు. మూడుపూట లలో తప్పక నుణచు కనబడును ఒకడబ్బాలో వ్యాధినిర్మూల మగును రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది ఐల డిబ్బా 2-4-0 దీనికనుకూలము ఉండవలెను ఔన్న 8-0-0 రెండును ప్యాకింగువగై రా ఖర్చులతో 6-0-0. 2462
గంగుర్ల పార్సీ రామచంద్రపురంగోదావరిజిల్లా.

చెన్న పురి బహారుధరలు

1926-వ నంబి జనవరి 19-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు	చా 1-కి రు 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు	
లియ్యముబస్తాలు		మొదలు వరకు
మనుమ తెనాలివి	,, 48 గలవి రు 14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,, 15 8 0 16 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 16 0 0 17 0 0
రాగులు	చా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0 9 0 0
బియ్యము	,,	,, 20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	,, 18 8 0 18 8 0
నెనగలు	,, డిటా	,, 18 0 0 14 0 0
నెనలు	,, డిటా	,, 18 8 0 14 8 0
మినుములు	,, డిటా	,, 15 8 0 17 0 0
ఉలలు	,, ర 164	,, 8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె	చా 1-కి	,, 150 0 0 162 0 0
నెయ్యము	చా 1-కి	,, 14 0 0 25 0 0
కొండాపురంకేసు నెనగవస్తాచా 1-కి	,,	58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	54 0 0 56 0 0
కేసు నెనగనూ నెనగనూ చా 1-కి రు 118 మొదలు 108 0 0		
అముదము	చా 1-కి	,, 108 0 0 104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవకుళు	చా 1-కి	,, 90 0 0 95 0 0
కురవకుళు	,,	,, 44 0 0 50 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరివి)చా 1-కి	,,	119 0 0 126 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీరిమందు ముఖుగు 1-కి	రు	45,50
కాశిపా నీసాయకట్టు	,,	,, 50,55
తెల్లము	చా 1-కి	రు 40 0 0 60 0 0
చింతనందు	చా 1-కి	,, 60 0 0 80 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకు	చా 1-కి	,, 80 0 0 84 0 0
చదరం	,,	,, 88 0 0 42 0 0
రవుండు	,,	,, 84 0 0 46 0 0

6. లోహములు

వండి 100 కులంకు	,,	72 0 0 78 12 0
అంగారము, కులంకు 1 కి	,,	21 4 0 21 8 0
వవరము 1-కి	,,	18 5 8
ఇస్తా గా 1-కి	,,	245 0 0 250 0 0
రాగి కిలా	,,	275 0 0 276 0 0
అస్కాచక్కర 326 కిలా గలవి	,,	32 8 0 32 12 0

7. దూది

కోండాచెన్నపాడు 1-కి	రు	800 0 0
కల్పాడు దూది	,,	215 0 0

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టి	1-కి	,, 5 8 0
పుక్కురు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టి	1 కి	,, 7 4 0
మాళయేనుగ నెం 20		,, 8 14 0
నెం 20 తెన్ని సింహం	యూ పె	,, 9 4 0
నెం 22	,,	,, 9 12 7
నెం 12 1/2 తెన్ని పక్కా		,, 7 10 0
నెం 14 1/2	,,	,, 7 14 0
నెం 12 1/2 అల్లెన్న		,, 7 0 0
నెం 12 1/2 కరింబాయి		,, 7 4 0

స్టీల్స్ నెట్ వెటి

2263

ఇది 1882 ఫలి రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు యిప్పుడే గవర్నమెంటు కలెక్టరు గారైన రామకృష్ణమూర్తిగారి బద్ధమండి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది "నా గడ్డమునందు గజ్జయింపి, తినివేయుచుండెను. తరువాత మీ ఔషధమును వాడితిని గజ్జ పోయినది ముండి గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి." 2268 బుడి 1-కి ధర రు 1-0-0
టోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Collingwood & Co., Mount Road, Madras

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఉచితము

మాగ్రంధములకు అనుబంధమును "శుద్ధాంగ్రకర కంఠా
మాయము"ను వల్లభ నేని రామబ్రహ్మం చౌదరిగారు గ్రంథాల
యములకు నచితముగ నొసగుచున్నారు వలయువారు సోప్టు
ఢిగ్గుకుగాను అయిదు అణాల ప్లాంపును పంపుకొనుడు ఇతరు
లకు

దుర్గాదాసు (నాటకము)	రు 1-4-0
మేవాడుపతనము	రు 1-4-0
చంద్రగుప్త	రు 1-4-0
కాలిదాస భవభూతులు (నాటక విమర్శనము)	రు 1 0-0
సాత్రాతిపతి పరిచయము	రు 0-12 0

ఆంధ్రగ్రంథరత్నాకరము

2255

గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా

అధిలబింబము

మొదటిభాగము. దశసరి కాగితములు.
వెల రూ 0-8-0 224 పేజీలు పో॥ 4 అ
ఇది ఆంగ్లో మహావిశేషము డను షేక్స్పియర్
మహాపురుషుడు రచించిన అత్యుత్కృష్టముగ అయి
దంకముల నాటరాజునకు కీ॥ శే॥ రెంటాల
వెంకటసుబ్బారావుగారి తేటతెలుగు పాఠములతో
సాంధ్రీకరణము మహాభారతవైదిని బోలియుండును
ఆత్యంత మనోహరము కదనానందపూరితము
ప్రపంచమున గల విషాదాత్మకాపముల కల్ల నిది
తలకట్టని పండితాగ్రేహరులు సమ్యుత్తించిన షుక్రము
O hello Universal తెప్పించుకొన్న ఆంగ్రవిద్యా
గ్రంథకు డజను పుస్తకములు వెల రూ 4-8-0
కొలది పత్రము మాత్రము పున్నవి
తిరుగా అమృతపడ సేరవు
విక్టోరియా డిపో, మైసూరు మదరాసు.

The Madras Races 1925-26.

చెన్నపురి పందెములు Notice.

విశరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు
తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూలముగా మార్చిరి.

రెండవ ఎక్స్ప్రెస్ మిటింగు

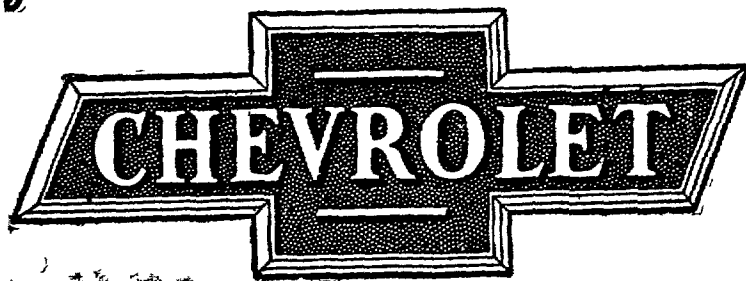
మొదటిదినము
23-1-1926 తేది శనివారము
మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

2 గంటలకు

2452

క్రొత్త

for Economical Transportation

ట్రక్కు

మీకు అమూల్యమైన సమయము

ప్రపంచమునందు నుప్రసిద్ధమైన మోటారుబండ్లను తయారుచేయు వారివద్దనుండి,
ఫూర్తి ఎలెక్ట్రికల్ ఎక్విప్ మెంటు ముందటి, వెనుక వెండరులు, స్పీడ్ బ్రేకులు చక్రములన్నిటికి
30-5 కార్డు టైరులు మొదలగువాటితో నహా మీరొక ట్రక్కును తెప్పించుకొనుట కిది
అమూల్యమైన సమయము.

చాసిస్ రు 2400 నుండిగలదు. మద్రాసునందు ఇవ్వబడును.

16 మంది కూర్చుండే బస్సు రు 3100 మద్రాసునందు ఇవ్వబడును.

ఫూర్తివివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు

సింపున్ అండు కో., లిమిటెడ్

మద్రాసు

ఉదకమండలము